Nr 210 Maj 2026 ISSN 1734-6657 Cena 4,00 zł

Zachodniopomorski magazyn ROLNICZY

Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach

Naturalna harmonia – jak rośliny wspierają się nawzajem

Zachodniopomorski
Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach
BARZKOWICKI PRZYSTANEK
KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH
9-10 MAJA 2026
podczas Wystawy Ogrodniczej
BARZKOWICKA WIOSNA
Zgłoś swoje KGW już dziś!
Konkursy
III SOŁECKIE POTYCZKI
9 MAJA 2026
WIOSNA NA TALERZU
SMAKI PORANKA
9 MAJA 2026
NAJŁADNIEJSZE STOISKO WYSTAWIENNICZE KGW
10 MAJA 2026
Szczegóły na stronie: www.zodr.pl/wystawa/dla-wystawcow
Kontakt i informacje:
e.bodys@zodr.pl, tel. 91 479 40 59

Zachodniopomorski
Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach
WIOSNA NA TALERZU
SMAKI PORANKA
9 MAJA 2026
podczas Wystawy Ogrodniczej
BARZKOWICKA WIOSNA
Regulamin, formularze oraz szczegóły na stronie:
www.zodr.pl/wystawa/atrakcje
Kontakt: d.szczesna@zodr.pl, tel. 91 479 40 65

ZACHODNIOPOMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
W BARZKOWICACH
III SOŁECKIE
POTYCZKI
PODCZAS
WYSTAWY OGRODNICZEJ
BARZKOWICKA WIOSNA
9 MAJA 2026
Szczegóły na stronie: www.zodr.pl/wystawa/atrakcje
Kontakt i informacje:
p.dolatowska@zodr.pl, tel. 91 479 40 58

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa
Rolniczego w Barzkowicach
WYSTAWA OGRODNICZA
BARZKOWICKA WIOSNA
SOBOTA, 9 MAJA 2026 r.
17:00 B-QLL
18:15 Long & Junior
19:30 DYSKOTEKA
DJ Aplauz
WSTĘP WOLNY!

eprasa.pl

W NUMERZE

SYGNAŁY - INFORMACJE

4/ Wielkanoc z Tradycją
8/ Dzieje się w Łobzie!
12/ Sobotni Bazarek na Bronowickiej
14/ Od urodzenia aż po grób, a nawet 20 lat później...
17/ Czyste Powietrze – to ci się opłaci!
18/ Odpady w gospodarstwie pod lupą – co wolno, a za co grożą kary?

TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROLNEJ

23/ Nowe oleiste w rejestrze odmian
26/ Kukurydza 2025: co nowego wpadło do rejestru?
29/ Biologiczna i chemiczna ochrona kukurydzy przed chorobami w 2026 roku
31/ Zalecenia
33/ Agrofagi buraka cukrowego
35/ Słonecznik wraca do gry
37/ Lawendowy biznes: jak zamienić zapach w zysk?

PORADNIK GOSPODYNI

39/ Wiosenne śniadanie na zdrowo
40/ Z serca i dłoni – magia rękodzieła
42/ Highland w agroturystyce – żywa atrakcja i naturalna ochrona krajobrazu
43/ Kalendarz biodynamiczny
44/ Naturalna harmonia – jak rośliny wspierają się nawzajem
48/ Ekologiczne nawożenie roślin doniczkowych (2)

EKONOMIKA DLA ROLNIKA

50/ Informacja handlowo – rynkowa
53/ Rynki rolne

SYGNAŁY - INFORMACJE **4**
Wielkanoc z Tradycją

TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROLNEJ
23 Nowe oleiste w rejestrze odmian

34 PORADNIK GOSPODYNI
Wiosenne śniadanie na zdrowo

EKONOMIKA DLA ROLNIKA
Informacja handlowo-rynkowa **50**

DAWID ADAMSKI
Dyrektor ZODR

Wraz z nadejściem wiosny rozpoczyna się długo wyczekiwany sezon wydarzeń plenerowych, który co roku przyciąga miłośników rolnictwa, ogrodnictwa i życia na wsi. Już w dniach 9-10 maja zapraszamy do Barzkowic na Wiosenną Wystawę Ogrodniczą „Barzkowicka Wiosna" – wydarzenie skierowane zarówno do właścicieli ogrodów, pasjonatów zieleni, jak i miłośników pszczelarstwa, rękodzieła oraz lokalnej żywności.

W programie tegorocznej edycji znalazły się liczne atrakcje oraz wydarzenia towarzyszące. 9 maja odbędzie się szkolenie „Nowoczesne rozwiązania w prowadzeniu pasieki – choroby pszczół i ich leczenie", konkursy: „Sołeckie potyczki" i „Wiosna na talerzu", pokaz florystyczny oraz liczne występy artystyczne.

Drugi dzień Wystawy zapowiada się równie atrakcyjnie i pełen będzie wydarzeń, które zainteresują zarówno dorosłych, jak i najmłodszych uczestników. Na zwiedzających czekać będą m.in. pokaz cięcia drzewek, pokazy psów przygotowane przez Koło Łowieckie „Dolina Płoni", a także wyjątkowe spotkania ze zwierzętami w ramach pokazu i szkolenia z animaloterapii z udziałem królików terapeutycznych oraz alpak.

Nie zabraknie również widowiskowego pokazu ptaków, który z pewnością przyciągnie uwagę publiczności. W programie znalazły się także konkursy – w tym wybór „Najładniejszego stoiska KGW" oraz konkurs „Pszczoły bez tajemnic", a także uroczyste podsumowanie konkursu „Pszczoła – złote serce ekosystemu".

Całość uzupełnią występy artystyczne, wśród których znajdzie się m.in. kabaret „Paka", zapewniający sporą dawkę dobrego humoru.

Na uczestników czekać będzie również Strefa EKO z bogatą ofertą warsztatów, gier i zabaw przyrodniczych. W ramach akcji „Zapylacz za wiedzę" będzie można otrzymać sadzonkę.

Nie zabraknie także praktycznych porad dla rolników – na stoisku doradczym będzie można uzyskać informacje dotyczące pozyskiwania środków unijnych i krajowych, a także spróbować swoich sił w dojeniu krowy. Tradycyjnie przygotowano również atrakcje dla najmłodszych, w tym wesołe miasteczko.

Przed nami intensywne miesiące – jeszcze w maju zapraszamy na warsztaty polowe w Barzkowicach, w czerwcu na Krajowe Dni Pola w Szepietowie, a we wrześniu na największe wydarzenie rolnicze regionu – Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA.

Serdecznie zapraszamy do udziału we wszystkich wydarzeniach i wspólnego celebrowania wiosny!

eprasa.pl b8b2801280

Wielkanoc z Tradycją

IX Wojewódzki Konkurs Wielkanocny „Wielkanoc z Tradycją" po raz kolejny udowodnił, że tradycja nie jest jedynie wspomnieniem przeszłości, ale żywą częścią codzienności – pielęgnowaną, rozwijaną i przekazywaną dalej. To wydarzenie, które łączy pokolenia i przypomina, jak wielką wartość mają wspólne korzenie.

**ANETTA ZOŃ, JOANNA GIŁKA-ZAPORSKA
BARBARA GROBELSKA, KATARZYNA WOLIN
MAGDALENA WIECZOREK
ZODR Oddział w Koszalinie**

26 marca w sali konferencyjnej AMW Rewita w Mielnie odbył się finał IX Wojewódzkiego Konkursu Wielkanocnego „Wielkanoc z Tradycją". Organizatorem wydarzenia był Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, Oddział w Koszalinie. W wydarzeniu uczestniczyli twórcy ludowi, koła gospodyń wiejskich, zespoły folklorystyczne, instytucje kultury oraz mieszkańcy regionu, dla których tradycje wielkanocne są czymś więcej niż zwyczajem – są częścią tożsamości, pamięci i rodzinnych historii.

Konkurs od lat cieszy się ogromnym zainteresowaniem, które z każdą edycją systematycznie rośnie. Tegoroczna odsłona tylko to potwierdziła- zarówno liczba uczestników, jak i poziom prezentowanych prac pokazują, jak silna jest potrzeba pielęgnowania dziedzictwa kulturowego. Głównym elementem wydarzenia był IX Wojewódzki Konkurs Wielkanocny „Wielkanoc z Tradycją" w kategoriach Palma oraz Pisanka. Uzupełnieniem były dodatkowe konkursy: Konkurs Wielkanocny – Rękodzieło, „Smaki Wielkanocne" – Konkurs Świątecznych Wypieków, Konkurs „Tradycyjne Potrawy Wielkanocne" oraz Wielkanocny Konkurs Zespołów Ludowych. Dzięki temu wydarzenie stało się prawdziwym świętem tradycji – pełnym barw, zapachów, smaków i dźwięków.

Palma

Palma wielkanocna to jeden z najbardziej rozpoznawalnych symboli Świąt Wielkanocnych, a jednocześnie piękny przykład żywej tradycji ludowej. W tej kategorii uczestnicy zaprezentowali niezwykłe kompozycje - wysokie, kolorowe, misternie zdobione palmy wykonane z suszonych traw, gałązek, bibułowych kwiatów i naturalnych ozdób. Każda palma była inna – jedne nawiązywały do tradycyjnych wzorów przekazywanych z pokolenia na pokolenie, inne zaskakiwały nowoczesnym podejściem i pomysłowością. Widać było w nich nie tylko kunszt wykonania, ale także serce i ogrom pracy włożonej w przygotowanie. To właśnie ta autentyczność i przywiązanie do tradycji sprawiły, że prezentacje budziły duży podziw zarówno jury, jak i publiczności.

LAUREACI
I miejsce – Ewa Łukawska
II miejsce – KGW „Pod Wiatrakami"
III miejsce – Sołectwo Węgorza
Wyróżnienie – Danuta Lisińska
Nagroda Dyrektora ZODR – DPS im. A.A. Młodzika w Parsowie

Pisanka

Pisanka – symbol życia, odrodzenia i nadziei – w tej kategorii została przedstawiona w niezliczonych odsłonach, zachwycając różnorodnością technik i kunsztem wykonania. Uczestnicy sięgnęli zarówno po tradycyjne metody zdobienia, jak i bardziej współczesne formy artystyczne, tworząc prace niepowtarzalne i pełne wyrazu.

Na stołach konkursowych pojawiły się pisanki malowane, haftowane,

eprasa.pl b8b2801280

wyklejane, a także wykonane metodą skrobania, znaną w polskiej tradycji jako „pisanki drapane", w której wzory powstają przez staranne zdrapywanie wierzchniej warstwy skorupki, odsłaniając kontrastujące kolory. Nie zabrakło też pisanek zdobionych metodą wosku – tzw. batikowych, gdzie precyzyjne nakładanie roztopionego wosku pozwala tworzyć misternie zdobione wzory, a następnie jajko barwi się w naturalnych lub syntetycznych barwnikach. Każda pisanka była małym dziełem sztuki – wyjątkowym, pełnym symboliki i regionalnego charakteru. W wielu pracach dostrzec można było inspiracje naturą, tradycyjnymi motywami ludowymi, symboliką religijną oraz osobistymi historiami twórców. Niektóre wzory odwoływały się do staropolskich ornamentów, inne łączyły klasykę z nowoczesnym designem, pokazując, że tradycja może być twórczą inspiracją dla kolejnych pokoleń.

Pisanki tej edycji konkursu nie tylko zachwycały estetyką, ale także przypominały o sile i wartości wielkanocnych zwyczajów – przekazywanych z pokolenia na pokolenie, pielęgnowanych w domach i w społecznościach lokalnych.

LAUREACI

I miejsce – Iwona Solecka
II miejsce – KGW „Cewlinki" w Cewlinie
III miejsce – Iwona Moszyńska
Wyróżnienie – Alicja Jasińska (KGW „Malwa")
Nagroda Dyrektora ZODR – Honorata Krajewska

Konkurs Wielkanocny – Rękodzieło

Tegoroczna edycja konkursu w kategorii Rękodzieło zachwyciła różnorodnością oraz wysokim poziomem artystycznym prezentowanych prac. Uczestnicy przygotowali prawdziwe bogactwo form i motywów – od stroików, wianków, serwetek i koszyków, po obrazy oraz liczne figurki przedstawiające kurki, zajączki i baranki – symbole nierozerwalnie związane ze Świętami Wielkanocnymi.

Szczególną uwagę przykuwały przestrzenne kompozycje wykonane z naturalnych materiałów, takich jak drewno, siano czy suszone rośliny. Nie brakowało również oryginalnych i nietuzinkowych pomysłów – jednym z nich był chochoł wielkanocny, który wzbudził duże zainteresowanie odwiedzających.

Tradycyjnie wiele prac miało kształt jaja – jednego z najważniejszych symboli odradzającego się życia. Pisanki i ich artystyczne interpretacje wykonano przy użyciu różnorodnych technik: malowania, haftu, wyklejania, szydełkowania, a także wyplotów z siana, wikliny naturalnej i papierowej. Każda praca była niepowtarzalna i stanowiła dowód na to, jak bogate i inspirujące mogą być tradycje ludowe oraz jak wiele serca wkładają w nie uczestnicy.

Konkurs w kategorii rękodzieła nie tylko promował piękno tradycji, ale także pełnił funkcję edukacyjną i kulturotwórczą. Wspólne przygotowania i wymiana doświadczeń sprzyjały budowaniu więzi międzypokoleniowych, pozwalając na przekazywanie wiedzy i umiejętności młodszym pokoleniom. W czasach, gdy wiele zwyczajów ulega zapomnieniu, takie inicjatywy przypominają o korzeniach, wzmacniają tożsamość lokalną i jednoczą społeczność.

LAUREACI
I miejsce – Aldona Szczepaniak
II miejsce – Dorota Strzelecka
III miejsce – Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Boninie
Wyróżnienia – KGW Słudwia, Halina Procka-Stepek, Dzienny Dom Senior+ w Mielnie

Smaki Wielkanocne – konkurs świątecznych wypieków

Konkurs „Smaki Wielkanocne" to prawdziwa uczta – nie tylko dla podniebie-

eprasa.pl b8b2801280

nia, ale też dla oka i serca. Zapach świeżo upieczonych ciast przywoływał wspomnienia domowego ciepła i przygotowań do Świąt Wielkanocnych. Wspólne pieczenie bab, dekorowanie mazurków, przygotowywanie wielkanocnych stołów – te chwile tworzą atmosferę, którą uczestnicy z ogromnym zaangażowaniem starali się odtworzyć w swoich wypiekach.

Do konkursu zgłosiło się 35 uczestników, a ostatecznie oceniono 39 wypieków, ponieważ niektórzy wystawili kilka prac. Stoły uginały się od tradycyjnych słodkości: bab wielkanocnych, mazurków, serników i efektownych tortów. Każdy wypiek miał swoją historię – często przygotowywany według rodzinnej receptury przekazywanej z pokolenia na pokolenie. Jury oceniało zarówno smak, estetykę, oryginalność i kompozycję, jak i wrażenie ogólne oraz związek z tradycjami wielkanocnymi. Laureaci tegorocznej edycji zostali wyłonieni przez komisję w składzie: Agnieszka Andryszczuk (ZS CKR w Boninie), Patrycja Tymczyna (Zespół Szkół nr 8 w Koszalinie) oraz Waldemar Smagieł (ARiMR).

Degustacja wypieków cieszyła się ogromnym zainteresowaniem – przygotowane słodkości znikały ze stołów w błyskawicznym tempie, co było najlepszym dowodem ich wyjątkowego smaku i jakości. Konkurs nie tylko promował tradycyjne wypieki, ale także integrował społeczność lokalną i przypominał, jak ważne jest wspólne spędzanie czasu oraz pielęgnowanie rodzinnych tradycji. W organizację wydarzenia zaangażowała się również młodzież z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Boninie oraz pracownicy PZDR w Koszalinie, za co składamy serdeczne podziękowania.

LAUREACI

I miejsce – Katarzyna Sikorska *za jajo wielkanocne w całości wykonane z czekolady*

II miejsce – Koło Gospodyń Wiejskich w Kraśniku Koszalińskim *za tort wielkanocny*

III miejsce – Elżbieta Nakielska *za mazurek wielkanocny*

Wyróżnienie – Koło Gospodyń Wiejskich SERCE ZIELENIEWA *za sernik z nutą pomarańczy i posmakiem chałwy*

Wyróżnienie ARiMR – Koło Gospodyń Wiejskich w Konikowie *za tort świąteczny*

eprasa.pl b8b2801280

Tradycyjne potrawy wielkanocne

Nowa kategoria w tegorocznej edycji konkursu okazała się prawdziwym strzałem w dziesiątkę i od samego początku cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. Uczestnicy zaprezentowali tradycyjne potrawy wielkanocne przygotowane z dbałością o smak, wygląd i zgodność z dawnymi, często rodzinnymi recepturami. Na stołach konkursowych królowały prawdziwe klasyki polskiej kuchni: pasztety, jajka faszerowane, zupy chrzanowe i żurki, wędzonki, wyroby wędliniarskie. Każde danie było małym dziełem sztuki – starannie udekorowane, pachnące świeżymi ziołami i przyprawami, a jednocześnie pełne serca i pasji swoich twórców.

Komisja konkursowa nie miała łatwego zadania – oceniając smaki, aromaty, estetykę oraz zgodność z tradycją, musiała wyłonić laureatów spośród prawdziwego bogactwa kulinarnych propozycji. W każdej potrawie można było dostrzec nie tylko kunszt wykonania, ale także historię i wspomnienia rodzinne, które sprawiają, że święta w polskich domach mają wyjątkowy charakter.

Degustacja dań była nie tylko ucztą dla podniebienia, ale także okazją do rozmów, wspomnień i dzielenia się opowieściami o dawnych świętach. Wspólny stół, aromaty i barwy potraw tworzyły niepowtarzalną atmosferę, która pokazywała, jak silne są tradycje wielkanocne i jak bardzo chcemy je pielęgnować oraz przekazywać kolejnym pokoleniom.

LAUREACI

I miejsce – Iwona Stelmach
II miejsce – Sołectwo Kraśnik Koszaliński
III miejsce – KGW w Kraśniku Koszalińskim
Wyróżnienie – KGW w Konikowie

Wielkanocny Konkurs Zespołów Ludowych

Muzycznym sercem wydarzenia był konkurs zespołów ludowych. Na scenie zaprezentowały się grupy śpiewacze, taneczne i instrumentalne, które wprowadziły publiczność w wyjątkowy, świąteczny nastrój. Barwne stroje, autentyczne brzmienie, radość i energia płynąca ze sceny sprawiły, że występy były nie tylko prezentacją umiejętności, ale prawdziwym przeżyciem. Artyści z ogromnym zaangażowaniem pielęgnują dziedzictwo swoich regionów, przekazując je kolejnym pokoleniom. Publiczność nagradzała każdy występ gromkimi brawami, doceniając pasję i serce wkładane w kultywowanie tradycji.

LAUREACI

I miejsce – Zespół Pieśni i Tańca „Bieliczanki”
II miejsce – Kapela „Swaty” z Rusinowa
III miejsce – Zespół Ludowy „Dąbrowiacy” z Rusinowa
Wyróżnienie – Zespół „Fala” ze Starych Bielic

Podziękowania
O randze i znaczeniu Wojewódzkiego Konkursu Wielkanocnego świadczy szeroki patronat honorowy, którym wydarzenie zostało objęte. Wsparcia udzielili: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Minister Stefan Krajewski, Wojewoda Zachodniopomorski Adam Rudawski, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz, Prezydent Miasta Koszalina Tomasz Sobieraj, Starosta Powiatu Koszalińskiego Tomasz Tesmer oraz Burmistrz Gminy i Miasta Mielno Adam Czycz. Patronat ekologiczny nad wydarzeniem objął Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, natomiast patronat medialny sprawowały TVP3 oraz Polskie Radio Koszalin. Wyrazy wdzięczności kierujemy również do wszystkich sponsorów i partnerów, dzięki którym możliwa była organizacja tego wyjątkowego wydarzenia. Wsparcia udzielili: Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, Wojewoda Zachodniopomorski, Starosta Koszaliński, Zachodniopomorski Oddział ARiMR, Prezydent Miasta Koszalina, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa OT w Szczecinie i OT w Koszalinie, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego OR w Koszalinie, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, Zachodniopomorska Izba Rolnicza, Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Karnieszewice, Przedsiębiorstwo Zbożowo-Młynarskie PZZ SA w Stoisławiu, Gmina Mielno, Ekoprzedsiębiorstwo Sp. z o.o., Ośrodek Hodowli Zarodowej Sp. z o.o. w Mścicach, Pomorsko Mazurska Hodowla Ziemniaka Sp. z o.o. w Strzekęcinie oraz AMW Rewita Mielno.
Serdeczne podziękowania kierujemy także do wszystkich uczestników konkursu, twórców, zespołów ludowych, kół gospodyń wiejskich oraz gości, którzy swoją obecnością, zaangażowaniem i pasją stworzyli niepowtarzalną atmosferę tego wydarzenia. To dzięki Państwu konkurs ma tak wyjątkowy charakter i z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem.

eprasa.pl b8b2801280

alna Organizacja Turysty
Powiatu Łobeskiego

Sklepik
Rękodzieła

Dzieje się w Łobzie!

Rozmowa z **BOŻENĄ ZARECKĄ,** , Dyrektorem Lokalnej Organizacji Turystycznej Powiatu Łobeskiego

Trudno znaleźć osobę, która nie słyszała o „Łobeskiej Babie Wielkanocnej", a ostatnio o „Spływie na byle czym" po rzece Rega. Znany jest także Wilczek Łobeski, który jest wizytówką tego pięknego powiatu. Skąd takie ciekawe pomysły na promocję powiatu łobeskiego? Jak to możliwe, że w niemal każdej miejscowości dzieje się tyle ciekawych eventów? Za tym wszystkim stoi Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Łobeskiego. LOTPŁ oferuje także ciekawe rękodzieła okolicznych twórców do nabycia w Sklepiku Lokalnego Produktu, który na dobre już zagościł w siedzibie LOTu. O tym i innych tematach okołołobeskich opowiada Bożena Zarecka, Dyrektor Lokalnej Organizacji Turystycznej Powiatu Łobeskiego.

Czym zajmuje się Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Łobeskiego?
Jak nazwa wskazuje, staramy się zajmować turystyką, poprzez którą promujemy powiat łobeski od najlepszej strony, wykorzystując np. walory rzeki Regi, która przepływa przez nasze miasto. Przykładem może być projekt, który w roku 2025 wykonaliśmy na zlecenie gminy Łobez w partnerstwie z lokalnym przedsiębiorcą z branży turystycznej (organizacja spływów kajakowych) oraz miejscowym KGW z Karwowa (usługi gastronomiczne). Przedmiotem konkursu była realizacja zadania publicznego „Organizacja imprez turystyki aktywnej i kwalifikowanej oraz upowszechnianie krajoznawstwa na terenie Gminy Łobez". Ten projekt polegał na zorganizowaniu 6 grupowych spływów kajakowych dla 120 mieszkańców gminy Łobez, każdy spływ zakończony spotkaniem integracyjnym z ogniskiem i poczęstunkiem dla uczestników. Projekt cieszył się bardzo dużym powodzeniem – zainteresowanych aktywnym wypoczynkiem było trzykrotnie więcej niż możliwości projektowych.

Cecylia Wojnik

Kogo Państwo zrzeszacie, od kiedy i jak wiele Was jest?
Stowarzyszenie powstało w 2011 roku i wówczas na starcie było w stowarzyszeniu około 130 członków, reprezentujących 3 sektory otoczenia społecznego. Organizacja skupia od początku znaczące członkostwo przedstawicieli, w tym 5 gmin powiatu łobeskiego (Łobez, Resko, Węgorzyno, Radowo Małe, Dobra) oraz Powiat Łobeski, które to jednostki aktywnie włączają się w działania stowarzyszenia, zapewniają pomoc organizacyjną, płacą też składki liczone od ilości mieszkańców. Wśród członków mamy m.in. usługodawców z branży turystycznej, zainteresowanych wspieraniem oferty ich usług, a także indywidualne osoby – pasjonatów łobeskiej turystyki. Nowy Zarząd LOT, wybrany w czerwcu 2025 r., działający społecznie pod kierunkiem przedsiębiorczyni, właścicielki ośrodka w Radowie Małym, pracuje nad tym, by bardziej zintegrować członków naszego stowarzyszenia, wciąż poszukując nowych metod utożsamiania się sporej grupy ciekawych i doświadczonych w branży turystycznej ludzi z działaniami LOT. Wszyscy mamy jeden wspólny cel: integrować się w działaniu na rzecz promocji powiatu łobeskiego, co może wpłynąć na zwiększenie ruchu turystycznego w naszym regionie.

W jaki jeszcze sposób promujecie Państwo powiat łobeski?
Wykorzystujemy każdą okazję do promowania naszego powiatu, m.in. po-

eprasa.pl b8b2801280

przez organizację stoisk informacyjnych podczas lokalnych i regionalnych imprez plenerowych. W 2024 roku wystawialiśmy 10-krotnie stoisko promocyjne LOT Powiatu Łobeskiego na takich wydarzeniach, w tym podczas dwudniowych targów z branży turystycznej „Piknik nad Odrą" w Szczecinie, co było możliwe dzięki współpracy z organizacją Forum Regionów, która udzieliła nam wsparcia finansowego. W roku 2025 z jeszcze większym entuzjazmem przygotowowywaliśmy takie stoiska po to, by wychodzić bezpośrednio do ludzi z ofertą naszego Stowarzyszenia. W organizacji stoisk każdorazowo wspierają nas lokalni rękodzielnicy, którzy wystawiają piękne efekty pracy własnych rąk w przeróżnych technikach: szydełkowanie, frywolitka, patchwork, malowanie, prace z żywicy itp. Dzięki tym pracom nasze stoiska są bardzo atrakcyjne i przyciągają uwagę wielu mieszkańców.

Nie bez echa przeszło wydarzenie pod nazwą „Wilczy spływ na byle czym". Ten projekt spotkał się z ogromnym entuzjazmem. Jak powstają takie pomysły?

Zgadza się. Innym zadaniem, podjętym w 2025 roku dla promocji naszego powiatu, jest wsparcie organizacji projektu (po raz pierwszy na naszym terenie) „Wilczy spływ na byle czym". Spontaniczny pomysł zorganizowania takich zawodów „wypłynął" od lokalnego przedsiębiorcy z branży turystycznej, któremu partnerowali w realizacji tego zadania: Powiat Łobeski, Gmina Łobez, LOT Powiatu Łobeskiego oraz wielu sponsorów i pasjonatów aktywnego spędzania wolnego czasu na dobrej zabawie na rzece. Do zawodów na wodzie zgłosiło się łącznie sześć drużyn ze swoim sprzętem do przepłynięcia wyznaczonego odcinka rzeki na własnoręcznie przygotowanym… byle czym. Wszystkim drużynom udało się przepłynąć widowiskowy odcinek rzeki płynącej przez miasto przy ogromnym aplauzie obserwatorów – mieszkańców naszego powiatu, których ilość wprost zadziwiła organizatorów. Z ich doświadczenia wynikało, że na imprezie pojawi się 50-100 potencjalnych obserwatorów, ale zainteresowanych wydarzeniem mogło być około 1000 osób. Powodzenie w organizacji wydarzenia i zainteresowanie mieszkańców taką formą wypoczynku, z wykorzystaniem walorów rzeki Regi, skłania nas – organizatorów do podjęcia nowego wyzwania, tj. zorganizowania „Spływu rzeką na byle czym" w następnym roku, w większym wydaniu. Zapraszamy do aktywnego włączenia się do dobrej zabawy.

Ale Łobez to nie tylko spływy rzeką Regą i szereg ciekawych imprez. Powiat może się także pochwalić swoją własną indywidualną wizytówką – w postaci wilczków łobeskich.

Goście odwiedzający nasz region zaglądają do naszego biura LOT Powiatu Łobeskiego, usytuowanego w centrum miasta, w poszukiwaniu łobeskiej pamiątki. Stąd w naszym stowarzyszeniu już dawno wykiełkował pomysł założenia „Sklepiku lokalnego produktu", który na próbę i dla przetestowania oferty założyliśmy w 2024 roku. W sklepiku zgromadziliśmy na sprzedaż prace lokalnych rękodzielników, w przeróżnych technikach, co okazało się bardzo atrakcyjnym towarem. Tym sposobem w sprzedaży pojawiły się m.in. dzieła rąk Teresy Cwynar – lokalnej specjalistki rękodzieła, która w technice wyszywanki krzyżykowej wykonała medaliony z wilczkiem, w pięknej, symbolicznej oprawie, nawiązującej do herbu naszego miasta. Dlatego też te „Wilczki" mają duże powodzenie i są kupowane jako pamiątka z Łobza lub upominek dla gości, którzy odwiedzają nasze miasto. Prowadzenie Sklepiku lokalnego rękodzieła to dla nas wyzwanie, wymagające załatwienia wielu formalności i poprawy warunków lokalowych, dlatego czynimy starania o pozyskanie funduszy na wsparcie tego zadania. Widzimy jednak, że warto podjąć trud dla integracji naszego środowiska w poszukiwaniu kolejnego sposobu na dobrą jakościowo promocję naszego regionu z pomocą utalentowanych jego mieszkańców.

Gdzie dokładnie znajduje się wspomniany Sklepik?

Nasz sklepik znajduje się w lokalu biurowym naszego stowarzyszenia, w centrum Łobza. Mamy tu dużą witrynę, która pozwala nam na promowanie różnych ogłoszeń w formie plakatów o działaniu sklepiku, wydarzeniach i imprezach. Nasze biuro, z powodu ograniczeń lokalowych, zamienia się w ten właśnie sklepik – segregatory ustępują miejsca pięknym pracom lokalnych twórców, a stowarzyszenie cieszy się z coraz większej grupy zainteresowanych współpracą rękodzielników.

Czy produkty ze Sklepiku można nabyć także poza nim?

Tak, testujemy też inną formę wsparcia lokalnych twórców: w sezonie wakacyjnym 2025 Sklepik prowadził tzw. działalność obwoźną, czyli towar co tydzień był na innej imprezie lokalnej w formie stoiska z rękodziełem. Również na Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA przyjechaliśmy z takim właśnie stoiskiem, na którym podczas tego wydarzenia pracowało ośmiu wystawców – rękodzielników. Wszyscy mamy podobny cel: promujemy z dumą to, co najpiękniejsze w naszym łobeskim powiecie.

Czy rękodzielnicy wystawiają się nieodpłatnie jako reprezentanci powiatu?

Chcemy pomagać rękodzielnikom poprzez wsparcie organizacyjne wspólnego stoiska wystawienniczego, ponieważ oni indywidualnie nie mają możliwości, aby wystawiać się na podobnych imprezach. My, jako LOT, zapewniliśmy nieodpłatnie warunki do prezentacji unikatowych prac, dając namiot z wyposażeniem, a rękodzielnicy zadbali, żeby nasze stoisko było atrakcyjne dla odwiedzających. Prezentując prace utalentowanych mieszkańców mamy poczucie promowania powiatu od najlepszej strony.

Ale Lokalna Organizacja Turystyczna to też ogromna opoka w tworzeniu nowych kół gospodyń wiejskich?

Wspieramy działania najaktywniejszych środowisk wiejskich w tworzeniu nowych kół gospodyń wiejskich poprzez doradztwo, prowadzenie spotkań informacyjnych, pomoc w opracowaniu niezbędnej dokumentacji i tym podobnych. Miałam okazję towarzyszyć w zakładaniu kilkunastu takich kół w gminie Łobez, wspieraliśmy tworzenie kół gospodyń wiejskich w gminie Radowo Małe. Dzięki zaangażowaniu mieszkańców przy wsparciu gminnych władz samorządowych we wrześniu 2025 roku pojawiły się nowe organizacje we wsiach: Borkowo, Siedlice, Orle, Mołdawin, Radowo Wielkie. Staramy

eprasa.pl b8b2801280

się pomóc w tworzeniu kół, ponieważ szukamy najaktywniejszych środowisk, a jednocześnie tworzonej przez aktywne środowiska wyrazistości i specyfiki każdej miejscowości. Dla nas zaangażowanie mieszkańców w rozwój swoich wsi to będzie kolejny produkt, którym będziemy mogli pochwalić się np. odwiedzającym nasz powiat gościom czy liderom społecznym z sąsiednich gmin.

A czy posiadacie w swoich zasobach jakąś specyficzną miejscowość, coś, czego nie ma nigdzie indziej?

Przykładem może być maleńka miejscowość Maliniec w gminie Radowo Małe, w której niedawno wyremontowano przepiękny pałac, o którym mało kto wie i rzadko kto słyszał. Ale z utworzeniem tam koła gospodyń, ponieważ jest tam już grupa inicjatywna, ta sytuacja się zmieni. Z okazji obchodów listopadowego Dnia Niepodległości odbyły się w tej miejscowości „Warsztaty rogalowe", podczas których uczestnicy z sąsiednich wsi poznali unikalną technikę wykonania wyjątkowo smacznych rogali według przepisu pani Irenki z Bloków. Są więc „Malińcowe rogale", robione tylko w Malińcu, w świetlicy pałacowej, przez mieszkańców wsi. To może być ten specyficzny produkt, wyróżniający wieś i pozwalający na jej zapamiętanie. Kiedyś organizowaliśmy wyjazdy dla naszych liderów wsi do sąsiednich powiatów czy nawet województw, w poszukiwaniu tam inspiracji. Teraz mamy powód, żeby zaprosić gości z zewnątrz i pokazać coś naszego, łobeskiego, lokalnego. U nas przecież jest wiele ciekawych osób i interesujących rzeczy, którymi możemy się pochwalić. Nie mamy drogocennych zbiorów, znaczących zasobów kulturowych, ale mamy dużo aktywnych ludzi, którzy dostrzegają coś unikalnego w swoich miejscowościach, coś, co możemy pokazać szerzej, by z dumą promować nasz powiat i być może inspirować innych do działania.

Jak pozyskujecie fundusze na swoją działalność?

Mamy na swoją działalność fundusz w postaci składek członkowskich. Nie jest to duża kwota, ale pozwala na opłacenie bieżących opłat. Oprócz tego odczuwamy dużo wsparcia ze strony Powiatu Łobeskiego, który poprzez taką pomoc, jak na przykład ufundowanie przejazdu autokarowego dla grupy wystawców, też wspiera dodatkowo nasze stowarzyszenie. Oprócz funduszu składkowego od członków staramy się też pozyskać fundusze zewnętrzne – poprzez pisanie projektów na inicjatywy społeczne.

Na co udało się pozyskać dofinansowanie zewnętrzne?

W roku 2024 udało nam się otrzymać dofinansowanie z Mikrodotacji FIO na projekt pt. „Bezpieczny skwerek, gdzie zadbasz o swój rowerek". Ten skwerek dedykowany jest rowerzystom, którzy odwiedzają lub przejeżdżają przez Plac Spółdzielców w Łobzie - tam mogą zatrzymać się, zostawić bezpiecznie swój rower na stanowisku postojowym na 10 rowerów i pójść załatwiać swoje sprawy, np. w pobliskim CUS. Dodatkowo na skwerku znajduje się szafa naprawcza z narzędziami i tu można napompować rower czy też naprawić łańcuch. Zrobiliśmy wspólnie z mieszkańcami -– grupą nieformalną zaangażowaną w realizację projektu – coś pożytecznego dla miasta i jesteśmy z tego zadowoleni. Takimi małymi kroczkami możemy wzbogacać wspólną przestrzeń i być dla siebie atrakcyjnymi partnerami w realizacji projektów dla polepszenia otoczenia.

Wiem, że świetnie współpracujecie Państwo z różnymi instytucjami na terenie powiatu łobeskiego?

Bardzo dobrze współpracuje nam się z samorządem, szczególnie z Powiatem Łobeskim, który żywo interesuje się tym, co robimy, a także zleca nam zadania z pożytku publicznego jak np. „Łobziuki – Parasol dla Kultury 2025", czyli imprezę plenerową w Parku Miejskim w Łobzie, która prezentowała lokalnych twórców, a której najważniejszą atrakcją były bezpłatne warsztaty artystyczne dla uczestników. W roku 2025 wspólnie z Powiatem Łobeskim angażowaliśmy się m.in. w organizację lokalnej edycji konkursu kulinarnego „Bitwa Regionów" i wiele innych ciekawych wydarzeń.

Jakie macie państwo plany na najbliższą przyszłość?

Ta nasza najbliższa przyszłość wiąże się z kontynuowaniem wyzwań, jakie stawia przed nami prowadzenie Sklepiku lokalnego produktu. Prowadzimy także organizację wyjazdów autokarowych do teatru w Szczecinie lub Koszalinie dla mieszkańców naszego powiatu. Okazuje się, że organizowanie grupowych wyjazdów jest atrakcyjne dla osób, które chętnie korzystają z takiej możliwości dotarcia do placówek kulturalnych w dużym mieście. Z małych wiosek czy miasteczek jest bardzo trudno trafić do Szczecina lub do Koszalina na sztukę teatralną, bo wiąże się to z trudnościami komunikacyjnymi. Takie wyjazdy będzie więc organizować nasze Stowarzyszenie przynajmniej raz w miesiącu, ponieważ widzimy, że jest duże zainteresowanie mieszkańców taką formą aktywnego wypoczynku oraz relaksu. Będziemy także organizować objazdowe i stacjonarne warsztaty rękodzielnicze. Mamy grupę zgłębiającą tajniki frywolitki, a lokalni specjaliści rękodzieła z terenu naszego powiatu prowadzili warsztaty świąteczne dla mieszkańców wsi. Zapraszamy po pełne informacje o organizowanych przez nas wydarzeniach na nasz facebook i do czytania plakatów z zapowiedzią warsztatów i wyjazdów. Sprawdzona stara metoda promocji to także poczta pantoflowa i przekazywane tą drogą dobre słowo o naszej działalności, za co jesteśmy wdzięczni uczestnikom i odbiorcom naszych działań.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl b8b2801280

Sobotni Bazarek na Bronowickiej – przestrzeń dla świadomych producentów i konsumentów

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Szczecinie zaprasza producentów rolnych do udziału w Sobotnim Bazarku na Bronowickiej. Wydarzenie odbywa się na terenie siedziby OT KOWR w Szczecinie przy ul. Bronowickiej 41 i organizowane jest cyklicznie – w dwie soboty każdego miesiąca, w okresie od stycznia do grudnia 2026 roku.

Jeżeli jesteś rolnikiem lub producentem lokalnej żywności – mamy dla Ciebie świetną okazję!

Jeżeli prowadzisz gospodarstwo, wytwarzasz żywność wysokiej jakości i chcesz sprzedawać ją bezpośrednio konsumentom – dołącz do grona wystawców Sobotniego Bazarku.

Bazarek to przestrzeń promocji polskich produktów rolnych, budowania relacji z klientami oraz wzmacniania sprzedaży bezpośredniej. To możliwość zaprezentowania szerokiego asortymentu: świeżych owoców i warzyw, przetworów, mięsa, nabiału, ziół, miodów, wyrobów ekologicznych i regionalnych. Wydarzenie przyciąga osoby poszukujące żywności naturalnej, lokalnej i sprawdzonego pochodzenia.

Kto może wziąć udział?

Do udziału zaproszeni są rolnicy, producenci oraz podmioty prowadzące działalność w zakresie wytwarzania produktów rolno-spożywczych, których produkty zostały wyprodukowane w Polsce, a do ich wytworzenia wykorzystano w większości surowce pochodzenia krajowego.

Dodatkowo uczestnik powinien spełniać co najmniej jeden z poniższych warunków:

- produkuje żywność w systemach jakości (m.in. Integrowana Produkcja, Jakość Tradycja, QMP, QAFP, PQS),
- produkuje żywność ekologiczną zgodnie z obowiązującymi przepisami,

eprasa.pl b8b2801280

• wytwarza produkt zarejestrowany jako ChNP, ChOG lub GTS,
• posiada oznaczenie „Poznaj Dobrą Żywność (PDŻ)”,
• oferuje produkty oznaczone „Bez GMO” lub „Wyprodukowano bez stosowania GMO”,
• wytwarza produkt oznakowany znakiem „Produkt Polski”,
• jego produkt znajduje się na liście produktów tradycyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
• prowadzi sprzedaż bezpośrednią, rolniczy handel detaliczny, dostawy bezpośrednie lub działalność w ramach MOL,
• produkuje żywność w ramach działalności koła gospodyń wiejskich.

Udział w Bazarku to nie tylko możliwość sprzedaży, ale także promocja marki własnego gospodarstwa oraz włączenie się w działania wspierające polskie rolnictwo i krótkie łańcuchy dostaw.

Rejestracja i informacje

Zgłoszenia do udziału w Bazarku należy dokonać poprzez formularz elektroniczny dostępny na stronie: https://www.kupuj-swiadomie.gov.pl/formularz-zgloszeniowy-dla-producentow/
Szczegółowe informacje dotyczące organizacji wydarzenia oraz warunków uczestnictwa dostępne są na stronie internetowej KOWR w zakładce #KupujŚwiadomie oraz bezpośrednio w Wydziale Rozwoju Rynków Rolnych OT KOWR w Szczecinie (tel. 91 81 44 200).

Serdecznie zapraszamy wszystkich producentów rolnych do udziału w Sobotnim Bazarku na Bronowickiej i wspólnego budowania silnego rynku lokalnej, polskiej żywności w 2026 roku.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Szczecinie

eprasa.pl b8b2801280

Od urodzenia aż po grób, a nawet 20 lat później...

Rozmowa z **IRENĄ AGATĄ ŁUCKĄ**, Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Stargardzie

Nie od dziś wiadomo jak ważna jest higiena. Codzienne mycie dłoni, dbanie o kalendarz szczepień naszych dzieci, zgłaszanie przypadków chorób zakaźnych to nie tylko nasz obowiązek, ale i rzecz oczywista do stosowania. O tym wszystkim przypomina na co dzień Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna. A czy można w sezonie jesiennym przyjść do Stacji w celu dokonania klasyfikacji zebranych przez siebie grzybów? Jak wygląda stan sanitarny w Polskich restauracjach i czy nasze dzieci wypoczywają w bezpiecznych pod kątem epidemiologicznym miejscach? Na te wszystkie pytania odpowiedziała Irena Agata Łucka, Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Stargardzie.

Czym zajmuje się Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna?
Państwowa Inspekcja Sanitarna została powołana celem ochrony zdrowia

Cecylia Wojnik

i życia ludzkiego. Nasza praca to ogromne spektrum zagadnień związanych z naszym codziennym życiem. Jesteśmy z Państwem, można by powiedzieć, od poczęcia aż po grób i jeszcze dwadzieścia lat po śmierci. Inspekcja Sanitarna na co dzień dba o Państwa zdrowie i życie oraz o jego komfort. Pod nadzorem sanitarnym Inspekcji znajduje się ogrom podmiotów żywienia, ochrony zdrowia, przedsiębiorców, placówek oświatowo-wychowawczych, salonów kosmetycznych. Każda sekcja merytoryczna, budująca Inspekcję Sanitarną jest tak samo ważna, a działania każdej z nich mają za zadanie ustrzec przed zagrożeniami płynącymi ze strony mikroorganizmów chorobotwórczych czy szkodliwych czynników środowiska pracy. Monitorujemy na bieżąco żywność wprowadzaną na nasze rynki spożywcze, monitorujemy jakość wody, którą pijemy, dbamy o jakość wypoczynku oraz warunków do nauki. Można powiedzieć, że wiemy na bieżąco gdzie i co piszczy w trawie. Jesteśmy od tego, aby zapobiegać różnego rodzaju zagrożeniom oraz edukować.

A jaka jest sytuacja epidemiologiczna w naszym kraju?
Jeżeli chodzi o sytuację epidemiologiczną to jesteśmy społeczeństwem świadomym zagrożeń epidemicznych, dlatego też poziom odporności Polaków jest na dosyć wysokim poziomie. Nie zwalnia nas to absolutnie z tego, aby ponawiać szczepienia w dawkach przypominających w wieku dorosłym.

Jednak co jakiś czas dobiegają nas słuchy o ponownym pojawianiu się chorób dawno już przez społeczeństwo zapomnianych.
Ostatnimi czasy zdarzały się przypadki pojawiania się u nas w kraju chorób, których już nie było od wielu lat, któ-

eprasa.pl b8b2801280

re były zwalczone szczepieniami w XX wieku. Są to na przykład krztusiec czy bakteria cholery. Na szczęście była to bakteria nietoksyczna, jej łagodna wersja, ale musimy być przygotowani na to, że gdzieś tam choroby, o których myśleliśmy, że zostały wyeliminowane z naszego życia codziennego, zaczynają się po prostu znowu się pojawiać.

A czy nie jest to związane z tym, że przychodzą do nas uchodźcy, którzy nie są tak wyszczepieni, jak ludzie w naszym kraju?

Mówimy o tym, że jesteśmy obywatelami świata i jeździmy po całym świecie. Rzeczywiście, osoby, które migrują do nas, zwłaszcza z krajów, w których stan szczepień obowiązkowych stoi na niskim poziomie, mogą być potencjalnym źródłem zakażeń, ale my także jeździmy po świecie. Nie szczepimy się na różnego rodzaju choroby tropikalne i z takich wojaży możemy coś egzotycznego sobie przywieźć i nie jest to miła pamiątka. Migrujemy turystycznie, zarobkowo, często nie zwracając uwagi na stan epidemiologiczny krajów, do których się udajemy. Warto przed wyjazdem odwiedzić lekarza medycyny podróży i dowiedzieć się w jaki sposób uchronić siebie i swoich najbliższych przed zachorowaniem na obcą nam chorobę tropikalną.

Nie od dziś wiadomym jest, że powinniśmy się szczepić, pamiętać o szczepieniach naszych dzieci. Na co jeszcze powinniśmy zwrócić uwagę w codziennym życiu?

Musimy pamiętać o czystości rąk. Czyste ręce to podstawa. Rzeczywiście, przypomnieliśmy sobie o dezynfekcji rąk w czasie pandemii. Nosiliśmy maseczki, nosiliśmy rękawiczki. Teraz, oczywiście, nie ma tego wymogu, jednakże, jeżeli korzystamy z różnego rodzaju publicznych toalet czy jesteśmy w restauracji i musimy skorzystać z toalety to naprawdę pamiętajmy o umyciu dłoni. To nic nie kosztuje, to nie boli, mydło nie jest naszym wrogiem, podobnie jak woda nie jest naszym wrogiem. Niestety, bardzo często pojawiają się choroby właśnie tzw. brudnych rąk. Jeżeli jest to możliwe, to o tej czynności nie zapominajmy i dbajmy o czystość.

Rokrocznie goszczą Państwo ze swoim stoiskiem obficie dzieląc się swoją wiedzą podczas Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA. Ale nie tylko ta działalność informacyjna jest przyczynkiem do goszczenia na Targach?

Gościmy co roku na Targach AGRO POMERANIA i bardzo dziękujemy Panu Dyrektorowi Dawidowi Adamskiemu za zaproszenie. Będziemy korzystać z tego zaproszenia jak tylko będzie taka możliwość. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzają kontrole podczas trwania Targów, m.in. sanitariatów, oraz tych tzw. Toi Toi tymczasowych. Także sekcja żywienia przeprowadza kontrole w punktach gastronomicznych i właśnie tutaj zwracamy szczególną uwagę na warunki sanitarne, a więc przede wszystkim sprawdzamy posiadanie aktualnych badań do celów sanitarno-epidemiologicznych. Patrzymy czy są płyny do dezynfekcji, czy jest woda i czy są rękawiczki. Jest to dla nas bardzo ważne, ponieważ przy takim zbiorowym żywieniu, przy tak dużej ilości odwiedzających, istnieje potencjalne ryzyko przenoszenia różnych chorób, chorób właśnie takich jak np. Salmonelloza.

A jak wygląda stan sanitarny, jeżeli chodzi o polskie restauracje i inne miejsca żywienia zbiorowego?

Bardzo dobrze to wygląda. Jesteśmy społeczeństwem, które jest bardzo świadome. Oczywiście, Inspekcja Sanitarna jest też po to, żeby od czasu do czasu przypomnieć, że należy pewne postawy kultywować, pilnować tego, by było jak należy. Zdarzają się jednak przypadki zachorowań zbiorowych, ale to są przypadki bardzo rzadkie, których przyczyny pojawienia się

eprasa.pl b8b2801280

są natychmiast eliminowane. Czynnik ryzyka wykrywany jest przez nas bardzo szybko. Osoby, które mogą być potencjalnymi nosicielami danych czynników chorobotwórczych poddawane są kwarantannie, a pomieszczenia i urządzenia kuchenne starannie dezynfekowane.

Bardzo krzepiące słowa. A wracając do przypadku cholery, jakie miało miejsce w ubiegłym roku w Stargardzie – czy wiadomo już skąd było źródło i czy nie zostało rozprzestrzenione dalej?

Gdyby było to rozprzestrzenione, to na pewno Państwo byście wiedzieli. Nie, niestety wywiad, całe dochodzenie epidemiologiczne nie wykryło źródła zakażenia pacjenta „Zero", z którego ta bakteria pochodziła. Być może pacjentka była nosicielką tej bakterii i w momencie, kiedy organizm był słabszy, był poddany działaniom innych czynników chorobotwórczych, ta bakteria się uaktywniła i w spektrum testów, które były przeprowadzane z prób pobranych od pacjentki, ta bakteria się pojawiła. Bakteria cholery jest tak naprawdę obecna w naszym życiu na co dzień, bo może namnażać się w stojących zbiornikach wodnych, może się namnażać na przykład w Bałtyku, natomiast nie każdy w zetknięciu z nią zachoruje na cholerę. Dosyć długo czekaliśmy na to, aby wykryć ten właśnie konkretny szczep bakterii, musieliśmy wiedzieć czy czynnik ten jest typowo zaraźliwy. Na szczęście okazało się, że nie jest zaraźliwy, co spowodowało, że pacjentka wyzdrowiała, natomiast u osób, które zostały wyłączone i na czas kwarantanny były pod obserwacją Inspekcji Sanitarnej choroba się nie pojawiła. Dużo się działo w tym czasie w naszej Stacji. Dla moich pracowników rzeczywiście były to dni, które zapadły nam w pamięci. Czas ten pokazał, że jesteśmy bardzo dobrym zespołem, mamy bardzo wykwalifikowanych ludzi, ekspertów w zakresie chorób zakaźnych. Wszystkie czynności, wszystkie działania oraz współpraca z dyrektorem Szpitala w Stargardzie była po prostu wzorowa. Dzięki temu wszystkie działania były przeprowadzone tak sprawnie, że w ciągu kilku dni pacjentka zaczęła dochodzić do siebie i wróciła do domu.

Nie tylko na targach w Barzkowicach, ale i na co dzień Inspekcja Sanitarno-Epidemiologiczna szkoli. Gdzie można zasięgnąć takiej wiedzy?

Stoisko edukacyjne, które przygotowaliśmy na ubiegłoroczne targi w Barzkowicach było taką „wisienką na torcie" naszych działań edukacyjnych, które prowadzimy. Edukujemy na co dzień naszych najmłodszych, żłobkowiczów, przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Wychodzimy również z naszą ofertą edukacyjną do seniorów. Oczywiście, jest to działalność związana z szeroko pojętym tematem higieny, z działaniami i postawami prozdrowotnymi. Mówimy tutaj o profilaktykach różnych chorób, na przykład chorób onkologicznych. Rozmawiamy, uczymy, prowadzimy prelekcje na temat różnych chorób cywilizacyjnych, na przykład AIDS. Współpracujemy z szeregiem różnych instytucji pozarządowych, które działają na naszym terenie. Jesteśmy aktywni w całym powiecie. My nie mamy wakacji, bo jak kończy się rok szkolny to dla nas istotną kwestią jest edukacja i współpraca z ośrodkami wypoczynkowymi, w których to wypoczywają nasze dzieci i nasza młodzież. Wchodzimy teraz mocno i otwarcie w edukację ekologiczną. Wiemy, że Polacy mają trzy sporty narodowe: piłka nożna, siatkówka i grzyby. Każdej jesieni, gdy ruszamy bardzo ochoczo z koszykami do lasów po grzyby, my zajmujemy się także edukacją grzyboznawczą.

Możemy się do Was zgłosić, aby sprawdzić czy zawartość naszych koszyków jest bezpieczna?

W naszej Stacji mamy wykwalifikownych klasyfikatorów grzybów. Bardzo istotną kwestią i ważną wiedzą, którą powinniście Państwo posiadać, jest to, że nikt nie ma prawa wprowadzić do obrotu grzybów, które nie są atestowane, a więc nie są przejrzane, nie są sklasyfikowane i sprawdzone przez pracowników Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej pod kątem przydatności do spożycia. I te atesty są u nas wydawane, oczywiście, za darmo, więc serdecznie zapraszamy, dla bezpieczeństwa własnego i naszych najbliższych. Trzeba przyznać, że ziarenko wiedzy o wydawanych atestach oraz edukacji grzyboznawczej prowadzonej w naszej Inspekcji padło na dość podatny grunt, ponieważ w sezonie grzybowym wiele osób do nas przyjeżdża rankiem z koszami pełnymi grzybów i te grzyby im sprawdzamy.

Dziękuję za rozmowę.

eprasa.pl b8b2801280

Prawdziwe historie Czystego Powietrza

Czyste Powietrze Jest OK

Czyste Powietrze – to ci się opłaci!

Czyste Powietrze to ogólnopolski program dopłat do wymiany starych kotłów i innych nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe oraz docieplenia domów jednorodzinnych. Jego celem jest walka ze smogiem oraz poprawa efektywności energetycznej budynków.

Zobacz, jak inni skorzystali z programu – dziś oszczędzają na ogrzewaniu, żyją wygodniej i oddychają czystym powietrzem. A jeśli sam wziąłeś udział w Czystym Powietrzu, opowiedz o swoich doświadczeniach w konkursie – czekają nagrody!

Różnicę widać w rachunkach

Dla osób korzystających z programu główną korzyścią są niższe rachunki za ogrzewanie. Pan Grzegorz z gminy Garbów (województwo lubelskie) wymienił stary piec na węgiel na pompę ciepła powietrze-woda, do której zainstalował panele fotowoltaiczne. Powodem decyzji były wysokie ceny opału i coraz bardziej uciążliwa obsługa pieca węglowego. – Widać ogromną różnicę w rachunkach. Koszt prądu bez paneli to jedna czwarta kosztów węgla sprzed wymiany. Zdecydowanie warto zainwestować w taki system – mówi pan Grzegorz. Dziś, jako pracownik gminy, pomaga innym w składaniu wniosków. – Procedura nie jest trudna, wystarczy chcieć – podkreśla.

Zdrowie też jest ważne

Pan Paweł z Zapolic (województwo łódzkie) mieszka w dobrze ocieplonym domu, który był ogrzewany starym piecem na ekogroszek. Zdecydował się jednak na wymianę źródła ciepła, korzystając z programu Czyste Powietrze. W wymianie pieca pomogła mu specjalistka z urzędu gminy. Dzięki pompie ciepła rachunki za ogrzewanie spadły do 200 zł za pół roku. Ponadto pozbył się kataru i objawów alergii, które były wywołane przez pylenie węgla oraz konieczność wyrzucania popiołu.

– To ogromna ulga dla zdrowia. Teraz mogę odetchnąć pełną piersią – cieszy się pan Paweł.

Zmiana ułatwiająca życie

Pani Jolanta z Nowego Brzeska (województwo małopolskie) skorzystała z programu w ubiegłym roku. Choć proces składania wniosku był dla niej trudny, ponieważ nie posługuje się Internetem, pomogła jej urzędniczka z gminy. Konieczne było przerobienie kotłowni pod nowe źródło ciepła i instalacji c.o., ocieplenie ścian, stropu i kotłowni. Audytor nakazał także wymianę drzwi zewnętrznych i bramy garażowej, ponieważ garaż jest ogrzewany.

– Jest kolosalna różnica! Wcześniej musieliśmy wstawać w nocy, by dołożyć opał do starego pieca. Noszenie węgla było męczące. Teraz nowy kocioł sam się włącza, ciepła woda jest dostępna na żądanie – chwali zmianę pani Jolanta.

Na co można otrzymać dotację

Bezzwrotne dofinansowanie w ramach nowego programu Czyste Powietrze można uzyskać na:

- wymianę nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe (po spełnieniu norm określonych w audycie),
- modernizację instalacji grzewczej i c.w.u.,

- ocieplenie budynku,
- wymianę okien i drzwi,
- zakup rekuperacji (wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła),
- przeprowadzenie audytu energetycznego i uzyskanie świadectwa charakterystyki energetycznej budynku (obowiązkowe w nowym naborze, który ruszył 31 marca 2025 r.),
- dokumentację techniczną do wykonywanych zadań.

Więcej informacji oraz lista punktów konsultacyjnych i operatorów programu jest dostępna na stronie czystepowietrze.gov.pl

UWAGA KONKURS!

Jesteś beneficjentem programu Czyste Powietrze?

Podziel się swoją historią i przekonaj innych do oszczędności oraz inwestycji w zdrowie i ciepło.

Wejdź na www.czystepowietrzejestok.pl

Co miesiąc do wygrania hulajnoga elektryczna!

Fundacja Ziemia i Ludzie

czyste powietrze zdrowy wybór

NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA i GOSPODARKI WODNEJ

Niniejszy materiał został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść odpowiada wyłącznie Fundacja Ziemia i Ludzie.

eprasa.pl b8b2801280

Odpady w gospodarstwie pod lupą – co wolno, a za co grożą kary?

Gospodarstwo rolne to nie tylko produkcja, ale także odpowiedzialne zarządzanie odpadami – od opakowań po środkach ochrony roślin, przez zużyte oleje, aż po opony czy azbest. Kluczowe znaczenie ma ich właściwa klasyfikacja oraz rozróżnienie na odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne, bo od tego zależą obowiązki rolnika i sposób ich zagospodarowania. Wyjaśniamy, jakie odpady powstają w gospodarstwach, jak należy z nimi postępować i na co szczególnie uważać, by uniknąć poważnych konsekwencji prawnych.

EMILIA KRUKOWSKA, ZODR w Barzkowicach

Odpady klasyfikuje się przez ich zaliczenie do odpowiedniej grupy, podgrupy i rodzajów oraz przypisuje im się odpowiednie kody. Uwzględnia się wtedy: źródło ich powstawania, właściwości powodujące, że odpady są odpadami niebezpiecznymi, składniki odpadów, dla których przekroczenie wartości granicznych stężeń substancji niebezpiecznych może powodować, że są odpadami niebezpiecznymi. Jednocześnie klasyfikuje wszystkie odpady na niebezpieczne i inne niż niebezpieczne.

Odpady niebezpieczne

Odpady niebezpieczne oznaczają odpady wykazujące co najmniej jedną spośród właściwości niebezpiecznych, które zostały wymienione w ustawie o odpadach w załączniku nr 4. ww. ustawy. W katalogu odpadów zostały one oznaczone „*”.

Odpady niebezpieczne, które mogą powstawać na terenie gospodarstwa

➲ Zwierzęta padłe i ubite z konieczności oraz odpadowa tkanka zwierzęca, wykazujące właściwości niebezpieczne (kod 02 01 80). Unieszkodliwianie padłych zwierząt pochodzących z gospodarstw indywidualnych lub wielkotowarowych może być realizowane wyłącznie w zakładach utylizacyjnych posiadających zezwolenie i spełniających warunki do utylizowania takich odpadów oraz dysponujących specjalistycznymi środkami transportu do ich przewozu.

➲ Odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki weterynaryjnej:

• chemikalia, w tym odczynniki chemiczne zawierające substancje niebezpieczne;

• leki cytostatyczne i cytotoksyczne.

Zgodnie z Ustawą o odpadach, zakazuje się unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych i odpadów weterynaryjnych w inny sposób niż spalanie w spalarniach odpadów. Powinny być magazynowane w odpowiednio szczelnych i odpornych na działanie chemiczne pojemnikach oraz dostarczane odpowiednim podmiotom zajmującym się ich unieszkodliwianiem.

➲ Opakowania po środkach ochrony roślin I, II klasy toksyczności. Polskie prawo zobowiązuje rolników do odpowiedniego postępowania z opróżnionymi opakowaniami po środkach ochrony roślin. Zakazane jest wyrzucanie opakowań do zbiorczych pojemników na odpady. Aby pozostać w zgodzie z prawem zużyte opakowania powinny być zwrócone do punktu sprzedaży, gdzie zostały zakupione. Po czym sklep zwraca je producentom.

eprasa.pl b8b2801280

System Zbiórki Opakowań

Obecnie funkcjonuje System Zbiórki Opakowań nadzorowany przez PSOR. System ten pomaga rolnikom, a także innym użytkownikom środków ochrony roślin rozwiązywać problemy związane z zagospodarowaniem opakowań po tych produktach. W ramach tego systemu na terenie całego kraju, głównie w punktach sprzedaży środków ochrony roślin, a także przy niektórych gminach organizowane są punkty zbiórki opakowań po środkach ochrony roślin toksycznych dla ludzi i zwierząt wykorzystywanych w rolnictwie.

System powstał w 2004 roku z inicjatywy producentów i importerów środków ochrony roślin działających w Polsce. Jego właścicielem jest Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin. Punkt sprzedaży, działający w Systemie akceptuje warunki zbierania opakowań. Stanowi proste i skuteczne narzędzie gospodarowania pustymi opakowaniami zgodne z wymogami prawnymi, zapewniając bezpieczeństwo ludzi i środowiska. System działa nieprzerwanie od 20 lat jako element gospodarki o obiegu zamkniętym i umożliwia zagospodarowanie pustych opakowań po środkach ochrony roślin w sposób w bezpieczny i odpowiedzialny.

Uczestnikami Systemu PSOR są:
- wszyscy użytkownicy środków ochrony rośliny;
- sprzedawcy (punkty sprzedaży zarejestrowane jako Punkty Odbioru Opakowań w Systemie PSOR);
- przedsiębiorcy wprowadzający środki niebezpieczne w opakowaniach, którzy zadeklarowali udział w Systemie PSOR;
- Operator Systemu, firma REMONDIS.

W ramach systemu przyjmowane są:
- opakowania po środkach ochrony roślin toksycznych i bardzo toksycznych dla organizmów wodnych lub ludzi;
- opakowania po innych środkach niebezpiecznych wykorzystywanych w rolnictwie, np. nawozach, adiuwantach, produktach biobójczych oznaczone minimum jednym z piktogramów:

Jeżeli na opakowaniu znajdują się te piktogramy – opakowanie należy zwrócić do sklepu!

Tabela odpadów niebezpiecznych na podstawie rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. *w sprawie katalogu odpadów*

Odpady niebezpieczne	
Kod odpadu	**Rodzaj odpadu**
Grupa 02	**Odpady z rolnictwa, ogrodnictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności**
02 01 08*	Odpady agrochemikaliów zawierające substancje niebezpieczne. Np. niepełnowartościowe środki ochrony roślin, nawozy, biocydy, adiuwanty, popłuczyny, pozostałości ŚOR po wykonaniu zabiegów chemizacyjnych
02 01 80*	Zwierzęta padłe i ubite z konieczności oraz odpadowa tkanka zwierzęca, wykazujące właściwości niebezpieczne
Grupa 07	**Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej**
07 04 80*	Przeterminowane środki ochrony roślin
Grupa 08	**Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich**
08 01 11*	Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne
Grupa 13	**Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw**
13 02 08*	Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe. Oleje odpadowe – mineralne lub syntetyczne oleje smarowe lub przemysłowe, które przestały się nadawać do użytku, do jakiego były pierwotnie przeznaczone, w szczególności zużyte oleje z silników spalinowych i oleje przekładniowe, oleje smarowe, oleje turbinowe ora oleje hydrauliczne
13 07 03*	Inne paliwa (włącznie z mieszaninami)
Grupa 15	**Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach**
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone. Przykład: opakowania po środkach ochrony roślin, opakowania po środkach biobójczych, opakowania po olejach, paliwie, po lekach, po farbach i rozpuszczalnikach
15 01 11*	Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi. Przykład: aerozole po smarach, farbach, agrochemikaliach i biocydach
15 02 02*	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB). m.in. kombinezon ochronny, rękawiczki, maski stosowane podczas zabiegów chemizacyjnych, zniszczone obuwie gumowe, sorbent użyty do usunięcia rozlanych płynnych chemikaliów
Grupa 16	**Odpady nieujęte w innych grupach**
16 01 04*	Zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy. Przykład: pojazdy, które nie zostały pozbawione płynów eksploatacyjnych tj. paliwa, oleju
16 01 07*	Filtry olejowe
16 02 11*	Zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC. Przykład: chłodziarki, lodówki
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy, inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12, m.in. świetlówki, lampy UV, monitory
16 06 01*	Baterie i akumulatory ołowiowe
Grupa 17	**Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)**
17 06 01*	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Przykład: pokrycia dachu zawierające azbest

System działa w ten sposób, że użytkownik oddaje do sklepu czy hurtowni czyste, trzykrotnie wypłukane opakowania, sklep przechowuje opakowania do czasu odbioru przez operatora Systemu, czyli firmę REMONDIS. Firma ta odbiera opakowania zgromadzone w specjalnych workach, jeśli sklep/hurtownia zgromadzi przynajmniej dziesięć takich worków.

Warto zaznaczyć, że nie ma obowiązku okazywania dowodu zakupu, a zwrot opakowania nie musi odbywać się w tym samym punkcie sprzedaży, w którym dokonaliśmy zakupu. Trzeba jednak mieć ze sobą specjalny formularz zwrotu odpadu i przedstawić go u sprzedawcy do podpisu. Posiadamy wtedy potwierdzenie spełnienia obowiązku prawnego, jakim jest zwrot opakowań po środkach ochrony roślin. Będzie to przydatny dokument przy kontrolach gospodarstwa przez ARiMR lub WIORIN.

eprasa.pl b8b2801280

➲ Odpadowe materiały izolacyjne i konstrukcyjne zawierające azbest. Od 2009 r. Polska realizuje Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032. Wszystkie wyroby azbestowe powinny być wymienione do 2032 roku. Ewidencję wyrobów azbestowych w gospodarstwach prowadzi gmina na swoim terenie i corocznie prowadzi aktualizację. Usuwaniem azbestu, ze względu na jego dużą toksyczność, powinny się zajmować wyłącznie wyspecjalizowane firmy, które posiadają uprawnienia, odpowiedni sprzęt i przeszkolonych pracowników oraz zatwierdzony przez twojego starostę program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi.

Chcąc usunąć azbest, warto w pierwszej kolejności udać się do urzędu gminy i dowiedzieć o możliwości dofinansowania w ramach współpracy z WFOŚiGW. W urzędzie powinna być także dostępna lista firm uprawnionych do wykonywania takich prac. Rolnik powinien posiadać u siebie spis wyrobów azbestowych. Do celów inwentaryzacji służą odpowiednie formularze.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa realizowała w latach 2022-2024 nabory wniosków na dofinansowanie wymiany dachów w budynkach przeznaczonych do produkcji rolniczej. Dotacje dotyczyły demontażu pokryć zawierających azbest i były finansowane w ramach Krajowego Planu Odbudowy (KPO). W ramach tego programu rolnicy mogli uzyskać do 20 000 zł dotacji. Dofinansowanie wynosiło 40 zł/m², przy maksymalnej powierzchni dachu objętej wsparciem 500 m². Istniała możliwość zaliczki w wysokości 50% wartości wsparcia. Wsparcia udzielane było do wymiany pokrycia dachowego na budynkach służących do produkcji rolniczej, a więc: obory; chlewnie; stajnie; owczarnie; kurniki – wszystkie budynki, w których przetrzymywany jest drób; pieczarkarnie; stodoły; wiaty – budowle wzniesione na słupach i pokryte dachem, obudowane lub nie, które służą do przechowywania zboża, słomy, siana, maszyn rolniczych itp.; garaże wolnostojące lub szeregowe służące do przechowywania ciągników lub innych maszyn lub urządzeń rolniczych; budynki wielofunkcyjne – wszystkie budynki wielofunkcyjne, w których część powierzchni wykorzystywana jest dla zwierząt, część jako magazyn dla działalności rolniczej; inne budynki i pomieszczenia – wszystkie budynki i budowle gospodarcze służące produkcji rolniczej wcześniej niewymienione, np. kuchnie letnie, itp.

➲ Baterie i akumulatory to urządzenia, które w swoim składzie zawierają niebezpieczne związki chemiczne, takie jak ołów, kadm, rtęć, cynk, kwas siarkowy. Zużyte baterie należy oddać zbierającemu tego typu odpady lub zostawić bezpłatnie w miejscu odbioru, np. w szkołach, placówkach oświatowych, siedzibach urzędów i instytucji, a akumulatory należy zwracać do punktów ich sprzedaży. Można je też oddać do gminnego Punktu Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

➲ Oleje odpadowe to wszelkie mineralne lub syntetyczne lub przemysłowe oleje smarowe lub przemysłowe, które nie nadają się już do zastosowania, do którego były pierwotnie przeznaczone, a w szczególności zużyte oleje z silników spalinowych i oleje przekładniowe, oleje smarowe, oleje do turbin i oleje hydrauliczne. Odpady te, również zużyte filtry olejowe, powinny być przekazywane odpowiednim podmiotom zajmującym się ich przetwarzaniem lub utylizacją. Magazynuje się w miejscach utwardzonych, zabezpieczonych przed zanieczyszczeniami gruntu i opadami atmosferycznymi, wyposażonych w urządzenia lub środki do zbierania wycieków tych odpadów.

➲ Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (sprzęt elektryczny i elektroniczny, świetlówki) ze względu na trujące związki chemiczne (rtęć, kadm, związki bromu, ołów, chrom) zawarte w tych urządzeniach przekazujemy w punktach handlowych przy zakupie nowego sprzętu lub oddajemy do punku selektywnej zbiórki odpadów. Elektrośmieci należy poddać procesowi recyklingu lub unieszkodliwiania.

Odpady inne niż niebezpieczne

Odpady inne niż niebezpieczne oznaczają odpady nie wykazujące żadnych właściwości niebezpiecznych oraz takie, w których zawartość substancji niebezpiecznych nie przekracza ustalonej wartości progowej, o której mowa w ustawie o odpadach.

Odpady inne niż niebezpieczne charakterystyczne dla działalności rolniczej

➲ Zwierzęta padłe i odpadowa tkanka zwierzęca stanowiące materiał szczególnego i wysokiego ryzyka inne niż wymienione w grupie odpadów niebezpiecznych mogą być magazynowane tak długo, jak pozwalają na to ich właściwości oraz warunki, w jakich są przechowywane, ale nie dłużej niż 30 dni.

➲ Zwierzęta padłe i ubite z konieczności – w stosunku do tych odpadów producent rolny i zakład utylizacyjny muszą spełniać obowiązki wynikające z przepisów o identyfikacji i rejestracji zwierząt. ARiMR dofinansowuje koszty utylizacji padłych zwierząt gospodarskich, gdy terminowo został zgłoszony fakt padnięcia zwierzęcia, udziela pomocy finansowej z przeznaczeniem na: zbiór, transport i unieszkodliwianie zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie. Zakłady świadczące usługi w zakresie padłych zwierząt gospodarskich zobowiązane są terminowo zgłaszać do biur powiatowych ARiMR ich utylizację. Co roku Agencja ogłasza na swojej stronie firmy, które zawarły z nią umowy na tego rodzaju usługi.

➲ Odpady metalowe – złom przekazujemy do punktu skupu.

➲ Opakowania z tworzyw sztucznych, w tym folie białe po sianokiszonce i tunelach ogrodowych, folie czarne (popryzmowe), opakowania po nawozach, big-bagi, sznurek, siatki do owijania balotów – wiele gmin skorzystało z dofinansowania oferowanego w ramach zakończonego programu NFOŚiGW w zakresie utylizacji folii rolniczej i innych odpadów. Odpady powinny być przekazywane w ramach indywidualnych umów z podmiotami, które zajmują się ich zagospodarowaniem i posiadają stosowne zezwolenia. Każda gmina powinna posiadać informacje o takich firmach.

➲ Agrowłóknina – odpady powinny być przekazywane odpowiednim podmiotom zajmującym się ich przetwarzaniem lub utylizacją.

➲ Opakowania z drewna, szkła i tekstyliów – odpady powinny być przekazywane odpowiednim podmiotom zajmującym się ich przetwarzaniem lub utylizacją.

eprasa.pl b8b2801280

➲ Ubrania ochronne, tkaniny do wycierania – w gospodarstwie wykorzystywane są wielokrotnie odpady powinny być przekazywane odpowiednim podmiotom zajmującym się ich przetwarzaniem lub utylizacją.

➲ Przeterminowane leki inne niż wymienione w grupie odpadów niebezpiecznych – należy je oddać w miejscach do tego wyznaczonych, np. apteki.

➲ Opony ciągnikowe od przyczep i innych maszyn rolniczych nie są przyjmowane w Punktach Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, tzw. PSZOK-ach, nie stanowią odpadów komunalnych. Opony takie można oddać w punktach świadczących usługę wymiany takich opon lub punktach ich sprzedaży (przy zakupie). Zgodnie z przepisami to na wytwórcy odpadów w ramach świadczenia usługi wymiany lub sprzedaży spoczywa obowiązek ich prawidłowego zagospodarowania. Jeśli sprzedawca nie chce przyjąć starych opon, trzeba samodzielnie poszukać atestowanego zakładu, w którym zostaną zutylizowane, zgodnie z prawem i w sposób przyjazny dla środowiska naturalnego. Jednakże ze względu na duże koszty związane z transportem (duże gabarytowo) oraz trudności z ich utylizacją (a nawet wtedy, kiedy przerabiane są na granulat) taka usługa świadczona jest tylko za odpłatnością, ustalaną przez firmy indywidualnie, gdyż nie ma przepisów, które by to regulowały. Opony rolnicze można przekazać do instytucji, które zajmują się ich zbieraniem i utylizacją, np. Centrum Utylizacji Opon Organizacja Odzysku SA, do firm, które przerabiają je na granulat (recyklerzy) lub do zakładów, które wykorzystują opony jako paliwo (cementownie, elektrociepłownie).

Źródło: www.cdr.gov.pl; www.rolnictwozrownowazone.pl; www.bdo.pl; www.bdo.mos.gov.pl

Tabela odpadów innych niż niebezpieczne na podstawie rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. *w sprawie katalogu odpadów*

Odpady inne niż niebezpieczne	
Kod odpadu	**Rodzaj odpadu**
Grupa	**Odpady z rolnictwa, ogrodnictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności**
02 01 01	Osady z mycia i czyszczenia
02 01 02	Odpadowa tkanka zwierzęca
02 01 03	Odpadowa masa roślinna
02 01 06	Odchody zwierzęce
02 01 09	Odpady agrochemikaliów inne niż wymienione w 02 01 08
02 01 10	Odpady metalowe. m. in. ogrodzenia, części maszyn
02 01 81	Zwierzęta padłe i odpadowa tkanka zwierzęca stanowiące materiał szczególnego i wysokiego ryzyka inne niż wymienione w 02 01 80.
02 01 82	Zwierzęta padłe i ubite z konieczności
Grupa 07	**Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej**
07 04 81	Przeterminowane środki ochrony roślin inne niż wymienione w 07 04 80.
Grupa 15	**Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach**
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury. m. in. kartony zbiorcze
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych, m.in. folia po sianokiszonkach, worki typu „big bag”, kanistry po nawozach płynnych
15 01 03	Opakowania z drewna np. palety
15 01 04	Opakowania z metali np. beczki, kanistry
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe
15 01 07	Opakowania ze szkła
15 02 03	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02, np. ubrania ochronne niezanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi
Podgrupa 16 01	**Zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy (włączając maszyny pozadrogowe), odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów (z wyłączeniem grup 13 i 14 oraz podgrup 16 06 i 16 08)**
16 01 03	Zużyte opony
16 01 06	Zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy niezawierające cieczy i innych niebezpiecznych elementów
16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 np. drukarki, czytniki, komputery
Grupa 17	**Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)**
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów
18 02	Odpady z badań, diagnozowania, leczenia i profilaktyki weterynaryjnej
18 02 01	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki (z wyłączeniem 18 02 02)

Opony na pryzmie kiszonkowej wciąż są popularnym sposobem dociskania folii, ale prawo traktuje je jako odpad, co oznacza dodatkowe obowiązki i możliwe konsekwencje i ryzyko kar. Rolnicy wybierają je, bo są tanie, łatwo dostępne i skutecznie chronią paszę przed dostępem do powietrza. Trzeba jednak pamiętać, że zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz.U. 2023 poz. 1587 z późn. zm.) zużyte opony nie są traktowanie jak zwykły materiał, lecz jako odpad klasyfikowany zgodnie z katalogiem odpadu pod kodem 16 01 03. Użycie opon do zabezpieczenia pryzm z kiszonką jest uznawane za czynność odzysku odpadów zgodnie z procesem R11 – który wymaga zezwolenia.

Zgodnie z art. 194 kara administracyjna może wynosić od 1000 zł do nawet 1 000 000 zł. W praktyce oznacza to, że rolnik układający opony na pryzmie może narazić gospodarstwo na poważne straty finansowe. W skrajnych przypadkach sprawa może trafić do sądu. Potwierdza to także wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z 20 lipca 2023 r. (sygn. II SA/Sz 200/23), w którym uznano, że wykorzystanie zużytych opon do przykrywania pryzm i balotów jest traktowane jako składowanie odpadów bez zezwolenia.

eprasa.pl b8b2801280

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

Partnerzy wydarzenia

Pomorze Zachodnie

ARiMR Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Zachodniopomorski Oddział Regionalny

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

KONKURS
NAJLEPSZE GOSPODARSTWO EKOLOGICZNE
ETAP WOJEWÓDZKI

Regulamin konkursu dostępny pod adresem www.zodr.pl
Zgłoszenia przyjmowane są do dnia 8 czerwca 2026 r. na adres:
ZODR w Barzkowicach, Barzkowice 2, 73-134 Barzkowice
z dopiskiem “Konkurs na Najlepsze Gospodarstwo Ekologiczne”

Więcej informacji: Agnieszka Kleszcz, tel. 91/479 40 66

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich

Dofinansowane przez Unię Europejską

eprasa.pl b8b2801280

Nowe oleiste w rejestrze odmian

Prezentujemy charakterystyki odmian roślin oleistych wpisanych do Krajowego Rejestru Roślin Rolniczych w roku 2025.

dr inż. JAROMIR PALUSIŃSKI, ZODR w Barzkowicach

GORCZYCA BIAŁA

Dunowska (d. AP/GB/1/2022)
Odmiana populacyjna. Plon świeżej masy duży, suchej masy dość duży. Zawartość suchej masy w roślinach przeciętna. Termin pąkowania i początku kwitnienia późny. Rośliny niskie, o dużej odporności na wyleganie. Odporność na czerń krzyżowych średnia. Odmiana przeznaczona do uprawy głównie jako roślina poplonowa.

RZEPAK JARY

Crazy CL (d. DLE23838S25)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozynolanów średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość duża. Masa 1000 nasion duża. Termin początku kwitnienia dość wczesny, dojrzałości technicznej średni. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową i czerń krzyżowych średnia. Odmiana o potwierdzonej odporności na kiłę kapusty, w zakresie patotypów Plasmodiophora brassicae najczęściej występujących w Polsce.

Invigor 400 CL PS (d. 3EN0041)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach mała, glukozynolanów bardzo mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej duża. Masa 1000 nasion większa od średniej. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Rośliny średnio wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową średnia, na czerń krzyżowych dość duża.

RZEPAK OZIMY

Crusador (d. WRH 675)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość duża. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość dobra. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na suchą zgniliznę kapustnych – dość duża, na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia. Odmiana o potwierdzonej odporności na kiłę kapusty, w zakresie patotypów Plasmodiophora brassicae najczęściej występujących w Polsce. Według deklaracji hodowcy odmiana tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

DK Exarho (d. CWH604)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach mniejsza od średniej, glukozynolanów średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość duża. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o dość małej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej wcześniejszy od średniego. Odporność na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych – średnia, na suchą zgniliznę kapustnych i werticiliozę – dość mała. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

DK Plener (d. DMH585)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej ma-

eprasa.pl b8b2801280

sie beztłuszczowej duża. Masa 1000 nasion mała. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia. Odmiana o potwierdzonej odporności na kiłę kapusty, w zakresie patotypów Plasmodiophora brassicae najczęściej występujących w Polsce. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

Dreamline (d. IGP1379)
Odmiana populacyjna. Plon nasion dość duży. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia wcześniejszy od średniego, dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia.

KWS Ditos (d. H9191517)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozynolanów średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na suchą zgniliznę kapustnych – dość duża, na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy łodygi, werticilozę i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

KWS Oceanos (d. H9201134)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozynolanów średna. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość duża. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych i werticiliozę – średnia, na choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych – dość mała.

LG Adamant (d. LE22/460)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozynolanów dość mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią dość szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia nieco wcześniejszy od średniego, dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych – średnia, na suchą zgniliznę kapustnych i werticiliozę – dość mała. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LG Adventus (d. LE22/466)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozynolanów mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion dość mała. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny bardzo wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej późniejszy od średniego. Odporność na werticiliozę – dość duża, na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LG Akerman (d. LE22/468)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozynolanów dość mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej. Masa 1000 nasion większa od średniej. Rozwój roślin jesienią dość szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny bardzo wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej późniejszy od średniego. Odporność na czerń krzyżowych – dość duża, na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi, werticiliozę – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LG Arrakis (d. LE22/472)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozynolanów średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej duża. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia nieco wcześniejszy od średniego, dojrzałości technicznej średni. Odporność na suchą zgniliznę kapustnych i werticiliozę – dość duża, na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LID Cabero (d. LDC21121)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozynolanów mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość duża. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia nieco późniejszy od średniego, dojrzałości technicznej średni. Odporność na werticiliozę – dość duża, na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LID Hello (d. LDC22125)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozynolanów mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią dość szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej późniejszy od średniego. Odporność na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy

eprasa.pl b8b2801280

łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia, na suchą zgniliznę kapustnych – dość mała. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LID Maestro (d. LDC21112)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

LID Tebo (d. LDC21118)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozynolanów mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion mniejsza od średniej. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej nieco późniejszy od średniego. Odporność na suchą zgniliznę kapustnych – dość duża, na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

Royce (d. WRH 674)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej duża. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią dość szybki. Zimotrwałość dobra. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia nieco wcześniejszy od średniego, dojrzałości technicznej średni. Odporność na suchą zgniliznę kapustnych i choroby podstawy łodygi – dość duża, na zgniliznę twardzikową, werticiliozę, i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

SY Elisabetta (d. RNX213331)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach mniejsza od średniej, glukozynolanów średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej nieco wcześniejszy od średniego. Odporność na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych – średnia, na suchą zgniliznę kapustnych i werticiliozę – dość mała. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

Tartu (d. NPZ21295W11)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozynolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej duża. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny wysokie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej nieco późniejszy od średniego. Odporność na werticiliozę duża, na suchą zgniliznę kapustnych i choroby podstawy łodygi – dość duża, na zgniliznę twardzikową i czerń krzyżowych – średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

Teflon (d. RAP 676)
Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozynolanów mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej. Masa 1000 nasion dość mała. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość dobra. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na choroby podstawy łodygi – dość duża, na zgniliznę twardzikową, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia, na suchą zgniliznę kapustnych – dość mała. Według deklaracji hodowcy odmiana jest tolerancyjna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

Zodiak (d. MAH 9422)
Odmiana populacyjna. Plon nasion dość duży. Zawartość tłuszczu w nasionach mniejsza od średniej, glukozynolanów średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej duża. Masa 1000 nasion średnia. Rozwój roślin jesienią średnio szybki. Zimotrwałość średnia. Rośliny niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi, werticiliozę i czerń krzyżowych – średnia.

Źródło: COBORU w Słupi Wielkiej

eprasa.pl b8b2801280

Kukurydza 2025: co nowego wpadło do rejestru?

Do Krajowego Rejestru Roślin Rolniczych w 2025 roku trafiły kolejne odmiany kukurydzy, które mają sprostać wyzwaniom współczesnej uprawy. Wśród nowości znalazły się propozycje o wysokim potencjale plonowania, lepszej tolerancji na stresy środowiskowe oraz poprawionej jakości ziarna i kiszonki. Sprawdzamy, które odmiany mogą szczególnie zainteresować rolników w nadchodzącym sezonie.

dr inż. JAROMIR PALUSIŃSKI, ZODR w Barzkowicach

Agrolupo (d. KXC1164)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu dent. Plon ogólny suchej masy duży do bardzo dużego, plon świeżej duży. Rośliny dość wysokie. Odporność na głownię łodyg – średnia do dużej, na głownię kolb – średnia. Strawność roślin średnia.

Bellwood (d. LDZ23340)
Odmiana trójliniowa (TC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio późna, FAO 260. Ziarno typu pośredniego pomiędzy flint i dent. Plon ogólny suchej masy i plon świeżej masy duży. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg – średnia, na głownię kolb – średnia do małej. Strawność roślin średnia do dobrej.

Dagaz (d. SM N1196)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio wczesna, FAO 250. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ziarna bardzo duży. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę kolb – średnia, na fuzariozę łodyg – średnia do dużej, na głownię łodyg – duża, na głownię kolb – średnia, na omacnicę prosowiankę – mała.

Facilio (d. KXC2127)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu flint. Plon ziarna dość duży. Rośliny średniej wysokości, o średniej do małej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę kolb i łodyg – duża, na głownię łodyg i głownię kolb – średnia do dużej, na omacnicę prosowiankę – mała do bardzo małej.

Galestro (d. SL21248)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu flint. Plon ogólny suchej masy duży do bardzo dużego, plon świeżej duży. Rośliny wysokie. Odporność na głownię łodyg i kolb – średnia do dużej. Strawność roślin średnia.

Herculio (d. KXC2304)
Odmiana trójliniowa (TC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, wczesna, FAO 230. Ziarno typu pośredniego pomiędzy flint i dent. Plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy duży. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg – średnia do małej, na głownię kolb – średnia do dużej. Strawność roślin dobra.

Ironman (d. SM N1098)
Odmiana trójliniowa (TC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio wczesna, FAO 250. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ziarna duży. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg i głownię łodyg – średnia do dużej, na głownię kolb – średnia, na fuzariozę kolb – średnia do małej, na omacnicę prosowiankę – duża.

Keystone (d. LDZ22230)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu zbliżonego do dent. Plon ziarna duży. Rośliny wysokie, o dużej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg – duża, na głownię kolb i łodyg – średnia, na fuzariozę kolb – mała, na omacnicę prosowiankę – duża.

eprasa.pl b8b2801280

KWS Burano (d. KXC3129)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ziarna duży. Rośliny wysokie do bardzo wysokich, o średniej do małej odporności na wyleganie. Odporność na głownię łodyg – średnia, na głownię kolb – mała, na fuzariozę łodyg i kolb oraz omacnicę prosowiankę – mała do bardzo małej.

KWS Kalpo (d. KXC3347)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, wczesna, FAO 230. Ziarno typu pośredniego pomiędzy flint i dent. Plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy bardzo duży. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg – duża do bardzo dużej, na głownię kolb – duża. Strawność roślin dobra.

KWS Kaspero (d. KXC2367)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio późna, FAO 260. Ziarno typu dent. Plon ziarna dość duży. Rośliny niskie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg – bardzo mała, na fuzariozę kolb – średnia do dużej, na głownię łodyg – mała, na głownię kolb – mała do bardzo małej; na omacnicę prosowiankę – średnia do małej.

KWS Lupollino (d. KXC2121)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu pośredniego między flint i dent. Plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy dość duży. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg – duża, na głownię kolb – średnia do dużej. Strawność roślin średnia do dobrej.

KWS Petraro (d. KXC3250
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, wczesna, FAO 210. Ziarno typu dent. Plon ziarna duży. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg – bardzo mała, na fuzariozę kolb – średnia do dużej, na głownię kolb – mała, na głownię łodyg – średnia, na omacnicę prosowiankę – średnia do małej.

KWS Privilio (d. KXC2353)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu dent. Plon ziarna bardzo duży. Rośliny bardzo niskie, o średniej do małej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg – mała, na głownię kolb – średnia do dużej, głownię łodyg – duża, na fuzariozę kolb – duża do bardzo dużej, na omacnicę prosowiankę – bardzo mała.

LID1033C (d. LDZ23118)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, wczesna, FAO 230. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ziarna duży. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę kolb – bardzo duża, na fuzariozę łodyg – duża do bardzo dużej, na głownię łodyg – średnia, na głownię kolb – duża, na omacnicę prosowiankę – średnia.

LID2214C (d. LDZ22224)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu zbliżonego do dent. Plon ziarna bardzo duży. Rośliny średniej wysokości, o dużej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę kolb i głownię kolb – średnia do dużej, na fuzariozę łodyg – średnia do małej, na głownię łodyg – duża, na omacnicę prosowiankę – średnia.

Manderly (d. LDZ23121)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, wczesna, FAO 230. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ziarna bardzo duży. Rośliny wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg i kolb oraz na głownię kolb – duża, głownię łodyg – średnia, na fuzariozę kolb – dość duża; na omacnicę prosowiankę – duża.

MHR Mercado (d. MHR-KK-5222)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 250. Ziarno typu flint. Plon ogólny suchej masy i plon świeżej masy duży. Rośliny wysokie. Odporność na głownię łodyg i kolb – bardzo mała. Strawność roślin średnia.

Ormund (d. LDZ23122)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, wczesna, FAO 210-220. Ziarno typu pośredniego pomiędzy flint i dent. Plon ziarna duży. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg – mała, głownię łodyg – średnia, na fuzariozę kolb i głownię kolb – średnia do małej, na omacnicę prosowiankę – średnia do dużej.

P9944 (d. 1099A002-01)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio późna, FAO 280. Ziarno typu dent. Plon ziarna duży. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg i głownię kolb – średnia, na fuzariozę kolb – bardzo mała, na głownię łodyg – duża, na omacnicę prosowiankę – mała.

P9975 (d. 1099A003-01)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio późna, FAO 290. Ziarno typu zbliżonego do dent. Plon ziarna duży. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg i kolb – średnia, na głownię łodyg – średnia do małej, na głownię kolb oraz na omacnicę prosowiankę – średnia.

RGT Alpixx (d. RH21035)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu zbliżonego do dent. Plon ziarna dość duży. Rośliny niskie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę kolb – bardzo duża, na fuzariozę łodyg – mała, na głownię łodyg – średnia, na głownię kolb – średnia do dużej oraz na omacnicę prosowiankę – średnia do małej.

RGT Oddaxx (d. RH21021)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu zbliżonego do dent. Plon ogólny suchej masy i plon świeżej masy duży. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg – średnia do dużej, na głownię kolb – średnia. Strawność roślin bardzo mała.

RGT Oldanoxx (d. RH22019)
Odmiana trójliniowa (TC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 250. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy dość duży. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg – mała do bardzo małej, na głownię kolb – bardzo mała. Strawność roślin dobra.

RGT Peterxxon (d. RH22026)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio wcze-

eprasa.pl b8b2801280

sna, FAO 250. Ziarno typu dent. Plon ziarna duży. Rośliny niskie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę kolb – duża, na fuzariozę łodyg – średnia do dużej, na głownię łodyg – średnia, na głownię kolb – średnia do małej, na omacnicę prosowiankę – mała.

RGT Trapixx (d. RH22020)
Odmiana trójliniowa (TC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio późna, FAO 260. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy mniejszy. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg – mała do bardzo małej, na głownię kolb – bardzo mała. Strawność roślin dobra do bardzo dobrej.

Rochester (d. LDZ23119)
Odmiana trójliniowa (TC), przeznaczona do uprawy na ziarno, wczesna, FAO 230. Ziarno typu flint. Plon ziarna bardzo duży do bardzo dużego. Rośliny wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę kolb i głownię łodyg – średnia do dużej, na fuzariozę łodyg – średnia do małej, głownię kolb – duża, na omacnicę prosowiankę – duża do bardzo dużej.

Rockhampton (d. LDZ22220)
Odmiana trójliniowa (TC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu pośredniego pomiędzy flint i dent. Plon ziarna bardzo duży. Rośliny wysokie, o dużej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę kolb i głownię łodyg i kolb oraz na omacnicę prosowiankę – średnia do dużej, na fuzariozę łodyg – średnia do dużej.

SM Hiltop (d. SMH 53222)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, wczesna, FAO 230. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ziarna duży. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę kolb – bardzo duża, na fuzariozę łodyg – bardzo mała, na głownię łodyg – średnia, na głownię kolb – średnia do dużej, na omacnicę prosowiankę – mała.

SM Ina (d. SMH 53522)
Odmiana trójliniowa (TC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 250-260. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy bardzo duży. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg – średnia, na głownię kolb – średnia do dużej. Strawność roślin średnia do małej.

SM Jasper (d. SMH 53622)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 250. Ziarno typu flint. Plon ogólny suchej masy i plon świeżej masy duży. Rośliny bardzo wysokie. Odporność na głownię łodyg – średnia, na głownię kolb – mała. Strawność roślin średnia do małej.

SM Manoso (d. SMH 54422)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, wczesna, FAO 230. Ziarno typu flint. Plon ogólny suchej masy i plon świeżej masy duży. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg i kolb – średnia. Strawność roślin średnia do małej.

SM Nida (d. SMH 53822)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 250. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy bardzo duży. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg i kolb – mała. Strawność roślin średnia.

SM Rambo (d. SMH 54122)
Odmiana trójliniowa (TC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 250. Ziarno typu flint. Plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy bardzo duży. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg – średnia do dużej, na głownię kolb – średnia. Strawność roślin bardzo mała.

SM Rokita (d. SMH 54322)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 250. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ogólny suchej masy duży do bardzo dużego, plon świeżej bardzo duży. Rośliny wysokie. Odporność na głownię łodyg i kolb – średnia. Strawność roślin średnia do małej.

SM Zulu (d. SMH 53722)
Odmiana trójliniowa (TC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 250. Ziarno typu flint. Plon ogólny suchej masy i plon świeżej masy duży. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg i kolb – średnia. Strawność roślin średnia.

0SY Sheriff (d. SA1362)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na kiszonkę, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu zbliżonego do flint. Plon ogólny suchej masy duży, plon świeżej masy mniejszy. Rośliny średniej wysokości. Odporność na głownię łodyg – średnia do dużej, na głownię kolb – średnia. Strawność roślin bardzo dobra.

Tyrosh (d. LDZ23243)
Odmiana dwuliniowa (SC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu dent. Plon ziarna duży. Rośliny wysokie do bardzo wysokich, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg – duża, na fuzariozę kolb – średnia do dużej, na głownię łodyg – bardzo mała, na głownię kolb – średnia, na omacnicę prosowiankę – duża do bardzo dużej.

Zarguno (d. KXC3315)
Odmiana trójliniowa (TC), przeznaczona do uprawy na ziarno, średnio wczesna, FAO 240. Ziarno typu dent. Plon ziarna duży. Rośliny niskie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na fuzariozę łodyg i głownię kolb – średnia do dużej, na fuzariozę kolb – średnia do małej, na głownię łodyg – mała do bardzo małej, na omacnicę prosowiankę – duża do bardzo dużej.

Źródło: COBORU w Słupi Wielkiej

eprasa.pl b8b2801280

Biologiczna i chemiczna ochrona kukurydzy przed chorobami w 2026 roku

Ochrona kukurydzy przed chorobami staje się jednym z kluczowych wyzwań współczesnej produkcji rolniczej. Dynamiczne zmiany klimatu, intensyfikacja upraw oraz rosnąca presja patogenów sprawiają, że skuteczne strategie zapobiegania i zwalczania chorób są niezbędne, aby utrzymać wysokie plony i dobrą jakość ziarna.

mgr inż. ŁUKASZ SIEKANIEC
dr hab. inż. PAWEŁ K. BEREŚ, prof. IOR – PIB
Instytut Ochrony Roślin – PIB
Terenowa Stacja Doświadczalna w Rzeszowie

W uprawie kukurydzy najczęściej pojawiają się patogeny grzybowe, które odpowiadają za rozwój takich chorób jak zgorzel siewek, głownia kukurydzy i głownia pyląca, fuzarioza kolb i fuzarioza łodyg, drobna oraz żółta plamistość liści, a także rdza kukurydzy. Skuteczne monitorowanie plantacji i wdrażanie odpowiednich działań ochronnych pozwalają ograniczać straty i utrzymać zdrowotność roślin na wysokim poziomie.

Zaprawy nasienne

Obecnie prawie cały dostępny na rynku materiał siewny kukurydzy jest zaprawiany środkiem grzybobójczym, choć coraz częściej nanoszona jest też warstwa zoocydu, insektycydu, repelentu albo obu jednocześnie. Niekiedy w otoczce zaprawy są też inne dodatki, np. nawóz startowy, biostymulator czy hydrożel. Proces zaprawiania nasion w ostatnich latach przeszedł rewolucję, a dzięki nowoczesnym zaprawiarkom i wdrożeniu standardów ESTA znacząco podniosła się jego jakość – zwiększono bezpieczeństwo dla stosującego materiał siewny i środowiska.

Fungicydowe zaprawy nasienne dostępne w 2026 roku przede wszystkim mają przeciwdziałać zgorzeli siewek, głowni kukurydzy (guzowatej) i głowni pylącej kukurydzy (tabela). Nie można już kupić zapraw nasiennych na rynku detalicznym. Nabywać je mogą jedynie wyspecjalizowane podmioty zaprawiające materiał siewny. Mierząc się z konkretną chorobą na swoich polach, warto sprawdzić, jakimi preparatami są zaprawiane odmiany dostępne na rynku.

Zaprawy przeciwko chorobom grzybowym kukurydzy na sezon wegetacyjny 2026

Choroba	Preparat	Substancja czynna	Dawka
Zgorzel siewek Głownia guzowata kukurydzy Głownia pyląca kukurydzy	Alios 300 FS	tritikonazol	110 ml/100 kg ziarna
Zgorzel siewek	Redigo M 120 FS	metalaksyl + protiokonazol	15 ml/50 tys. nasion
Zgorzel siewek	Vibrance 500 FS	sedaksan	2,5 ml/50 tys. ziaren
Głownia pyląca kukurydzy	Vibrance 500 FS	sedaksan	15 ml/50 tys. ziaren
Zgorzel siewek	Surrender	fludioksonil	50 ml/100 kg ziarna

Źródło: Rejestr środków ochrony roślin MRiRW (01.02.2026)

Biofungicydy

Przeciwko niektórym patogenom pojawiającym się na plantacjach możliwe jest także zastosowanie ochrony biologicznej. Obecnie zarejestrowany jest jeden biofungicyd do ochrony kukurydzy zwyczajnej – Xilon. Jego substancją czynną jest mikroorganizm, a dokładnie szczep T34 grzyba *Trichoderma asperellum* znajdujący się wewnątrz granul. Preparat stosuje się w ochronie przed fuzaryjną zgnilizną korzeni, zgorzelą podstawy łodygi oraz fuzariozą kolb. Grzyb ten działa konkurencyjnie wobec patogenów z rodzaju *Fusarium*, kolonizując podłoże i strefę korzeniową roślin. Może także na tych patogenach pasożytować. Najlepiej rozwija się w glebie w temperaturze od 10 do 25°C oraz przy pH na poziomie 5-9. Tego typu biopreparaty nanosi się w trakcie siewu kukurydzy przy pomocy aplikatora do granul zamontowanego na siewniku czy agregacie uprawowo-siewnym lub przy użyciu samobieżnego bądź ciągnikowego opryskiwacza polowego, a następnie mechanicznie wprowadza się je do gleby (np. przez bronowanie).

Chemiczne fungicydy nalistne

Coraz większe znaczenie, zwłaszcza na plantacjach dużych (w tym produkujących surowiec o wysokiej jakości,

eprasa.pl b8b2801280

np. na cele spożywcze), ma ochrona przed chorobami pojawiającymi się na późniejszym etapie rozwoju roślin. Obecnie nie ma zarejestrowanych dedykowanych biopreparatów, ale są dostępne chemiczne fungicydy nalistne. Aby ich użyć, gdy rośliny są wysokie bądź bardzo wysokie, trzeba dysponować odpowiednim sprzętem. W przypadku wczesnego pojawu patogenów przydatne są standardowe opryskiwacze.

Termin stosowania każdego z preparatów wskazany jest w etykietach. Trzeba pamiętać, że żaden środek ochrony roślin nie cofnie już istniejących zniszczeń tkanek dokonanych przez patogeny, dlatego uprawę należy monitorować od wiosny i kontrolować, kiedy dany sprawca choroby się pojawi. Trzeba samemu prognozować, czy przy danych warunkach pogodowych ma on szanse na lepszy rozwój, czy też będzie on jednak ograniczony. Jeżeli w etykiecie jest zapis, żeby stosować dany fungicyd od momentu wykrycia pierwszych objawów chorobowych, warto to robić w tym czasie, aby nie dać patogenom szansy na rozwój.

Pierwsi sprawcy chorób liści infekują rośliny zwykle od czerwca, natomiast pierwsze objawy fuzarioz zauważalne są w lipcu lub sierpniu. Część producentów, którzy w swoich gospodarstwach chemicznie zwalczają omacnicę prosowiankę oraz chrząszcze stonki kukurydzianej, tworzy mieszaniny fungicydowo-insektycydowe, aby łącznie ograniczać szkodniki i choroby.

Do ograniczania szkodliwości chorób pojawiających się w okresie późnej wiosny i lata wykorzystuje się fungicydy nalistne. Zarejestrowane preparaty są przeznaczone do ograniczania pojawu drobnej i żółtej plamistości liści, a niektóre dodatkowo także rdzy kukurydzy oraz fuzariozy kolb.

W ochronie przed drobną plamistością liści, żółtą plamistością i rdzą kukurydzy stosuje się preparaty oparte na **piraklostrobinie**, takie jak Retengo oraz Insignia, charakteryzujące się działaniem translaminarnym. Do zwalczania drobnej i żółtej plamistości wykorzystywane są również środki Propulse 250 SE i Tavares 250 SE, zawierające **fluopyram i protiokonazol**, a także preparaty Patras i Remora, łączące **azoksystrobinę z tebukonazolem** – wszystkie one działają układowo.

Fot. Fuzarioza kolb (fot. P. Bereś)

By chronić kukurydzę przed żółtą plamistością liści oraz fuzariozą kolb, stosuje się fungicydy z **mefentriflukonazolem**, dostępne pod nazwami Belanty, Belavent, Burak, Dynergy i Vayo, również działające układowo.

Szeroka grupa preparatów opartych na **azoksystrobinie** (Agristar 250 SC, Alissa, Aztek 250 SC, Erazer, Komilfo 250 SC, Rezat 250 SC, Tazer 250 SC, Zetar 250 SC oraz wiele innych) znajduje zastosowanie w zwalczaniu żółtej i drobnej plamistości liści. Środki te wykazują działanie wgłębne i układowe, zapewniając skuteczną ochronę blaszki liściowej.

Skuteczna ochrona kukurydzy przed chorobami wymaga profilaktyki oraz właściwego doboru środków ochrony roślin. Zaprawy nasienne odgrywają kluczową rolę we wczesnych fazach rozwoju roślin, ograniczając zgorzel siewek i choroby głowni, natomiast w późniejszym okresie wegetacji niezbędne jest zastosowanie fungicydów nalistnych. Preparaty oparte na piraklostrobinie, mefentriflukonazolu, azoksystrobinie oraz kombinacjach substancji układowych skutecznie ograniczają drobną i żółtą plamistość liści, a część z nich dodatkowo chroni przed rdzą kukurydzy i fuzariozą kolb. Odpowiednie połączenie tych działań pozwala utrzymać zdrowotność plantacji, zmniejszyć straty powodowane przez patogeny oraz zapewnić stabilne i wysokie plony.

Artykuł opracowano w ramach dotacji celowej Instytutu Ochrony Roślin – PIB na rok 2026, na realizację zadania 3.1. pt. „Prowadzenie działalności upowszechnieniowej, prowadzenie współpracy i wymiana wiedzy z praktyką w ramach systemu AKIS" finansowanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

eprasa.pl b8b2801280

STANISŁAW ZARZYCKI, ZODR w Barzkowicach
MARTYNA KOŁODZIEJCZAK, ZODR w Barzkowicach

Maj jest miesiącem intensywnych prac polowych i intensywnych przemian zachodzących w roślinach uprawnych. Wiosna w tym roku rozpoczęła się wcześnie i wegetacja nam przyspieszyła. Wobec powyższego w maju oziminy wcześniej strzelają w źdźbło, wyrzucają liść flagowy, a po 15 maja żyto ozime i jęczmień ozimy przechodzą do fazy kłoszenia. Zboża jare kończą fazę krzewienia i zaczynają strzelać w źdźbło.

W fazie strzelania w źdźbło (BBCH 30-37) należy zasilić zboża ozime i jare drugą dawką azotu, w ilości 40-60 kg N/ha.

Termin odchwaszczania zbóż jarych kalendarzowo przypada w dość dogodnym czasie. Po osiągnięciu przez zboża fazy minimum 2 liści należało wykonać lustrację plantacji i oznaczyć gatunki chwastów. Na podstawie przeprowadzanej analizy należy dokonać odpowiedniego doboru herbicydu. Zbytni pośpiech nie jest wskazany, ponieważ zabiegi można wykonać do fazy początku liścia flagowego. Ponadto wiele herbicydów działa skuteczniej, gdy temperatura powietrza przez kilka dni po zabiegu nie spada poniżej 10ºC.

Plantacje ziemniaków i kukurydzy są szczególnie podatne na zachwaszczenie, które może spowodować bardzo duże straty plonów.

Herbicydy w ziemniakach stosuje się w dwóch terminach: przed wschodami i po wschodach ziemniaków. Bardzo często zdarza się, że terminowe przeprowadzenie zabiegów przedwschodowych jest utrudnione, wówczas lepiej zastosować herbicydy powschodowe. W uprawie ziemniaków o niskiej wrażliwości na metrybuzynę (jadalne – Altesse, Ametyst, Bryza, Ewelina, Lord, Lady Floriana; skrobiowe Adam, Ikar, Neptun, Rudawa, Skawa) do walki z chwastami jedno- i dwuliściennymi do przedwchodowego lub powschodowego zastosowania możemy użyć np. preparatu Bandur 600 SC – w miejsce wycofanego preparatu Sencor Liquid 600 SC.

Aby zapobiec zachwaszczeniu, po wysiewie kukurydzy pole należy opryskać jednym z preparatów przedwschodowych, np. Adengo 315 SC. Po wschodach kukurydzy od fazy 4-6 liści do walki z chwastami jedno- i dwuliściennymi, w tym perzu, wykorzystać możemy Maister Power 42,5 OD w dawce 1,5 l/ha jednorazowo, jeżeli będzie dość duża wilgotność gleby lub przy słabszej wilgotności 2 razy po 0,75 l/ha czy Henik 50 SG. Przy wszystkich zabiegach powinniśmy stosować aktualnie zalecane przez Instytut Ochrony Roślin środki w dawkach określonych na etykietach.

Ważna w prowadzeniu plantacji rzepaku ozimego jest systematyczna lustracja pól pod kątem występowania szkodników. W podjęciu decyzji o zastosowaniu bądź zaniechaniu zabiegu insektycydami pomocne może być wykorzystanie żółtych naczyń, w których można zmierzyć stopień wystąpienia oraz przebieg porażenia plantacji przez szkodniki. Na wysoką wiarygodność wyników obserwacji można liczyć, gdy pułapki znajdują się na wysokości łanu i ,,rosną" razem z nim. O progach ekonomicznej szkodliwości dla chowaczy brukwiaczka i czterozębnego pisaliśmy w wydaniu kwietniowym ZMR. Natomiast dla słodyszka rzepakowego, po stwierdzeniu obecności w żółtym naczyniu chrząszczy, należy przeprowadzić lustrację plantacji. Próg ekonomicznej szkodliwości przekroczony jest, gdy w fazie zwartego kwiatostanu znajdziemy 1-2 chrząszczy na 1 roślinie, a w fazie luźnego kwiatostanu 3-5 chrząszczy na 1 roślinie. W przypadku chowacza podobnika stwierdzenie na plantacji w rejonie słabego występowania pryszczarka kapustnika: 1 chrząszcza na 1 roślinie lub w rejonie licznego występowania pryszczarka kapustnika: 1 chrząszcza na 2 roślinach lub 4 chrząszczy na 25 roślinach, lub odłowienie w ciągu kolejnych 6 dni w żółtym naczyniu 100 osobników – to sygnały do wykonania zabiegu.

Dobierając preparaty przeciwko szkodnikom rzepaku należy zwrócić szczególną uwagę na obecne na kwitnącej plantacji pszczoły i inne owady zapylające, i zapewnić im należytą ochronę.

Plonowanie rzepaku ozimego w dużej mierze zależy również od zapewnionej plantacji ochronie fungicydowej. Uzyskiwanie plonów powyżej 40 dt/ha jest możliwe na glebach lżejszych w dobrej kulturze, ale wymaga wykonania zabiegu z użyciem fungicydów w okresie kwitnienia. Zabieg wykonać należy w czasie kwitnienia, kiedy odpadają pierwsze płatki z kwiatów pędu głównego. Na plantacjach dobrze rokujących i w przypadku deszczowej i ciepłej pogody warta rozważenia jest technologia dwuzabiegowa w okresie kwitnienia, tzn. na początku kwitnienia (BBCH 61), natomiast drugi w momencie opadania płatków kwiatowych lub zawiązywania łuszczyn (BBCH 69-73). W suchych warunkach – sucha gleba i brak opadów wystarczy wykonanie jednego zabiegu pod koniec fazy kwitnienia.

W tym roku pierwsze kwitnące rośliny rzepaku stwierdziliśmy nawet przed 10 kwietnia. Okres kwitnienia to kluczowy czas dla wielkości plonu, dlatego też zabieg w okresie kwitnienia ma zapobiec występowaniu kilku ważnych chorób, do których zaliczyć należy zgniliznę twardzikową, czerń krzyżowych oraz szarą pleśń. Choroby te powodują straty o znaczeniu gospodarczym. Na rynku znajduje się szereg fungicydów o różnych substancjach czynnych, pochodzących z różnych grup chemicznych (m.in. triazole, strobiluryny, imidazole), przeznaczonych do zwalczania wyżej wymienionych chorób. Wśród zalecanych preparatów do zwalczania

eprasa.pl b8b2801280

zgnilizny twardzikowej, czerni krzyżowych oraz szarej pleśni można znaleźć np. w preparacie jak Propulse 250 SE w dawce 1,0 l/ha

Do walki ze słodyszkiem w okresie kwitnienia wykorzystać można mieszaninę substancji z grupy neonikotynoidów z pyretroidem, czyli tiachlopryd, czy z deltametryną. Można tutaj zastosować środek INAZUMA 130 WG w dawce maksymalnej 0,2 kg/ha, Cyperkill Max 500 EC czy chciażby Mospilan. Insektycyd, oprócz słodyszka rzepakowego, niszczy także szkodniki łuszczynowe i zgodnie z etykietą może być stosowany w różnych fazach rozwojowych rzepaku.

Poważnym zagrożeniem dla cieląt w czasie odchowu są biegunki, które mogą być objawem poważnych problemów zdrowotnych i prowadzić do odwodnienia i osłabienia. Najczęściej przyczyną biegunek są: zakażenia bakteryjne lub wirusowe, pierwotniaki albo błędy żywieniowe. Aby zapobiegać temu problemowi należy przede wszystkim dbać o czystość poideł i smoczków oraz cielętnika (mycie i dezynfekcja), pilnować odpowiedniego odpojenia cieląt siarą, preparaty mlekozastępcze przygotowywać zgodnie z zaleceniami producenta, zapewnić właściwą temperaturę pójła, trzymać się stałych pór karmienia i zapewnić dostęp do czystej wody pitnej.

W maju obserwujemy często duże wahania temperatury między dniem i nocą. Kluczowe staje się zarządzanie wentylacją pomieszczeń inwentarskich. Z jednej strony nie można doprowadzić do przegrzania zwierząt, z drugiej musimy przeciwdziałać powstawaniu przeciągów i wychłodzeniu. Szczególnie wrażliwe na zbyt niską temperaturę są prosięta.

W maju zwierzęta na pastwiskach mają dostęp do dobrej jakości trawy, co wiąże się z koniecznością skorygowania dawki pokarmowej.

Przypominamy o najważniejszych zasadach bioasekuracji w gospodarstwach utrzymujących drób:

- zasada „cały kurnik pełen lub cały kurnik pusty” z dokładnym myciem i dezynfekcją pomiędzy cyklami;
- właściwe warunki w kurniku: temperatura, wilgotność, wentylacja i oświetlenie;
- dostosowanie obsady w kurniku do wielkości pomieszczenia;
- utrzymywanie w jednej grupie ptaków w jednakowym wieku;
- osobna obsługa i narzędzia w każdym kurniku;
- odpowiednie zabezpieczenie paszy i ściółki;
- rejestr wejść na teren gospodarstwa;
- maty dezynfekcyjne na wjazdach do gospodarstwa oraz na wejściach do budynków inwentarskich;
- zabezpieczenie przed gryzoniami;
- regularne przeprowadzanie i rejestrowanie: dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji;
- osoby zatrudnione na fermach drobiu nie powinny mieć kontaktu z drobiem w innych miejscach;
- przy obsłudze zwierząt zawsze należy stosować odzież ochronną.

Wszystkie zwierzęta, także te przebywające na pastwiskach, muszą mieć dostęp do czystej wody pitnej przez całą dobę oraz dostęp do lizawek solnych.

Należy codziennie sprawdzać zbiorniki do pojenia lub poidła, a w razie zabrudzenia dokładnie myć. Zanieczyszczone zbiorniki mogą być przyczyną różnych chorób i problemów zdrowotnych.

Niedobór wody wpływa na dobrostan i produkcyjność zwierząt, zwłaszcza samice w laktacji są wrażliwe na brak wody, który powoduje spadek mleczności.

W związku z wejściem w życie od 18 marca 2026 roku przepisów nowej ustawy o zdrowiu zwierząt, wszystkie podmioty prowadzące działalność nadzorowaną są zobowiązane do aktualizacji swoich danych. W tym celu należy skontaktować się z właściwym terytorialnie powiatowym inspektoratem weterynarii. Podmioty, które nie są jeszcze zarejestrowane powinny dopełnić tego obowiązku w ciągu 3 miesięcy od wejścia w życie przepisów.

eprasa.pl b8b2801280

Chwościk buraka (fot. Jerzy Opioła, Wikipedia)

Porażony i zdrowy liść buraka cukrowego, (fot. Josef Schlaghecken, wikimedia)

Agrofagi buraka cukrowego

Burak cukrowy należy do najważniejszych roślin przemysłowych uprawianych w strefie klimatu umiarkowanego. Stanowi podstawowe źródło produkcji cukru w wielu krajach Europy. Wysokość i jakość jego plonu zależy od wielu czynników środowiskowych i agrotechnicznych, jednak jednym z najistotniejszych zagrożeń dla tej uprawy są agrofagi, czyli organizmy szkodliwe dla roślin.

ALICJA WOŁOSZYN, PZDR w Choszcznie

Termin agrofagi odnosi się do wszystkich organizmów żywych, które powodują bezpośrednie lub pośrednie straty w produkcji roślinnej. W uprawie buraka cukrowego agrofagi mogą oddziaływać na rośliny na różnych etapach ich rozwoju – od fazy kiełkowania i wschodów, poprzez rozwój części nadziemnej, aż po formowanie korzenia spichrzowego. Do agrofagów zalicza się przede wszystkim chwasty, patogeny powodujące choroby oraz szkodniki zwierzęce.

Agrofagi buraka cukrowego można podzielić na trzy główne grupy:

1. chwasty – konkurujące z rośliną uprawną o światło, wodę oraz składniki mineralne;

2. patogeny roślinne – mikroorganizmy wywołujące choroby infekcyjne;

3. szkodniki – organizmy zwierzęce uszkadzające tkanki roślin.

Oddziaływanie agrofagów może prowadzić do ograniczenia powierzchni asymilacyjnej liści, zaburzeń procesów fizjologicznych rośliny oraz obniżenia zawartości sacharozy w korzeniach.

Chwasty w uprawie buraka

Chwasty stanowią jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla buraka cukrowego, szczególnie w początkowych fazach jego wzrostu. Roślina ta charakteryzuje się stosunkowo powolnym tempem wzrostu po wschodach, co sprzyja konkurencji ze strony gatunków chwastów. Do najczęściej występujących chwastów w uprawie buraka cukrowego należą między innymi:

- komosa biała *(Chenopodium album)*,
- chwastnica jednostronna *(Echino-chloa crus-galli)*,

pchełka burakowa

- przytulia czepna *(Galium aparine)*,
- szarłat szorstki *(Amaranthus retroflexus)*,
- fiołek polny *(Viola arvensis)*.

Silne zachwaszczenie prowadzi do zmniejszenia plonu korzeni oraz obniżenia ich jakości technologicznej. Ponadto niektóre gatunki chwastów mogą stanowić rezerwuar patogenów i szkodników.

Choroby buraka cukrowego

Choroby buraka cukrowego są powodowane głównie przez grzyby patoge-

eprasa.pl b8b2801280

niczne, rzadziej przez bakterie i wirusy. Występowanie chorób jest silnie uzależnione od warunków środowiskowych, zwłaszcza temperatury i wilgotności powietrza.

Najważniejsze choroby

- Chwościk buraka *(Cercospora beticola)* – jedna z najgroźniejszych chorób liści, prowadząca do powstawania nekrotycznych plam i przedwczesnego zamierania aparatu asymilacyjnego.
- Mączniak prawdziwy buraka *(Erysiphe betae)* – objawia się białym, mączystym nalotem na powierzchni liści.
- Rdza buraka *(Uromyces betae)* – powoduje powstawanie charakterystycznych pomarańczowych urediniów.
- Zgorzel siewek – zespół chorób powodowanych przez patogeny glebowe, takie jak *Pythium* czy *Rhizoctonia*, prowadzących do zamierania młodych roślin.

Choroby te mogą znacząco ograniczać powierzchnię asymilacyjną liści, co w konsekwencji prowadzi do zmniejszenia produkcji asymilatów i spadku zawartości cukru w korzeniach.

Szkodniki buraka cukrowego

Szkodniki stanowią kolejną istotną grupę agrofagów w uprawie buraka cukrowego. Uszkadzają one różne części roślin, w tym liście, łodygi oraz korzenie.

Najważniejsze szkodniki buraka

- Mszyce (np. *Aphis fabae*) – wysysają soki z roślin i są wektorami chorób wirusowych,
- Pchełki burakowe *(Chaetocnema spp.)* - uszkadzają młode liście poprzez wygryzanie drobnych otworów.
- Śmietka ćwiklanka *(Pegomya hyoscyami)* jej larwy żerują w tkankach liści.
- Drutowce, czyli larwy chrząszczy z rodziny sprężykowatych *(Elateridae)* – uszkadzają korzenie młodych roślin.

Masowe występowanie szkodników może prowadzić do osłabienia roślin, zahamowania ich wzrostu oraz zwiększonej podatności na choroby.

Metody ograniczania agrofagów

Współczesna ochrona buraka cukrowego opiera się na zasadach zintegrowanej ochrony roślin, która polega na racjonalnym łączeniu różnych metod ograniczania organizmów szkodliwych. Do najważniejszych działań należą:

- stosowanie prawidłowego płodozmianu,
- dobór odmian tolerancyjnych lub odpornych na choroby,
- właściwe przygotowanie stanowiska i zabiegi agrotechniczne,
- monitoring plantacji i prognozowanie pojawu agrofagów,
- stosowanie środków ochrony roślin zgodnie z zasadami integrowanej produkcji.

Takie podejście pozwala ograniczyć presję agrofagów przy jednoczesnym minimalizowaniu negatywnego wpływu na środowisko.

Agrofagi stanowią istotny czynnik ograniczający efektywność produkcji buraka cukrowego. Chwasty, choroby oraz szkodniki mogą znacząco obniżać plon oraz jakość technologiczną korzeni, dlatego kluczowe znaczenie ma właściwe rozpoznanie zagrożeń oraz stosowanie kompleksowych metod ochrony roślin. Zintegrowane podejście do ochrony plantacji pozwala ograniczyć straty plonów i zapewnić wysoką efektywność uprawy buraka cukrowego.

Na **polski ebazarek** zaprasza Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z jednostkami doradztwa rolniczego

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie"

eprasa.pl b8b2801280

W ostatnich latach uprawa słonecznika w Polsce wyraźnie zyskuje na popularności. Coraz częściej pojawia się on w strukturze zasiewów, co wynika z rosnącego zapotrzebowania na jego produkty oraz korzystnej relacji między kosztami produkcji a cenami skupu nasion.

NIKOLA DOLIŃSKA, ZODR w Barzkowicach

Słonecznik wraca do gry

Słonecznik oleisty stanowi cenny surowiec do produkcji oleju, wykorzystywanego w przemyśle spożywczym i gospodarstwach domowych, natomiast powstająca przy jego tłoczeniu śruta jest wartościowym źródłem białka w żywieniu zwierząt. Oprócz produkcji nasion roślina ta może być wykorzystywana także na zielonkę, kiszonkę, jako element mieszanek poplonowych czy uprawiana na kwiaty cięte. Na wzrost zainteresowania wpływają także jej stosunkowo niewielkie wymagania agrotechniczne oraz dobra zdolność adaptacji do różnych warunków glebowych. Krótki okres wegetacji sprawia ponadto, że słonecznik może stanowić alternatywę dla innych roślin jarych lub uzupełnienie płodozmianu.

Wymagania

Słonecznik oleisty najlepiej rośnie na glebach żyznych, zasobnych w składniki pokarmowe i utrzymanych w dobrej kulturze rolnej. Optymalny odczyn gleby powinien być zbliżony do obojętnego i wynosić około pH 6-7,2. Gleby przeznaczone pod jego uprawę powinny być przepuszczalne i niezbyt ciężkie, ponieważ roślina źle znosi zastoiska wody oraz bardzo zbite podłoże. Dzięki silnie rozwiniętemu systemowi korzeniowemu, który może sięgać nawet do około 2 m w głąb gleby, słonecznik dobrze wykorzystuje wodę i składniki pokarmowe z głębszych warstw. Z tego powodu jest dość odporny na okresowe niedobory wody i może rosnąć również na glebach lżejszych, choć najwyższe plony uzyskuje się na glebach klas I-IV.

W płodozmianie dobrym przedplonem dla słonecznika są przede wszystkim rośliny okopowe, bobowate oraz zboża. Roślina ta jest ciepłolubna i najlepiej rozwija się w wyższych temperaturach, jednak młode rośliny mogą wytrzymać krótkotrwałe przymrozki, do około −4°C. Największe zapotrzebowanie na wodę występuje w okresie pąkowania, kwitnienia oraz zawiązywania nasion.

Termin i ilość siewu

Termin siewu słonecznika jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na równomierność wschodów oraz wielkość i jakość plonu. Nasiona powinny być wysiewane do gleby ogrzanej do minimum 6-8°C, na głębokości około 5 cm. W warunkach klimatycznych Polski przypada to najczęściej na drugą połowę kwietnia (około 15-25 kwietnia), choć w chłodniejszych latach siew może być opóźniony maksymalnie do pierwszej dekady maja. Zbyt wczesne wysiewanie w niedostatecznie nagrzaną glebę skutkuje wolnymi i nierównomiernymi wschodami, a także zwiększa podatność roślin na choroby zgorzelowe. Z kolei nadmierne opóźnienie terminu siewu skraca okres wegetacji, co zwykle prowadzi do obniżenia plonu oraz pogorszenia jego parametrów jakościowych.

Słonecznik wysiewa się punktowo, najczęściej na głębokość 3-5 cm. Zalecana rozstawa rzędów wynosi zazwyczaj 50-60 cm (z dopuszczalnym zakresem od 45 do 75 cm), natomiast odległość między roślinami w rzędzie powinna mieścić się w granicach 22-27 cm. Optymalna obsada to około 60 tysięcy roślin na hektar, co odpowiada wysiewowi rzędu 70-75 tysięcy nasion na hektar.

Dobór właściwego terminu siewu oraz odpowiedniej normy wysiewu sprzyja uzyskaniu wyrównanych wschodów, ogranicza ryzyko występowania chorób oraz zapewnia roślinom dobre warunki do wzrostu i rozwoju, co przekłada się na wysokie i stabilne plony.

Nawożenie

Słonecznik zaliczany jest do roślin o stosunkowo wysokich wymaganiach pokarmowych, co wynika z jego intensywnego wzrostu oraz zdolności do wytwarzania dużej ilości biomasy. Tworzy wysokie i grube łodygi, duże liście oraz koszyczki nasienne, dlatego jego prawidłowy rozwój wymaga odpowiedniego zaopatrzenia w składniki mineralne. Do wytworzenia 1 tony nasion, wraz z odpowiadającą im masą części wege-

eprasa.pl b8b2801280

tatywnych, rośliny pobierają przeciętnie około 60-70 kg azotu (N), 26-32 kg fosforu (P_2O_5) oraz 90-140 kg potasu (K_2O). Oprócz makroskładników istotną rolę odgrywają również mikroelementy, zwłaszcza bor i molibden. Bor jest szczególnie ważny w okresie tworzenia pąków kwiatowych i kwitnienia, ponieważ wpływa na prawidłowe zawiązywanie nasion.

W praktyce rolniczej najczęściej stosuje się nawożenie na poziomie około 60 kg N/ha, 40-60 kg P_2O_5/ha oraz 150-180 kg K_2O/ha, przy czym wysokość dawek powinna być każdorazowo dostosowana do zasobności gleby i przewidywanego plonu. Na glebach uboższych, zwłaszcza w potas, zaleca się stosowanie wyższych dawek tego składnika. Nawozy fosforowe i potasowe najczęściej aplikuje się jesienią, co sprzyja ich lepszemu wykorzystaniu przez rośliny w okresie wegetacji. Azot stosuje się natomiast wiosną, przedsiewnie lub pogłównie. Należy jednak unikać jego nadmiernych ilości, ponieważ może to prowadzić do nadmiernego rozwoju części wegetatywnych, opóźnienia dojrzewania oraz zwiększenia podatności na choroby.

Zbiór i przechowywanie

Zbiór słonecznika należy przeprowadzić w odpowiednim terminie, gdy rośliny kończą wegetację i zasychają. O dojrzałości świadczy brunatnienie łodyg i koszyczków, ich pochylenie ku dołowi oraz ciemnienie nasion. Optymalna wilgotność nasion podczas zbioru wynosi około 15%, choć można go rozpocząć wcześniej (przy 20-25%), pod warunkiem późniejszego dosuszenia. W polskich warunkach zbiór przypada najczęściej na wrzesień lub początek października. Zbyt późny zbiór prowadzi do strat plonu wskutek osypywania się nasion, chorób oraz szkód powodowanych przez ptaki. W przypadku nierównomiernego dojrzewania stosuje się desykację, która przyspiesza dosychanie roślin.

Zbiór wykonuje się kombajnem zbożowym, odpowiednio przystosowanym do tej uprawy. Po zbiorze nasiona należy oczyścić i dosuszyć do wilgotności około 7-8% (najlepiej 6-7%). Suszenie powinno odbywać się w temperaturze nieprzekraczającej 50°C. Nasiona przechowuje się w suchych, chłodnych i dobrze wentylowanych pomieszczeniach. Odpowiednie warunki ograniczają ryzyko samozagrzewania, rozwoju pleśni oraz pogorszenia jakości plonu.

Źródło: www.ior.poznan.pl; www.dlaroslin.pl; www.wmodr.pl; www.lidea-seeds.pl

eprasa.pl b8b2801280

Lawendowy biznes: jak zamienić zapach w zysk?

Uprawa lawendy może być czymś więcej niż sprzedażą kwiatów. Największe zyski przynosi łączenie produkcji surowca z przetwórstwem i dodatkowymi atrakcjami dla klientów. Od własnej destylarni po warsztaty i sprzedaż online – kluczem do sukcesu jest dywersyfikacja źródeł dochodu.

IWONA WIERCIOCH, PZDR w Drawsku Pomorskim

Uprawa lawendy jako działalność komercyjna wymaga myślenia o kilku źródłach dochodu. Podstawą jest sprzedaż surowca – świeżych lub suszonych kwiatów. Większe zyski przynosi przetwórstwo we własnym zakresie (jeśli zainwestujemy w destylarnię, zwrot z każdego kilograma surowca rośnie kilkukrotnie). Wiele plantacji otwiera się na turystów – sesje zdjęciowe, warsztaty tworzenia kosmetyków, pikniki rodzinne. Sklep internetowy pozwala sprzedawać bezpośrednio konsumentom – suszoną lawendę, poduszeczki, mydła, świece. Marża na produkty gotowe jest znacznie wyższa niż na surowcu.

Charakterystyka

Lawenda jest wiecznie zielonym krzewem, pochodzącym z obszarów śródziemnomorskich. Rozgałęzia się i wyrasta do około 70-90 cm. Zapylana przez pszczoły, kwitnie od lipca do sierpnia. Jej korzeń jest wiązkowy, silnie się rozgałęzia, jest zdrewniały i potrafi sięgać do głębokości 2 m. Dzięki uroczym niebieskim kwiatom, wspaniałemu aromatowi oraz dostępności ciekawych ozdobnych odmian, roślina ta coraz częściej gości w ogrodach, a także na większych plantacjach, które rozwijają się coraz intensywniej na terenie Polski.

Lawendę można uprawiać w większości regionów Polski, ale najlepsze warunki znajduje w strefach o łagodniejszych zimach – Lubelszczyzna, Małopolska, zachodnia Polska.

Wymagania klimatyczne

Lawenda ma duże wymagania cieplne i świetlne. Z racji ocieplenia klimatu radzi sobie coraz lepiej w polskich warunkach, potrafi przetrwać nawet przy temperaturze -15°C. Nie ma dużych wymagań wodnych, dobrze znosi susze, ale wskazane do jej uprawy są miejsca nasłonecznione i ciepłe.

eprasa.pl b8b2801280

Odpowiednia gleba

Lawenda mimo wszystko jest wrażliwa na zakwaszenie gleby i niedobór wapnia. Zaleca się przed założeniem plantacji na glebach kwaśnych zastosowanie pod przedplon 2-3 t/ha wapna w formie tlenku wapniowego (gleby cięższe) lub węglanu wapniowego (gleby lżejsze). Gleby ubogie w magnez wymagają zastosowania wapna magnezowego. Począwszy zaś od trzeciego roku uprawy wskazane jest, w okresie jesiennym bądź wiosną, wysianie w międzyrzędziach około 1 t/ha wapna w formie węglanu wapniowego, pod warunkiem dobrego wymieszania z glebą. Gleby, na których dobrze się czuje, to gleby średnio zwięzłe, przepuszczalne, ciepłe i bogate w związki wapnia. Gleby próchnicze, lessy, rędziny czy lżejsze mady także są dla niej odpowiednie. Nie sprawdzi się natomiast jej uprawa na terenach z zastojami wody. Lawendzie szkodzi bowiem nadmiar wilgoci w glebie – korzenie gniją, a roślina zamiera.

Zakładanie plantacji

Zakładanie plantacji lawendy rozpoczyna się od przygotowania gleby jesienią. W pierwszym etapie rozluźniamy grunty na głębokość 25-30 cm, usuwamy kamienie i korzenie chwastów. Niewskazane jest zastosowanie bezpośrednio obornika, stąd zaleca się też zastosowanie go, ale w przedplonie, zaś kompost można stosować corocznie.

Sadzonki to najlepsza opcja do zakładania plantacji lawendy. Rośliny są wyrównane genetycznie, rosną równomiernie i kwitną już w drugim roku. Na 1 ha zmieści się około 8 000-10 000 roślin.

Nasiona są tańsze, ale uprawa z nasion jest nieprzewidywalna. Rośliny różnią się wzrostem, barwą kwiatów i siłą. Pierwsze kwitnienie następuje dopiero w trzecim roku. Jeśli planujemy sprzedaż lub działalność turystyczną, sadzonki to jedyny sensowny wybór – plantacja wygląda estetycznie i zaczyna przynosić dochód szybciej.

Dobrze ukorzeniona lawenda może rosnąć w jednym miejscu nawet do 10-15 lat. Coraz częściej jest ona sadzona na zagonach jednorzędowych, w odległościach co 20-40 cm. Zaleca się stosowanie odległości między rzędami wynoszącej 1,5 m, gdyż po rozkrzaczeniu łatwiejszy jest zbiór.

Nawożenie

Nawozy mineralne wpływają na uprawę, dlatego w zależności od zasobności gleby stosuje się w następujących dawkach na hektar: 40-50 kg N – ½ przed sadzeniem, ½ w okresie intensywnego tworzenia pędów bocznych, oraz 40-50 kg P_2O_5 i 60-80 kg K_2O – w pierwszym roku uprawy, w całości przed sadzeniem.

Zalecane zabiegi

Lawenda może wymarzać, głównie w okresie wiosennym, stąd zalecanym zabiegiem jest płytkie obredlenie wzdłuż rzędów bądź przykrycie krzaków kompostem czy liśćmi. Na wiosnę dokonuje się wyrównania redlin, do prac pielęgnacyjnych należy też usunięcie ściółki, wycięcie chorych czy przyschniętych pędów.

Plantacje, które są już kilkuletnie należy odmłodzić, przez co rozumie się przycinanie roślin wczesną wiosną na wysokość około 10 cm nad ziemią. Natomiast pobudzenie korzeni do rozwoju możliwe jest przez zastosowanie głębokiego spulchnienia międzyrzędzi, co wpływa na przyrost nowych pędów.

Zagony lawendowe można okrywać agrowłókniną lub agrotkaniną, co wpływa na ograniczenie przyrostu chwastów, a to przekłada się bezpośrednio na uzyskanie lepszego plonu i wyglądu wizualnego plantacji.

eprasa.pl b8b2801280

TWAROŻEK WIOSENNY

300 g twarogu półtłustego, 2 łyżki jogurtu naturalnego, 4 rzodkiewki, pół ogórka, koperek, sól, pieprz

Twaróg rozgnieść widelcem. Warzywa pokroić drobno. Wymieszać wszystko z jogurtem. Doprawić.

WIOSENNA SAŁATKA ŚNIADANIOWA

1/2 sałaty masłowej, 3 szt. rzodkiewek, 1 szt. ogórka, 2 jajka, 5 szt. pomidorków koktajlowych, szczypiorek

Sos: 2 łyżki jogurtu, 1/2 łyżeczki musztardy, 1/2 łyżeczka miodu, Sól, pieprz

Sałatę porwać na kawałki. Warzywa pokroić. Jajka pokroić w ćwiartki. Składniki sosu wymieszać. Wszystko połączyć.

SOK BURACZANY

3 buraki, 2 jabłka, 1 marchewka, sok z 1 cytryny, 300 ml wody

Warzywa i owoce umyć, obrać (jeśli trzeba) i pokroić. Wrzucić do blendera. Dodać wodę i zmiksować na gładko. Opcjonalnie można przecedzić przez sitko.

SOK POMARAŃCZOWO-MARCHEWKOWY

6 pomarańczy, 4 marchewki, 1 jabłko, 200 ml wody

Warzywa i owoce umyć, obrać i pokroić. Wrzucić do blendera. Dodać wodę. Zmiksować na gładko. Opcjonalnie można przecedzić przez sitko.

Wiosenne śniadanie na zdrowo

Czy historia miejsca to tylko daty i wydarzenia czy przede wszystkim ludzie, ich wspomnienia i codzienność? O życiu nauczycielskim, pasji do pisania, dokumentowaniu lokalnej historii i niezwykłym Miasteczku Dziecięcym w Podgrodziu z mieszkanką gminy Nowe Warpno – panią Barbarą Sowińską-Adamczyk, autorką książek, społeczniczką i uważną obserwatorką przemijającego świata rozmawiała Justyna Popardowska.

DOMINIKA SZCZĘSNA, ZODR w Barzkowicach

PASTA JAJECZNA Z RZODKIEWKĄ I SZCZYPIORKIEM

5 jajek ugotowanych, 5 rzodkiewek, szczypiorek, 1 łyżka majonezu,1 łyżka jogurtu naturalnego, sól, pieprz

Jajka obrać i drobno posiekać. Rzodkiewkę pokroić w drobną kostkę. Szczypiorek drobno posiekać. Wszystko wymieszać z majonezem i jogurtem. Doprawić solą i pieprzem.

PASTA JAJECZNA Z AWOKADO

3 jajka ugotowane, 1 dojrzałe awokado, 1 łyżka soku z cytryny, 2 łyżki jogurtu, sól, pieprz, szczypiorek

Awokado rozgnieść widelcem. Dodać posiekane jajka. Szczypiorek drobno posiekać. Dodać jogurt i sok z cytryny. Doprawić i wymieszać.

eprasa.pl b8b2801280

Z serca i dłoni – magia rękodzieła

Zachęcam do odkrywania ukrytych talentów i śmiałego wkroczenia do fascynującego świata rękodzieła. To nie tylko szansa na niezapomnianą przygodę i dobrą zabawę, ale także doskonała okazja do zbudowania własnego biznesu i osiągnięcia sukcesu na szybko rozwijającym się rynku e-commerce.

JOLANTA GAPYS, ZODR w Barzkowicach

Rękodzieło stanowi niezwykle różnorodną i bogatą formę twórczości, obejmującą od ozdób i biżuterii po elementy dekoracyjne. Każdy wyrób rękodzielniczy jest unikalny, często tworzony w ograniczonych seriach lub jako pojedynczy egzemplarz, co podkreśla jego indywidualny charakter. Rękodzieło łączy funkcję praktyczną z artystyczną, dzięki czemu powstałe produkty pełnią nie tylko użytkowe role, ale także wyrażają osobowość i kreatywność twórcy.

W dzisiejszych czasach, kiedy rynek zdominowany jest przez masowo produkowane i niskokosztowe towary, rękodzieło nabiera szczególnego znaczenia, promując wartości, takie jak wysoka jakość, unikalność oraz świadome i odpowiedzialne podejście do konsumpcji. Produkty masowe często charakteryzują się krótką trwałością i nadprodukcją, co sprzyja konsumpcyjnemu stylowi życia, podczas gdy rękodzieło pozwala na tworzenie rzeczy wyjątkowych, które mają głębszą wartość i trwałość. Tworzenie własnych dzieł ma nie tylko wartość praktyczną, lecz także odgrywa istotną rolę w podtrzymywaniu lokalnych tradycji i ochronie dziedzictwa kulturowego. Techniki, wzory i motywy charakterystyczne dla danego regionu stanowią nośnik historii i estetyki społeczności, przekazując jej unikalny charakter oraz duchowe bogactwo.

Dobroczynne wyciszenie

Praca manualna działa terapeutycznie, pomaga w redukcji stresu i daje poczucie sprawczości. W świecie pełnym bodźców cyfrowych, ręczne tworzenie pozwala na chwilę wyciszenia i skupienia się na „tu i teraz". Dla wielu osób staje się to nie tylko hobby, lecz także formą samorealizacji lub alternatywną ścieżką zawodową.

Wartość tkwi w autentyczności

Kupując lub tworząc rzeczy ręcznie, wyrażamy także nasze wartości etyczne. Wspierając rzemieślników i twórców, sprzeciwiamy się nadprodukcji, wyzyskowi pracowników i marnotrawstwu surowców. To świadomy wybór, który ma pozytywny wpływ na ochronę środowiska i przyszłość naszej planety. W dobie szybkości i taniości, rękodzieło przypomina, że prawdziwa wartość tkwi w autentyczności, trwałości i ludzkim wysiłku.

Wspólne pasje

Pasja związana z rękodziełem przynosi wiele korzyści. Tworzenie własnoręcznych przedmiotów daje dumę i motywację do dalszego rozwoju, a także pozwala na relaks i odprężenie. Dzielenie się efektami swojej pracy na warsztatach, wystawach czy w mediach społecznościowych umożliwia poznanie nowych ludzi, wymianę doświadczeń i czerpanie inspiracji.

Ważną rolę odgrywają także wydarzenia promujące rękodzieło – festiwale, warsztaty czy wystawy, które pomagają zachować tradycje i umiejętności rzemieślnicze. Dzięki nim młodsze pokolenia mogą poznawać dawne techniki oraz czerpać inspirację do własnych działań. Rękodzieło staje się więc nie tylko wyrazem artystycznym, lecz także inwestycją w kulturę i lokalne społeczności, chroniąc je przed zanikiem w obliczu masowej, przemysłowej produkcji.

eprasa.pl b8b2801280

Pełna różnorodność

Techniki rękodzielnicze są niezwykle różnorodne – od szydełkowania i robótek na drutach, przez tworzenie biżuterii z koralików, aż po rzeźbę i haft.

Cuda z włóczki to unikalne dzieła sztuki. To nie tylko klasyczne babcine szaliki czy czapki, lecz także oryginalne, artystyczne projekty, które cieszą się rosnącym uznaniem w erze powrotu do stylu retro i rękodzieła.

Biżuteria – własnoręczne projektowanie i wykonanie naszyjników, bransoletek czy kolczyków daje nieograniczone możliwości eksperymentowania z różnymi materiałami i technikami.

Szydełkowe cuda to szeroki wachlarz produktów – od pięknych dekoracji, przez funkcjonalne przedmioty, aż po unikalne zabawki i prezenty.

Cuda ze sznurka – efektowne ozdoby, które powstają poprzez splatanie lub wiązanie sznurka w różne wzory, tworząc dekoracyjne kształty.

Malowanie na tkaninie to kreatywne połączenie malarstwa i technik zdobienia tekstyliów. To sposób na tworzenie unikalnych, spersonalizowanych elementów dekoracji wnętrz, odzieży i akcesoriów.

Malarstwo na płótnie to wyjątkowe dzieło sztuki, które łączy w sobie kreatywność artysty z precyzją i pasją ręcznego wykonania. Taki pejzaż najczęściej powstaje przy użyciu farb olejnych, akrylowych lub akwareli.

Mydło glicerynowe to własnoręczne tworzenie mydła na bazie gliceryny. Można eksperymentować z różnymi dodatkami, zapachami i formami, co czyni każdy wyrób unikalnym dziełem sztuki rękodzielniczej.

Wiklinowe wyroby to produkty wykonane z naturalnych, ekologicznych surowców takich jak rattan, wiklina, bambus, trawa morska czy rafia. Technika plecionkarska pozwala na tworzenie funkcjonalnych i estetycznych przedmiotów, od koszy i mebli, po dekoracje i akcesoria codziennego użytku.

Papier i karton to sztuka polegająca na tworzeniu dwu- i trójwymiarowych obiektów przy użyciu papieru lub kartonu. Papier pozwala na stosowanie technik takich jak składanie, wycinanie, klejenie, formowanie czy warstwowanie.

Źródło: www.artistroom.pl, www.freepik.com, www.pixabay.com

eprasa.pl b8b2801280

Highland w agroturystyce – żywa atrakcja i naturalna ochrona krajobrazu

Gospodarstwa agroturystyczne coraz częściej przyciągają gości obecnością zwierząt, jednak bydło wciąż pojawia się w nich rzadko. Tymczasem odpowiednio dobrane rasy mięsne mogą nie tylko stać się wyjątkową atrakcją turystyczną, ale również skutecznie wspierać utrzymanie i pielęgnację krajobrazu. Doskonałym przykładem jest Highland cattle – szkockie bydło górskie, które łączy walory użytkowe z niepowtarzalnym wyglądem i odpornością na trudne warunki.

ADRIANA TOMCZYK, PZDR w Kamieniu Pomorskim

Gospodarstwa agroturystyczne ze zwierzętami w ofercie cieszą się rosnącym zainteresowaniem. Rolnicy utrzymują różne gatunki zwierząt: alpaki, drób ozdobny, świnki wietnamskie, kuce, króliki, strusie, rzadko jednak można znaleźć w tych gospodarstwach bydło.

Krajobraz rolniczy wymaga pielęgnacji, w przeciwnym razie ulega dewastacji. Szczególnie tereny turystyczne, aby nie stracić swojej atrakcyjności, muszą mieć uporządkowany krajobraz. Dobrą tego metodą, w której można liczyć choćby na zwrot poniesionych kosztów, mogłoby być utrzymywanie w rejonach turystycznych i w gospodarstwach agroturystycznych stad bydła mięsnego. Do ras takich należy z całą pewnością szkockie bydło górskie – highland.

Bydło rasy highland idealnie sprawdza się w agroturystyce dzięki swojemu efektownemu wyglądowi (długie włosy, rogi), łagodnemu temperamentowi oraz niezwykłej odporności, co pozwala na ich całoroczny wypas na pastwiskach, minimalizując koszty i pracę. Highlandy wyróżniają się wśród innych ras bydła ponadprzeciętną inteligencją. Stanowią atrakcję turystyczną (można je oglądać z bliska), zagospodarowują trudne tereny, a ich wołowina jest wysokiej jakości, co umożliwia serwowanie jej gościom, tworząc unikalną ofertę kulinarną.

Agroturystyczne zalety highlandów

• Główna atrakcja – same zwierzęta mogą stanowić cel wizyty dla osób szukających kontaktu z przyrodą. Ich wizualna atrakcyjność – charakterystyczny wygląd – przyciąga gości i wzbogaca krajobraz.

• Łagodny charakter – są ciekawskie i łagodne, co pozwala na bezpieczne obcowanie z nimi (pod nadzorem dorosłych).

• Niskie koszty utrzymania – są odporne na warunki atmosferyczne, przebywają na dworze przez cały rok, żywiąc się głównie trawą.

• Wykorzystanie pastwisk – świetnie zagospodarowują tereny nieużytkowane przez inne gatunki, np. łąki zalewowe.

• Wysokiej jakości mięso – wołowina jest soczysta, marmurkowata, o niskiej zawartości tłuszczu, co jest atrakcyjne dla restauracji i gości. Serwowane w lokalnej restauracji podnosi rangę oferty.

• Element edukacyjny i rekreacyjny – stanowią część oferty, którą można zwiedzać podczas spacerów po gospodarstwie.

• Ekstensywna hodowla – idealnie wpisują się w model agroturystyki ekologicznej i zrównoważonej.

Wymagania

• Wymagają dostępu do dużych pastwisk (łąk, zarośli) i wody, co jest typowe dla gospodarstw agroturystycznych.

• Zimą potrzebują siana i lizawki solnej, ale nie wymagają budynków inwentarskich.

Źródło: www.bydlo.com.pl/highland; A. Sawa, M. Bogucki, W. Neja, M. Janakowska, M. Jaworska, P. Ciszewski: Znaczenie bydła w gospodarstwach agroturystycznych. Roczniki Naukowe Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, t. 7 (2011), nr 4, 67-75; T. Przesucha, H. Grodzki, M. Gołębiewski, J. Slósarz, T. Piotrowski: Charakterystyka szkockiego bydła mięsnej rasy Highland., Medycyna Weterynaryjna, 2023, 69 (5), 279-282; Z. Litwińczuk, H. Grodzki: Stan hodowli i chowu bydła w Polsce oraz czynniki warunkujące rozwój tego sektora, Przegląd Hodowlany nr.6/2014, 1-5; Hodowla zwierząt w OHZ „Garzyn" Sp. z o.o. D. Kubasik, A. Oporządek. Przegląd Hodowlany nr. 8/2011, 19-21.

eprasa.pl b8b2801280

KALENDARZ BIODYNAMICZNY

Maj 2026

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
				1 WO ○ PEŁNIA	2 WO	3 00-09 09-24 WO/OG ☼ 5.01-20.05
4 OG Od 19.00	5 00-20 20-24 OG/ZI Do 7.00	6 ZI	7 ZI	8 00-09 09-24 ZI/PO	9 PO ◐ III Kwadra	10 00-20 20-24 WO ☼ 4.49-20.17
11 WO Od 01.00 do 13.00	12 OG	13 00-02 02-24 WO/OG	14 OG Od 14.00	15 00-05 05-24 OG/ZI	16 ZI ● NÓW	17 00-04 04-24 ZI/PO Od 11.00 do 23.00 ☼ 4.38-20.28
18 PO/WO ☺	19 00-04 04-24 PO/WO	20 WO	21 00-05 05-24 WO/OG	22 OG	23 00-09 09-24 OG/ZI ◐ I Kwadra Od 11.00 do 23.00	24 ZI ☼ 4.29-20.38
25 00-17 17-24 ZI/PO	26 PO	27 PO	28 00-03 03-24 PO/WO	29 WO	30 00-15 15-24 WO/OG	31 OG ○ PEŁNIA ☼ 4.21-20.47

Czerwiec 2026

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
1 OG Od 1.00 do 13.00	2 00-04 04-24 OG/ZI	3 ZI	4 00-16 16-24 ZI/PO	5 PO	6 PO	7 00-18 18-24 PO/WO ☼ 4.16-20.54 Od 2.00 do 14.00
8 ◐ III Kwadra WO	9 00-11 11-24 WO/OG	10 OG	11 00-14 14-24 OG/ZI	12 ZI	13 00-15 15-24 ZI/PO	14 PO Od 19.00 ☼ 4.14-20.59
15 00-15 15-24 PO/WO ● NÓW Do 7.00 ☺	16 WO	17 00-14 14-24 WO/OG	18 OG	19 00-17 17-24 OG/ZI Od 19.00	20 ZII Do 02.00	21 00-23 23-24 ZI/PO ☼ 4.14-21.01
22 PO I Kwadra	23 PO	24 00-09 09-24 PO/WO	25 WO	26 00-21 21-24 WO/OG	27 OG	28 OG Od 3.00 do 15.00 ☼ 4.17-21.02
29 00-10 10-24 OG/ZI	30 ZI ○ PEŁNIA					

FAZY KSIĘŻYCA: ● NÓW ◐ I KWADRA ○ PEŁNIA ◐ III KWADRA

Godziny sprzyjające rozwojowi roślin, której plonem ma być:

owoc, korzeń, kwiat, liść

Rośliny owocowe: bób, cukinia, dynia, fasola, groch, ogórek, pomidor, papryka, kukurydza, soja, truskawka, poziomka i wszystkie rośliny sadownicze.

Rośliny korzeniowe: burak, chrzan, cykoria, marchew, pietruszka korzeniowa, rzepa, rzodkiewka, seler korzeniowy, skorzonera, pasternak. Także dobre efekty osiąga się zaliczając do tej grupy: ziemniaka, cebulę, czosnek, pora i szparaga.

Rośliny kwiatowe: wszystkie kwiatowe rośliny ozdobne, a z roślin jadalnych słonecznik.

Rośliny liściowe: kapusta, kalarepa, jarmuż, pietruszka naciowa, seler naciowy, boćwina, szczypiorek, sałata, szpinak, szczaw oraz mimo że częścią użytkową jest kwiat - brokuł i kalafior.

00-07 - przykładowy przydział czasu sprzyjający uprawie określonych roślin

Żywioły: (ogień **OG**) (ziemia **ZI**) (powietrze **PO**) (woda **WO**)

CZAS SADZENIA - okres wspomagający wzrost roślin

☺ - Początek sadzenia

- Koniec sadzenia

Godziny: „od - do" prac ogrodniczych nie wykonujemy

DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie

Źródło: Kalendarz biodynamiczny 2026, działkowiec

eprasa.pl b8b2801280

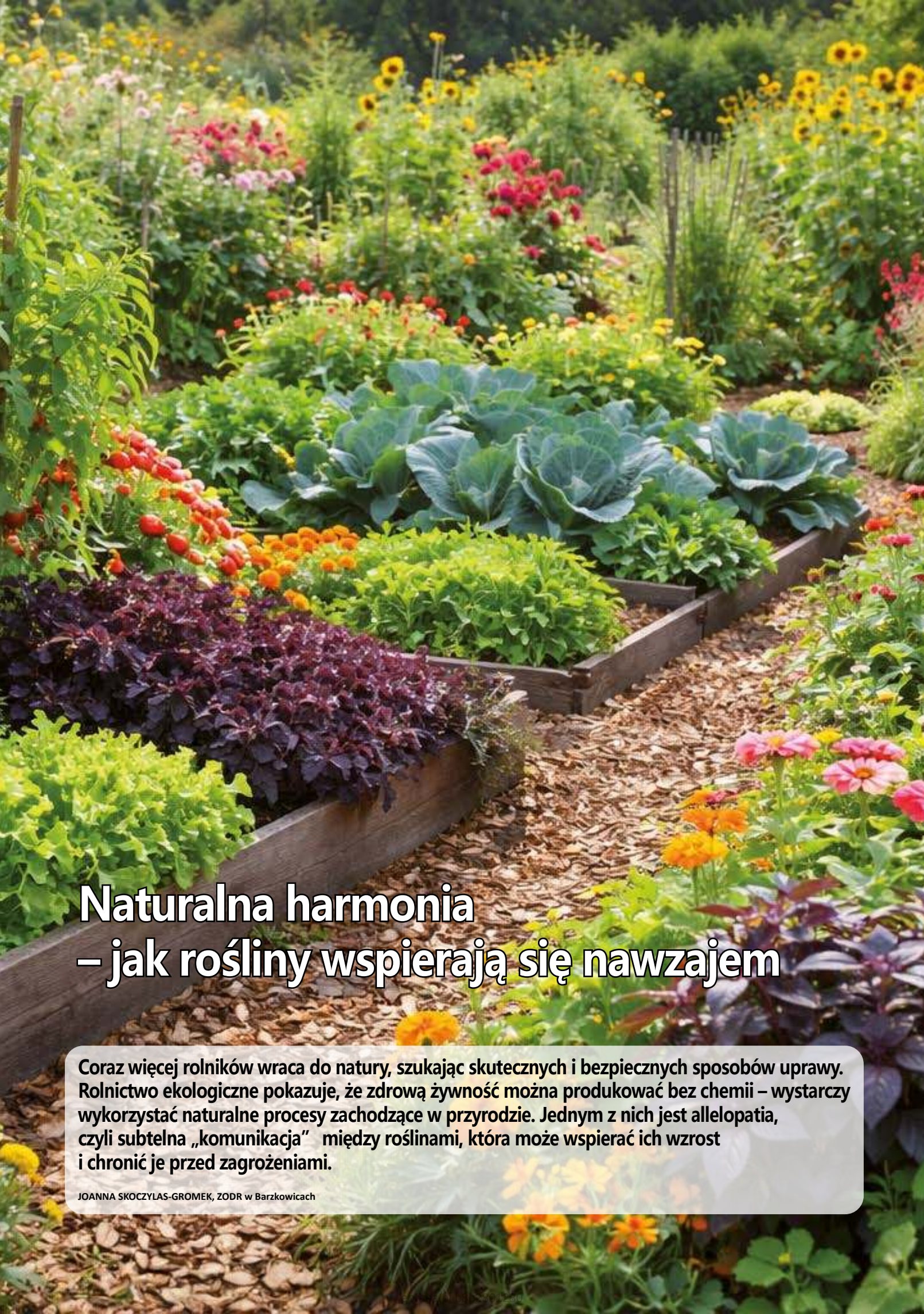

Naturalna harmonia – jak rośliny wspierają się nawzajem

Coraz więcej rolników wraca do natury, szukając skutecznych i bezpiecznych sposobów uprawy. Rolnictwo ekologiczne pokazuje, że zdrową żywność można produkować bez chemii – wystarczy wykorzystać naturalne procesy zachodzące w przyrodzie. Jednym z nich jest allelopatia, czyli subtelna „komunikacja" między roślinami, która może wspierać ich wzrost i chronić je przed zagrożeniami.

JOANNA SKOCZYLAS-GROMEK, ZODR w Barzkowicach

W dobie rosnącej świadomości ekologicznej coraz większą popularność zdobywa rolnictwo ekologiczne. Jest to sposób gospodarowania, który rezygnuje z chemicznych środków produkcji na rzecz naturalnych metod uprawy. Jego celem jest nie tylko uzyskanie zdrowej żywności, ale również ochrona środowiska, gleby oraz bioróżnorodności. Podstawą rolnictwa ekologicznego jest stosowanie nawozów naturalnych, takich jak obornik czy kompost, a także odpowiednio zaplanowany płodozmian. Rolnicy dbają o to, aby gleba była jak najdłużej pokryta roślinnością, stosując poplony i wsiewki. Ważne jest także wykorzystywanie ekologicznego materiału siewnego oraz mechaniczne zwalczanie chwastów zamiast użycia herbicydów. W ochronie roślin dużą rolę odgrywają preparaty biologiczne oraz wyciągi roślinne.

W takim systemie produkcji szczególnego znaczenia nabiera allelopatia. Jest to zjawisko polegające na wzajemnym oddziaływaniu roślin i mikroorganizmów poprzez wydzielane przez nie substancje chemiczne. Związki te mogą zarówno wspierać rozwój innych organizmów, jak i go hamować. Znajomość tych zależności ma ogromne znaczenie w praktyce rolniczej. Pozwala ona na stosowanie tzw. uprawy współrzędnej, polegającej na sadzeniu obok siebie roślin, które wzajemnie się wspierają. Dzięki temu można ograniczyć rozwój chwastów, zmniejszyć presję szkodników i chorób oraz poprawić jakość i wielkość plonów – bez konieczności stosowania środków chemicznych.

Allelopatia pokazuje, że natura sama dostarcza skutecznych narzędzi do ochrony roślin. Umiejętne wykorzystanie tych naturalnych mechanizmów pozwala prowadzić produkcję rolną w sposób przyjazny dla środowiska i człowieka. W czasach, gdy coraz większą wagę przywiązujemy do jakości żywności i ochrony przyrody, wiedza o wzajemnych relacjach między roślinami staje się niezwykle cenna.

Rolnictwo ekologiczne, oparte na takich zasadach, udowadnia, że możliwe jest osiąganie dobrych plonów bez ingerencji chemii – wystarczy lepiej zrozumieć prawa rządzące przyrodą i nauczyć się z nich korzystać.

KWIATY

Gatunek	Dobre sąsiedztwo (allelopatia dodatnia)	Złe sąsiedztwo (allelopatia ujemna)
Aksamitka	wiele roślin, róże	zioła
Nagietek	wiele roślin	
Naparstnica	drzewa owocowe	
Nasturcja	wiele roślin	
Niezapominajka	maliny	
Róża	aksamitka, czosnek, melisa, pietruszka, ślaz, szczypior	bukszpan
Tulipan		astry, dalie, fasola, groch, kapustne, pomidor, szpinak, truskawk

WARZYWA

Gatunek	Dobre sąsiedztwo (allelopatia dodatnia)	Złe sąsiedztwo (allelopatia ujemna)
Burak	cebula, czosnek, marchew, rzodkiewki, sałata, rzodkiewka, truskawki, mięta, kocimiętka, oregano, majeranek, nagietek, nasturcja, aksamitka	fasola tyczna, kukurydza, pomidor, por, szparagi
Cebula	por, marchew, pomidory, truskawki, brokuł, koper, sałata, cząber, buraki, pietruszka, rumianek, mięta, nagietek, kabaczek, cukinia, róże, chryzantemy	fasola, groch, kapusta, rzodkiew, rzodkiewka, szpinak, ziemniaki
Czosnek	pomidor, ziemniaki, burak, marchew, seler, sałata, truskawki, drzewa owocowe, róże, cząber, maliny, czereśnia, tulipan, szpinak	fasola, groch, kapustne
Dynia	fasola, kukurydza, nasturcja, ogórecznik	ziemniaki, kapustne, koper
Fasola	dynia, kukurydza, ogórki, seler, ziemniaki, cząber, mięta, marchew, pomidory, sałata, szpinak, rabarbar, truskawki, rozmaryn, aksamitka, szałwia	cebula, czosnek, groch, kminek, kolendra, koper, por, burak
Groch	bazylia, kalarepa, sałata, kapustne, bakłażan, marchew, rzepa,ogórek, rzodkiew, rzodkiewka, pietruszka, cukinia, dynia, mięta, truskawki, kminek	cebula, czosnek, fasola, koper, pomidor, szczypior, ziemniaki
Kalarepa	burak, cebula, kapusta, ogórek, seler, fasola, karłowa, groch, bób, sałata, szpinak	fasola tyczna, pomidory, rzodkiewka, marchew
Kapusta	burak, cebula, seler, fasola karłowa, groch, ogórki, koper, seler, rumianek, szałwia, nasturcja, sałata, hyzop, estragon, rozmaryn, lawenda, mięta, tymianek, nagietek, aksamitka	pomidor, rzodkiewka, marchew, truskawki, dynia, szczypiorek, ziemniaki, winorośl
Marchew	cebula, czosnek, por, ogórek, pomidor, liściowe, rzodkiewka, koper, fasola, groch, rozmaryn, majeranek, szałwia, mięta, lawenda, aksamitka, nagietek, nasturcja	burak, warzywa kapustne, ziemniaki
Ogórek	drzewa owocowe, groch, fasola, kapusta, marchew, czosnek, cebula, kukurydza, seler, sałata, buraki, pietruszka, koper	ziemniaki, pomidor, truskawki, rzodkiew

eprasa.pl b8b2801280

Dobre sąsiedztwo

Allelopatia może mieć charakter dodatni lub ujemny. W pierwszym przypadku rośliny wzajemnie się wspierają – poprawiają wzrost, zwiększają odporność na choroby lub odstraszają szkodniki. Klasycznym przykładem jest uprawa marchwi i cebuli, które chronią się nawzajem przed swoimi najgroźniejszymi szkodnikami. Podobnie korzystne relacje występują między pomidorami i selerem czy też między ziołami a warzywami – na przykład bazylia nie tylko wspomaga wzrost pomidorów, ale również poprawia ich smak.

Sąsiedztwo niezalecane

Z kolei allelopatia ujemna polega na wydzielaniu przez rośliny substancji ograniczających rozwój innych gatunków. Może to prowadzić do zahamowania kiełkowania, osłabienia wzrostu, a nawet obumierania roślin. Znanym przykładem jest orzech włoski, który wydziela związki utrudniające rozwój roślin rosnących w jego pobliżu. Również niektóre warzywa, takie jak kapusta czy cebula, mogą niekorzystnie wpływać na sąsiednie gatunki.

WARZYWA		
Gatunek	**Dobre sąsiedztwo (allelopatia dodatnia)**	**Złe sąsiedztwo (allelopatia ujemna)**
Papryka	cebula, czosnek, gryka, okra, marchew, burak, pasternak, koper, liściowe, kukurydza, pomidor, szczypior, lubczyk bazylia, mniszek, rumianek, oregano, kocimiętka, tymianek, wrotycz, aksamitki, pelargonia, petunia, nagietek, nasturcja	fasola
Pietruszka	cebula, czosnek, pomidor, bakłażan, papryka, szparagi, fasola, groch, mięta, rozmaryn, szałwia, kolendra, majeranek bazylia, nagietek, nasturcja, aksamitki	cykoria, sałata
Pomidor	cebula, czosnek, liściowe, marchew, seler, rzodkiewka, fasola, groch, mięta, ogórecznik, bazylia, tymianek, oregano, szałwia, chaber, komosa, nawłoć, aster, rudbekia, nagietek, nasturcja, aksamitki	ogórek, morela, orzech włoski, burak, bób, kapustne, ziemniaki
Por	cebula, fasola karłowa, sałata, seler, burak, marchew, morela	fasola tyczna, groch
Rzodkiewka	fasola, groch, trybula, mięta, majeranek, oregano, rozmaryn, ogórecznik, szałwia, koper, marchew, pietruszka, pomidor, ogórek, papryka, sałata, szpinak	kapustne, hyzop
Sałata	rośliny strączkowe, pomidor, burak, ziemniaki, truskawki, kukurydza, cebula, papryka, rzodkiewka, dynia, seler, szpinak, bakłażan, rabarbar, mięta, koper	pietruszka, seler, rzodkiew
Seler	kapusta, burak, marchew, ogórek, szpinak, cebula, fasola, pomidor, fasola, por, czosnek, drzewa owocowe	sałata, bób, kukurydza, ziemniaki
Szpinak	fasola, kalarepa, kapustne, ogórek, pomidor, pasternak, rzepa, rzodkiew, rzodkiewka, sałata, seler, truskawki, ziemniaki	cebula, burak
Szczypior	marchew, koper, róże, drzewa owocowe, agrest, pietruszka, pomidor	groch, fasola, kapustne, burak
Ziemniaki	aksamitka, bób, czosnek, fasola, kalarepa, kukurydza, mięta, pasternak, nasturcja, pokrzywa, rumianek, szpinak	burak, dynia, groch, kapusta, maliny, marchew, ogórek, pomidor, seler

eprasa.pl b8b2801280

Allelopatia a płodozmian

Allelopatia odgrywa również ważną rolę w planowaniu płodozmianu. Odpowiednie następstwo roślin pozwala utrzymać żyzność gleby i zapobiega jej wyjałowieniu. Szczególnie cenne są rośliny motylkowe, które wzbogacają glebę w azot, przygotowując ją pod kolejne uprawy.

Dobroczynne zioła

Nie można zapominać o roli ziół i kwiatów w ogrodach ekologicznych. Rośliny takie jak aksamitka, nagietek czy lawenda nie tylko zdobią uprawy, ale także odstraszają szkodniki i przyciągają owady zapylające, które są niezbędne dla uzyskania wysokich plonów.

Źródło tabel: poradnikogrodniczy.pl

ZIOŁA		
Gatunek	**Dobre sąsiedztwo (allelopatia dodatnia)**	**Złe sąsiedztwo (allelopatia ujemna)**
Bazylia	papryka, groch, wszystkie rodzaje kapusty, pomidor, bakłażan, ogórki, morela	aksamitki, majeranek ruta
Cząber	cebula, fasola, kapustne, sałata	aksamitki, ogórek
Estragon	kapustne, ogórek, drzewa owocowe	
Hyzop	kapusta, krwawnik, bylica piołun, winorośl	aksamitki, ogórek, rzodkiewka
Kolendra	biedrzeniec anyż, kapustne, ogórek, ziemniaki, pietruszka	aksamitki
Lawenda	róże, cząber, oregano, rozmaryn, drzewa owocowe	aksamitki, ogórek
Majeranek	róże, cząber, oregano, rozmaryn, warzywa kapustne	aksamitki, bazylia, ruta
Melisa	kapustne, wiele innych gatunków	aksamitki, bylice
Mięta	brokuł, fasola, groch, kapusta, marchew, pomidor, sałata, ziemniaki	aksamitki, bylica piołun, ogórek
Rozmaryn	fasola, marchew, kapustne, szpinak	aksamitki
Rumianek	cebula, czosnek, kapustne, mięta, por, seler, pomidor	aksamitki, bylice
Szałwia	fasola, groch, kapustne, marchew	bylica piołun
Tymianek	kapustne, truskawki, pomidor	

DRZEWA I KRZEWY OWOCOWE		
Gatunek	**Dobre sąsiedztwo (allelopatia dodatnia)**	**Złe sąsiedztwo (allelopatia ujemna)**
Agrest	czosnek, nasturcja, szczypior, pomidor, wrotycz	
Jabłoń	chrzan, czosnek, szczypior, nasturcja, szparagi, pietruszka	orzech włoski, ziemniaki
Jeżyny	czosnek, nasturcja, wrotycz	maliny, truskawki
Maliny	czosnek, nasturcja, niezapominajka	jeżyny, kapustne, truskawki, ziemniaki
Morela	por	pomidor, ziemniaki
Poreczka czarna	bylica piołun	
Truskawki	fasola, groch, sałata, szpinak, cebula, czosnek, por, roszponka, burak, tymianek, kminek, kolendra	jeżyny, kapustne, ogórki
Winorośl	łubin, gorczyca, hyzop, morwa	ziemniaki

eprasa.pl b8b2801280

Ekologiczne nawożenie roślin doniczkowych (2)

Coraz więcej osób sięga po naturalne, domowe metody uprawy roślin – zarówno tych ogrodowych, jak i doniczkowych.

AGNIESZKA KLESZCZ, ZODR w Barzkowicach

1. SKORUPKI JAJEK

Skorupki jajek są pełnowartościowym nawozem mineralnym do kwiatów doniczkowych, który z powodzeniem można stosować w warunkach domowych. Zawierają głównie wapń, w formie łatwo przyswajalnego węglanu wapnia, ale oprócz tego znajdują się w nich także śladowe ilości fosforu, potasu, magnezu i cynku. Dzięki temu poprawiają strukturę gleby i wspomagają rozwój systemu korzeniowego u wielu roślin doniczkowych. Ich działanie jest powolne, ale długotrwałe, co czyni je dobrym dodatkiem do podłoży lub jako nawóz uzupełniający.

Jak przygotować?

Dokładnie wypłucz skorupki pod bieżącą wodą – usuń wszelkie resztki białka i błon. Nawet cienka warstwa pozostawionego białka może spowodować rozwój pleśni w doniczce. Odłóż je na kilka godzin do całkowitego wyschnięcia – możesz użyć papierowego ręcznika lub bawełnianej ściereczki. Wilgotne skorupki nie nadają się do przechowywania ani dalszej obróbki. Wysusz skorupki w piekarniku (opcjonalnie) – ustaw temperaturę na 150°C i zostaw je na 10-15 minut. Ten etap przydaje się, gdy chcesz przyspieszyć obróbkę większej ilości lub planujesz przechowywanie przez dłuższy czas. Rozdrobnij je na jak najdrobniejsze kawałki – użyj moździerza, młynka do kawy lub blendera. Im drobniejszy proszek, tym szybciej zacznie działać w glebie. Zbyt duże fragmenty mogą się nie rozłożyć przez kilka sezonów. Przechowuj w suchym i szczelnym pojemniku – najlepiej sprawdzi się słoik z zakrętką lub plastikowy pojemnik. Nawóz z wysuszonych skorupek nie traci właściwości, jeśli nie ma kontaktu z wilgocią.

Stosowanie

✓ Dodatek do podłoża podczas przesadzania – zmielone skorupki można wymieszać z ziemią w proporcji 1-2 łyżki na donicę o średnicy około 20 cm. Sprawdzają się jako nawóz o przedłużonym działaniu, szczególnie przy roślinach trzymanych w tym samym podłożu przez kilka sezonów.

✓ Posypka na powierzchni gleby – drobno rozkruszone skorupki rozsypane na wierzchu ziemi będą powoli rozkładać się przy każdym podlewaniu. Wapń przenika do podłoża, jednocześnie ograniczając rozwój mchów i pleśni na powierzchni.

✓ Domowy napar z pokruszonych skorupek – skorupki zalewa się gorącą wodą (około pół szklanki skorupek na litr) i odstawia na 24-48 godzin. Gotowy napar można stosować do podlewania roślin raz na 2-3 tygodnie.

✓ Woda po gotowaniu jajek (bez soli) – po przestudzeniu można nią podlewać rośliny doniczkowe. Zawiera śladowe ilości wapnia i jest bezpieczna, o ile nie dodano do niej przypraw ani soli.

✓ Wapń zawarty w skorupkach wpływa na podniesienie pH gleby, dlatego najlepiej reagują na niego gatunki, które preferują neutralne lub lekko zasadowe podłoże. Wśród nich są: pelargonia, zamiokulkas, paprocie, aloes i inne sukulenty, fikusy (zwłaszcza fikus sprężysty i fikus benjamina), bazylia, oregano, tymianek, rozmaryn, geranium (anginka), dracena, juka, skrzydłokwiat.

Nawóz ze skorupek jaj najlepiej stosować w niewielkich ilościach, ale regularnie. Jeśli stosujesz napar z gorącej wody i skorupek, możesz go używać raz na dwa-trzy tygodnie

2. DROŻDŻE PIEKARSKIE

Drożdże piekarskie z powodzeniem można wykorzystać jako domowy nawóz do kwiatów doniczkowych. Ma on szerokie zastosowanie: pobudza wzrost roślin, powoduje bujniejsze kwitnięcie i wzmacnia układ korzeniowy, co ułatwia pobieranie wody i składników mineralnych z gleby. Ogranicza również występowanie niekorzystnych drobnoustrojów, które powodują choroby systemu korzeniowego, chroni przed chorobami grzybowymi.

Jak przygotować?

Nawóz drożdżowy niesfermentowany: do przygotowania mieszaniny wystarczą 32 g drożdży piekarskich suszonych lub 100 g świeżych oraz 10 l ciepłej wody. Całość dokładnie wymieszaj i odstaw na ok. 60 minut. Roztwór nie wymaga rozcieńczenia, nadaje się do użycia po odczekaniu wspomnianego czasu.

Nawóz drożdżowy sfermentowany: to silniejsza forma, którą przygotujesz z takich samych ilości drożdży – do 32 g suszonych lub 100 g świeżych dodaj szklankę letniej wody oraz 1-2 szklanki cukru. Po 2 godzinach dodaj 10 l letniej wody i tak powstałą mieszaninę odstaw do fermentacji na okres tygodnia. Po tym czasie i po odpowiednim rozcieńczeniu (1 szklanka roztworu na 10 l wody) nawóz jest gotowy do użycia.

eprasa.pl b8b2801280

Stosowanie

✓ Najbardziej zadowolone będą: storczyki, skrzydłokwiaty, paprotki.

✓ Podlewanie co dwa tygodnie w okresie wiosny i lata w zupełności wystarczy. Zimą, gdy większość roślin zwalnia, lepiej zrobić przerwę. Zbyt częste stosowanie może rozregulować wzrost i osłabić kwitnienie.

3. POPIÓŁ DRZEWNY

Popiół drzewny to cenny nawóz, który z łatwością przygotujemy samodzielnie w domu. Można stosować go w suchej postaci lub zrobić nawóz płynny, który szybciej dostarczy roślinom niezbędnych minerałów. Znajdziemy w nim cenne mikroelementy, m.in.: potas, magnez, sód, fosfor, wapń, które mają wpływ na zdrowie i prawidłowy wzrost roślin. Dzięki nim gleba staje się żyźniejsza, a nasze rośliny doniczkowe powinny zacząć bujniej rosnąć. Wzmocnione w ten sposób będą też odporniejsze na ewentualny atak grzybów czy innych chorobotwórczych drobnoustrojów.

Jak przygotować?

Zbierz właściwy popiół - używaj wyłącznie popiołu z czystego drewna – unikaj popiołu z drewna impregnowanego, lakierowanego lub malowanego, ponieważ może zawierać substancje toksyczne. Po ostygnięciu popiół przesiej przez sitko, aby usunąć kawałki węgla i większe fragmenty drewna. Przechowuj go w szczelnie zamkniętym, suchym pojemniku.

Stosowanie

✓ Rozsyp cienką warstwę popiołu bezpośrednio na glebie w ilości około 30-50 g na 1 m² – to mniej więcej jedna duża garść. Popiół lekko wymieszaj z wierzchnią warstwą gleby (do głębokości 5-10 cm).

✓ Druga metoda polega na połączeniu 1 łyżki popiołu drzewnego z 1 l gorącej wody. Całość dokładnie mieszamy i wlewamy roztwór wprost do korzeni.

✓ Popiół drzewny ma charakter zasadowy, dlatego świetnie się nadaje do wszystkich roślin, które lubią obojętny lub lekko kwaśny rodzaj gleby, są to np. bluszcze, fikusy, draceny, monstery czy skrzydłokwiaty. Nie nadaje się jako nawóz dla kwasolubnych kwiatów, takich jak wrzosy, rododendrony czy iglaki.

✓ Nie stosuj go częściej niż dwa razy w miesiącu.

4. ŻELATYNA

Żelatyna jest bogata w aminokwasy, które wspomagają rozwój systemu korzeniowego, a także zapewniają roślinom dostęp do cennych składników odżywczych. Rozkładając się w glebie, dostarcza roślinom azotu, co sprzyja ich zdrowemu wzrostowi. Pierwiastek ten jest uwalniany stopniowo, dlatego zapewnia roślinom zrównoważone odżywianie przez długi czas. Dzięki łatwo przyswajalnej formie azotu poprawia ona kondycję roślin, zwłaszcza tych osłabionych. Taki nawóz wspiera ich wzrost, pobudza je do tworzenia masy zielonej, wzmacnia korzenie, a nawet stymuluje kwitnienie. Regularne stosowanie żelatyny może też zwiększyć odporność roślin na choroby, szkodniki oraz niekorzystne warunki środowiskowe (takie jak susza czy niskie temperatury).

Jak przygotować?

Łyżkę żelatyny zalewamy szklanką gorącej wody. Całość dokładnie mieszamy do momentu aż żelatyna się rozpuści,. Do uzyskanego roztworu dolewamy 750 ml zimnej wody. Po wymieszaniu nawóz jest gotowy do użycia.

Stosowanie

✓ Taką miksturą podlewamy rośliny co 2-4 tygodnie. W przypadku, gdy ich wzrost jest intensywny, odżywkę można stosować nieco rzadziej. Ważne jest, aby nie przesadzać z częstotliwością nawożenia, ponieważ nadmiar azotu może skutkować bujnym wzrostem liści, zwykle kosztem kwiatów i owoców.

✓ Nawóz z żelatyny najlepiej stosować w okresie wegetacyjnym. Aplikujemy go rano lub wieczorem, unikając moczenia liści i pędów. Roztwór należy stosować bezpośrednio na wilgotną ziemię.

✓ Unikajmy stosowania tego nawozu w fazie kwitnienia, ponieważ nadmiar azotu może ograniczyć produkcję kwiatów.

✓ Nawóz z żelatyny doskonale sprawdzi się w przypadku wielu gatunków roślin. Dzięki wysokiej zawartości azotu będzie świetną odżywką dla zielonych kwiatów doniczkowych, takich jak: monstery, filodendrony, draceny, fikusy, paprocie, zamiokulkasy, sansewierie, aloesy, skrzydłokwiaty.

5. MLEKO W PROSZKU

Mleko w proszku może być całkiem skutecznym nawozem dla roślin. To bogate źródło wapnia, białka oraz innych cennych składników, które wspierają wzrost i zdrowie domowych roślin. Jeśli w szafce zalega przeterminowane mleko w proszku, nie ma potrzeby go wyrzucać – można je wykorzystać jako domowy nawóz.

Mleko w proszku zawiera wapń, który wzmacnia strukturę komórkową roślin i zapobiega chorobom, takim jak zgnilizna wierzchołkowa. Znajdują się w nim także proteiny oraz śladowe ilości magnezu i fosforu, które stymulują rozwój systemu korzeniowego i poprawiają odporność roślin. Nie każda roślina skorzysta jednak z takiej odżywki, ale wiele domowych gatunków reaguje na nią bardzo dobrze.

Jak przygotować?

Łyżeczkę mleka w proszku zalewamy litrem wody i dokładnie mieszamy. Tak przygotowanym roztworem możemy podlewać rośliny raz na 2-3 tygodnie, stosując umiarkowaną ilość, by nie przesycić gleby nadmiarem składników odżywczych.

Stosowanie

✓ Mleczny nawóz sprawdzi się zwłaszcza przy pielęgnacji: dzwonków, aloesów, sansewierii, palm doniczkowych, fikusów, paproci. Rośliny te potrzebują stabilnego odżywienia i dobrze przyswajają wapń, który pozytywnie wpływa na ich wzrost oraz wybarwienie liści.

✓ Warto stosować go na lekko wilgotną glebę, najlepiej po standardowym podlewaniu. Wtedy roślina najlepiej wchłonie składniki odżywcze, a ryzyko pleśni zostanie zminimalizowane.

Źródło: www.browin.pl, www.zielonerosliny.pl, www.deccoria.pl, www.dom.story.pl

eprasa.pl b8b2801280

INFORMACJA HANDLOWO-RYNKOWA

Na podstawie informacji zebranych w PZDR opracowały
BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie
EWA WENC, ZODR w Barzkowicach

Wybrane ceny w dniu 7.04.2026 r.

Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	-	198,00	-	216,00	248,00	220,67	198,00	248,00
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	352,00	-	-	372,00	369,00	370,00	365,75	352,00	372,00
Korn-Kali 40	dt	-	-	140,00	178,00	159,05	172,00	162,26	140,00	178,00
Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne (4-6 % N)	dt	-	186,50	164,16	-	200,00	-	183,55	164,16	200,00
Mocznik bez dodatków 46	dt	314,00	320,00	320,76	320,00	319,50	306,80	316,84	306,80	320,76
Mocznik otoczkowany 46	dt	-	313,00	232,50	-	-	-	272,75	232,50	313,00
Mocznik z inhibitorem ureazy	dt	318,00	-	-	324,00	315,00	330,00	321,75	315,00	330,00
Polifoska 4-12-32	dt	-	-	-	-	-	290,00	290,00	290,00	290,00
Polifoska 6-20-30	dt	285,00	-	255,25	284,50	312,67	304,75	288,43	255,25	312,67
Polifoska 8-24-24	dt	-	-	261,15	-	296,00	327,50	294,88	261,15	327,50
Saletra amonowa 32	dt	189,00	223,00	220,50	179,20	-	-	202,92	179,20	223,00
Saletra amonowa 34	dt	220,00	227,50	212,63	208,28	244,00	227,42	223,30	208,28	244,00
Saletrzak/Salmag 28	dt	205,00	-	-	-	-	-	205,00	205,00	205,00
Saletrzak/Yara Bela 27	dt	189,00	-	182,25	201,22	300,00	206,73	215,84	182,25	300,00
Siarczan potasu (Kalisop lub inne) 50	dt	410,00	518,00	500,10	-	-	-	476,03	410,00	518,00
Superfosfat wzbogacony 40	dt	250,00	-	275,00	267,00	266,50	286,00	268,90	250,00	286,00
Agil-S 100 EC	l	-	115,50	120,00	-	111,00	114,00	115,13	111,00	120,00
Butisan 400 SC	l	-	-	-	-	-	103,46	103,46	103,46	103,46
Cabrio Duo 112 EC	l	-	88,00	96,00	-	-	-	92,00	88,00	96,00
Caramba 60 SL	l	-	-	120,00	-	-	110,00	115,00	110,00	120,00
Caryx 240 SL	l	152,00	124,00	125,00	153,25	146,65	146,80	141,28	124,00	153,25
Coragen 200 SC	l	1 630,00	1 630,00	1 590,00	-	1 595,46	-	1 611,36	1 590,00	1 630,00
Cyperkill Max 500 EC	l	220,00	175,00	-	210,00	207,46	237,00	209,89	175,00	237,00
Decis Mega 50 EW	l	-	171,50	170,00	129,60	181,25	-	163,09	129,60	181,25
Delan 700 WG	kg	-	278,00	238,00	-	243,50	-	253,17	238,00	278,00
Delmetros 100 SC	l	180,00	175,00	182,00	181,00	184,00	-	180,40	175,00	184,00
Dewrinol 450 SC	l	82,00	76,75	-	-	71,00	-	76,58	71,00	82,00
Huzar Active Plus	kg	157,00	142,00	150,00	165,20	158,00	152,00	154,03	142,00	165,20
Inazuma 130 WG	kg	-	230,00	240,00	255,32	259,99	235,50	244,16	230,00	259,99
Karate Zeon 050 CS	l	-	152,50	160,00	170,00	158,75	143,00	156,85	143,00	170,00
Lancet Plus 125 WG	kg	-	760,00	750,00	-	730,00	-	746,67	730,00	760,00
Mondatak 450 EC	l	-	-	80,00	-	60,60	-	70,30	60,60	80,00

Rejon I Białogard, Koszalin, Sławno

Rejon II Drawsko, Szczecinek, Wałcz

Rejon III Kołobrzeg, Świdwin, Łobez

Rejon IV Goleniów, Gryfice, Kamień

Rejon V Gryfino, Szczecin, Stargard

Rejon VI Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce

eprasa.pl b8b2801280

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
Gryka	dt	-	100,00	100,00	-	-	-	100,00	100,00	100,00
Jęczmień konsumpcyjny	dt	65,00	66,00	68,00	-	68,00	67,50	66,90	65,00	68,00
Kukurydza	dt	-	-	73,00	-	73,33	-	73,17	73,00	73,33
Łubin słodki	dt	-	93,00	90,00	-	93,00	85,00	90,25	85,00	93,00
Owies konsumpcyjny	dt	55,25	50,50	54,25	-	-	-	53,33	50,50	55,25
Owies paszowy	dt	48,00	-	-	-	54,50	-	51,25	48,00	54,50
Peluszka	dt	78,50	-	75,00	-	-	-	76,75	75,00	78,50
Pszenica konsumpcyjna	dt	75,50	76,50	75,00	78,00	76,00	75,67	76,11	75,00	78,00
Pszenica paszowa	dt	69,00	74,33	70,00	74,50	71,75	71,33	71,82	69,00	74,50
Pszenżyto	dt	62,67	66,83	66,00	69,50	62,67	65,67	65,56	62,67	69,50
Jałówki opasane (kl. E)	kg	9,75	-	9,80	13,00	-	13,00	11,39	9,75	13,00
Maciory i braki	kg	3,10	-	3,60	-	3,27	2,00	2,99	2,00	3,60
Mleko	l	1,35	-	1,64	-	1,98	1,84	1,70	1,35	1,98
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	10,00	-	11,00	15,00	-	15,00	12,75	10,00	15,00
Tuczniki kl. I	kg	7,15	5,85	6,50	-	6,19	5,30	6,20	5,30	7,15

Pasze - ceny brutto

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	-	-	290,00	298,00	-	-	294,00	290,00	298,00
Koncentrat KBO	dt	-	-	260,00	-	-	310,00	285,00	260,00	310,00
Koncentrat KBW	dt	-	-	-	298,00	-	-	298,00	298,00	298,00
Mieszanka B	dt	-	-	196,00	-	-	250,00	223,00	196,00	250,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	-	248,00	255,00	250,00	-	260,00	253,25	248,00	260,00
Koncentrat LP	dt	-	262,00	266,00	-	-	270,00	266,00	262,00	270,00
Koncentrat prosiak	dt	-	310,00	340,00	-	-	338,00	329,33	310,00	340,00
Koncentrat PW	dt	-	220,00	210,00	255,00	-	290,00	243,75	210,00	290,00
Koncentrat T	dt	-	250,00	300,00	245,00	-	290,00	271,25	245,00	300,00
Mieszanka LK	dt	-	165,00	160,00	154,00	-	160,00	159,75	154,00	165,00
Mieszanka PP finiszer	dt	-	157,00	174,00	-	-	155,00	162,00	155,00	174,00
Mieszanka PP grower	dt	-	188,50	160,00	155,00	-	178,00	170,38	155,00	188,50
Mieszanka PP starter	dt	-	230,00	240,00	-	-	277,50	249,17	230,00	277,50
Mieszanka PW	dt	-	201,00	210,00	197,00	-	227,80	208,95	197,00	227,80
Prowit T	dt	-	245,00	250,00	-	-	245,00	246,67	245,00	250,00
inne										
Otręby pszenne	dt	-	-	167,00	-	-	160,00	163,50	160,00	167,00
Śruta kukurydziana	dt	-	120,00	172,00	160,00	172,00	150,00	154,80	120,00	172,00
Śruta sojowa	dt	-	-	330,00	-	-	315,00	322,50	315,00	330,00

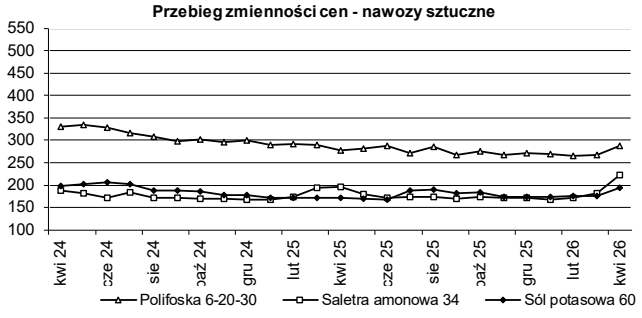

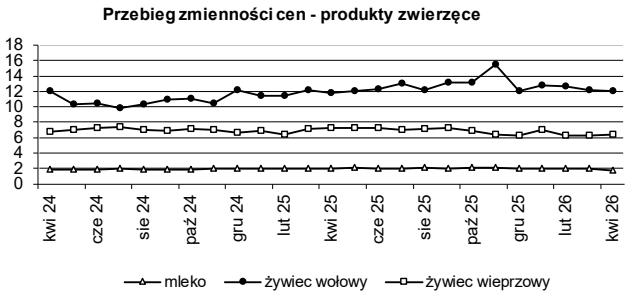

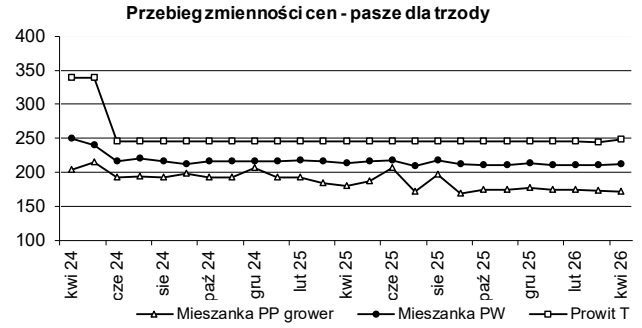

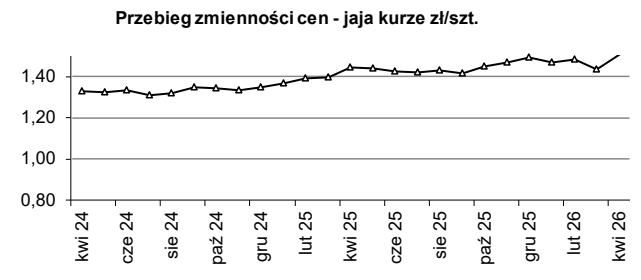

eprasa.pl b8b2801280

Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	1 200,00	1 200,00	1 250,00	1 200,00	1 400,00	-	1 250,00	1 200,00	1 400,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	1,52	1,50	1,58	1,41	1,43	1,45	1,48	1,41	1,58
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	9 000	7 000	7 000	7 275	7 750	-	7 605	7 000	9 000
Jęczmień	dt	85,00	65,00	-	80,00	90,00	-	80,00	65,00	90,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	7 500	7 000	-	8 750	9 000	-	8 063	7 000	9 000
Mieszanka zbożowa	dt	-	55,00	-	70,00	-	-	62,50	55,00	70,00
Miód	l	49,33	43,33	43,00	48,33	43,15	48,75	45,98	43,00	49,33
Mleko krowie	l	3,25	4,75	2,38	4,00	3,23	2,10	3,28	2,10	4,75
Obornik	t	60,00	-	120,00	85,00	156,50	100,00	104,30	60,00	156,50
Owies	dt	-	50,00	62,00	70,00	90,00	-	68,00	50,00	90,00
Prosię (15- 20 kg)	szt.	-	370,00	440,00	300,00	-	-	370,00	300,00	440,00
Pszenica	dt	90,00	90,00	85,00	105,00	100,00	-	94,00	85,00	105,00
Pszenżyto	dt	-	70,00	65,00	75,00	-	-	70,00	65,00	75,00
Siano łąkowe prasowane	t	300,00	300,00	-	260,00	-	-	286,67	260,00	300,00
Słoma zbożowa prasowana	t	-	200,00	-	290,00	-	-	245,00	200,00	290,00
Ziemniaki jadalne min. 50 kg	dt	150,00	160,00	150,00	150,00	-	130,00	148,00	130,00	160,00

Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	165,00	162,50	170,00	130,00	135,00	150,00	152,08	130,00	170,00
Foliowanie bel sianokiszonki	szt.	-	40,00	-	-	-	-	40,00	40,00	40,00
Koszenie traw	ha	247,50	170,00	190,00	200,00	220,67	200,00	204,69	170,00	247,50
Najem pracownika- prace dorywcze	h	30,00	30,00	35,00	36,25	35,00	-	33,25	30,00	36,25
Olej napędowy	l	7,70	7,70	7,54	7,72	7,51	7,87	7,67	7,51	7,87
Oprysk roślin	ha	100,00	97,50	145,00	89,17	121,97	98,33	108,66	89,17	145,00
Orka głęboka	ha	292,50	400,00	320,00	336,67	384,00	409,00	357,03	292,50	409,00
Prasa rolująca sł./siano (bele od Ø 1,5 m)	szt.	27,00	40,00	-	-	-	-	33,50	27,00	40,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	35,00	30,00	27,50	27,00	27,50	-	29,40	27,00	35,00
Sadzenie ziemniaków	ha	-	210,00	300,00	220,00	-	-	243,33	210,00	300,00
Siew punktowy	ha	-	-	165,00	130,00	216,00	-	170,33	130,00	216,00
Siew zbóż siewnikiem	ha	225,00	277,50	212,50	183,33	283,80	235,00	236,19	183,33	283,80
Suszenie ziarna (za każdy %)	t	-	120,00	130,00	-	-	-	125,00	120,00	130,00
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	150,00	130,00	145,00	148,33	233,67	180,00	164,50	130,00	233,67
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	190,00	140,00	195,00	178,33	240,00	140,00	180,56	140,00	240,00
Uprawa agregatem podorywkowym	ha	220,00	245,00	220,00	150,00	274,00	228,00	222,83	150,00	274,00
Uprawa agregatem uprawowym	ha	248,33	249,00	235,00	218,33	259,67	206,67	236,17	206,67	259,67
Włókowanie	ha	-	105,00	120,00	150,00	-	140,00	128,75	105,00	150,00
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	-	125,00	160,00	100,00	150,00	-	133,75	100,00	160,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	-	190,00	220,00	135,00	192,50	130,00	173,50	130,00	220,00
Zbiór buraków kombajnem	ha	-	1100,00	1300,00	1000,00	-	-	1 133,33	1 000,00	1 300,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	496,67	455,00	535,00	510,00	420,00	500,00	486,11	420,00	535,00
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	406,67	418,00	462,50	475,00	413,50	588,67	460,72	406,67	588,67
Zbiór kukurydzy sieczkarnią polową	ha	-	-	-	-	817,50	-	817,50	817,50	817,50
Zbiór traw przyczepą samozbierającą	ha	-	155,00	-	160,00	-	-	157,50	155,00	160,00

Przebieg zmienności cen - ziemniaki zł/dt

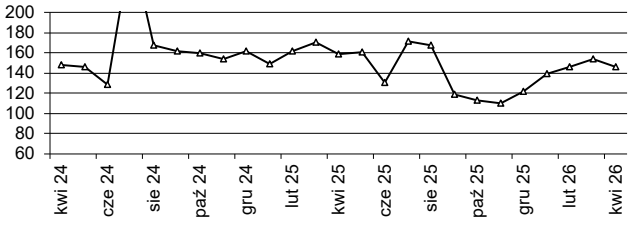

Przebieg zmienności cen - oleju napędowego zł/l

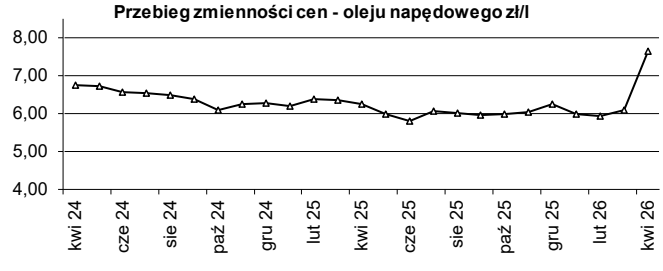

Uwaga: Opracowano na podstwie informacji zebranych w PZDR, szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

eprasa.pl b8b2801280

RYNKI ROLNE

Wszystkie przedstawione poniżej dane są zbierane i udostępniane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, i udostępniane w formie tygodniowych biuletynów na stronie www.minrol.gov.pl

1. Średnie ceny w przedsiębiorstwach prowadzących zakupy zboża (zł/tonę, bez VAT)

Regiony: Centralno-wschodni - województwa: lubelskie, łódzkie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie; Południowy: dolnośląskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie; Północno-zachodni: kujawsko-pomorskie, lubuskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie. nld - niewystarczająca liczba danych do prezentacji

Towar		Polska				REGIONY											
						Centralno-Wschodni				Południowy				Północno-Zachodni			
		12.04	5.04	zmiana [%]		12.04	5.04	zmiana [%]		12.04	5.04	zmiana [%]		12.04	5.04	zmiana [%]	
				tygodniowa	roczna			tygodniowa	roczna			tygodniowa	roczna			tygodniowa	roczna
Pszenica	kons.	795	788	0,9	-15,3	749	754	-0,7	-17,6	780	763	2,1	-16,6	815	811	0,5	-14,5
	pasz.	759	754	0,7	-16,9	761	757	0,5	-15,2	734	728	0,9	-19,1	762	755	0,9	-17,6
Żyto	kons.	636	631	0,8	-14,5	615	613	0,2	-14,7	644	656	-1,8	-17,2	641	640	0,3	-14,4
	pasz.	618	624	-0,9	-16,1	615	612	0,5	-17,1	nld	nld	--	--	623	632	-1,5	-15,2
Jęczmień	kons.	708	712	-0,6	-14,3	--	--	--	--	--	--	--	--	708	712	-0,6	-14,3
	pasz.	727	731	-0,5	-12,4	725	723	0,3	-14,7	690	700	-1,5	-14,9	734	738	-0,6	-11,0
	browar.	nld	nld	--	--	nld	nld	--	--	--	--	--	--	nld	nld	--	--
Kukurydza	pasz. "mokra"	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	pasz.	805	783	2,8	-10,4	788	792	-0,5	-13,6	761	764	-0,4	--	818	777	5,2	-8,6
Owies	kons.	543	nld	--	-28,4	--	--	--	--	--	--	--	--	543	nld	--	-28,6
	pasz.	577	569	1,4	-22,9	580	568	2,1	-23,1	nld	nld	--	--	574	572	0,4	-22,6
Pszenżyto	pasz.	704	689	2,1	-14,0	684	683	0,1	-16,3	673	670	0,4	-17,2	715	696	2,7	-12,9

2. Porównanie aktualnych cen zakupu zbóż oraz sprzedaży mąk i otrąb w przedsiębiorstwach z cenami w analogicznym okresie lat ubiegłych

Rodzaj ZIARNA		12.04	Zmiana ceny (%) w stosunku do:											
			tydzień temu	miesiąc temu	rok temu	2 lata temu	3 lata temu	4 lata temu	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat	3 lat	4 lat
POLSKA														
PSZENICA	KONSUMPCYJNA	795,3	787,9	777,2	938,4	791,0	1180,3	1655,4	0,9	2,3	-15,3	0,6	-32,6	-52,0
	PASZOWA	758,9	753,6	741,3	912,7	795,8	1151,4	1665,9	0,7	2,4	-16,9	-4,6	-34,1	-54,4
ŻYTO	KONSUMPCYJNE	636,1	631,1	623,9	743,6	566,9	873,8	1314,4	0,8	2,0	-14,5	12,2	-27,2	-51,6
	PASZOWE	618,5	624,3	616,1	737,5	535,6	839,4	1189,9	-0,9	0,4	-16,1	15,5	-26,3	-48,0
JĘCZMIEŃ	KONSUMPCYJNY	707,8	712,0	746,5	826,1	nld	nld	1407,1	-0,6	-5,2	-14,3	--	--	-49,7
	PASZOWY	727,4	731,3	733,1	830,3	696,2	951,8	1392,1	-0,5	-0,8	-12,4	4,5	-23,6	-47,8
	BROWARNY	nld	nld	862,2	973,0	1197,5	1355,2	1543,5	--	--	--	--	--	--
KUKURYDZA	MOKRA	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	SUCHA	804,8	783,2	767,6	898,6	718,5	1155,1	1433,0	2,8	4,8	-10,4	12,0	-30,3	-43,8
OWIES	KONSUMPCYJNY	543,2	nld	565,1	758,2	973,0	914,7	1225,9	--	-3,9	-28,4	-44,2	-40,6	-55,7
	PASZOWY	577,2	569,3	573,8	748,8	nld	905,4	1129,2	1,4	0,6	-22,9	--	-36,3	-48,9
PSZENŻYTO	PASZOWE	703,5	689,2	682,2	818,4	618,7	989,5	1420,9	2,1	3,1	-14,0	13,7	-28,9	-50,5
MĄKA TORTOWA	(1 KG) TYP 450	1591,6	1518,2	1654,7	1680,7	1684,6	2140,6	2317,3	4,8	-3,8	-5,3	-5,5	-25,7	-31,3
MAKA PSZENNA	PIEKARNICZA	1242,2	1246,5	1250,6	1393,3	1366,7	1818,1	2157,7	-0,4	-0,7	-10,8	-9,1	-31,7	-42,4
OTRĘBY PSZENNE	LUZ	492,6	474,1	453,8	521,4	416,0	793,1	1047,6	3,9	8,5	-5,5	18,4	-37,9	-53,0

3. Ceny zakupu tuczników wg EUROP w kraju i makroregionach (bez VAT)

(masa ciepła poubojowa zł/t)

Regiony: Północny - województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, Środkowo-wschodni: łódzkie, mazowieckie, podlaskie, Południowo-wschodni: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie, Zachodni: dolnośląskie, lubelskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie.

Klasa półtusz	Polska			REGIONY												
				Północny			Środkowo-Wsch.			Południowo-Wsch.			Zachodni			
	mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		
	12.04	tygodniowa	roczna	12.04	tygodniowa	zmiana [%]	12.04	tygodniowa	zmiana [%]	12.04	tygodniowa	zmiana [%]	12.04	tygodniowa	zmiana [%]	
S	7 544	0,9	-16,1	7 442,2	0,4	-17,4	7 527	-0,2	-14,4	7 541	2	-16,1	7 586,7	1,4	-17,0	
E	7 461	1,2	-16,6	7 360,3	0,7	-17,6	7 413	0,4	-16,3	7 466	2	-16,0	7 518,4	1,4	-17,3	
U	7 159	1,3	-17,5	7 102,4	1,3	-17,8	7 018	0,3	-17,9	7 187	1	-16,6	7 250,2	1,6	-17,6	
R	6 881	1,3	-17,9	6 768,9	1,7	-17,5	6 667	0,0	-18,8	6 947	2	-16,3	7 014,1	0,8	-18,1	
O	6 527	2,8	-18,9	6 388,1	5,2	-16,6	nld	-	-	6 656	4	-16	6 673,1	0,5	-19,1	
P	6 406	1,2	-18,5	--	-	-	nld	-	-	nld	-	-	nld	-	-	
RAZEM	**7 479**	**1,3**	**-16,3**	**7 363,9**	**0,6**	**-17,6**	**7 447**	**0,3**	**-15,3**	**7 485**	**2**	**-16,0**	**7 531,0**	**1,6**	**-17,0**	

4. Ceny zakupu bydła rzeźnego wg makroregionów

(waga żywca zł/t, tygodniowe zmiany cen oraz struktury zakupu w %)

Regiony: Północny - województwa: podlaskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, Centralny: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, łódzkie, wielkopolskie, lubuskie, Południowy: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, dolnośląskie, opolskie, śląskie.

Kategoria bydła	POLSKA			REGIONY								
				Centralny			Południowy			Północny		
	w.ż (zł/kg)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)		mpc (zł/t)	Zmiana ceny (%)	
	12.04	tygodniowa	roczna	12.04	tygodniowa	zmiana [%]	12.04	tygodniowa	zmiana [%]	12.04	tygodniowa	zmiana [%]
Bydło ogółem	14,13	1,92	16,82	14,34	0,9	17,4	14,09	2,4	15,0	13,26	1,2	16,3
bydło 8-12 m-cy (Z)	14,79	1,28	22,06	15,18	2,3	21,4	14,61	0,9	23,9	-	-	-
byki 12-24 m-ce (A)	15,31	-0,20	18,60	15,13	-1,4	16,9	15,52	1,8	19,4	15,49	0,0	25,4
byki > 24 m-cy (B)	15,52	1,35	21,21	15,59	0,9	22,2	15,15	1,1	17,2	15,34	1,9	21,1
wolce > 12 m-cy (C)	15,01	0,53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
krowy (D)	11,86	0,18	12,75	12,14	-0,1	14,6	11,97	-0,2	11,0	10,80	0,0	7,0
jałówki > 12 m-cy (E)	14,52	1,91	19,43	14,64	1,1	20,5	14,58	1,5	18,3	13,91	4,3	18,5

* z uwagi na wymóg nieidentyfikowalności danych ceny nie podano

Opracował: Andrzej Kamiński

eprasa.pl b8b2801280

Warunki prenumeraty

WARUNKI PRENUMERATY W 2026 ROKU
Prenumerata jest prowadzona w 18 PZDR na terenie całego województwa. Roczna cena prenumeraty 1 egz. u doradcy - 40,00 zł, prenumerata pocztowa - 80,00 zł (w przypadku większej ilości egz. prosimy o kontakt z redakcją). Zamówienia na prenumeratę należy przesyłać na adres: redakcja@zodr.pl lub sekretariat.barzkowice@zodr.pl, albo pocztą: ZODR w Barzkowicach, Redakcja 73-134 Barzkowice 2.
Wpłaty na prenumeratę przyjmujemy na konto: Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Szczecinie 10 1130 1176 0022 2146 6320 0005

ZAMIESZCZENIE REKLAM (CENY BRUTTO)
Reklama w pełnym kolorze:
A4 - pierwsza emisja - 1 300 zł, kolejne - 1100 zł
A5 - pierwsza emisja - 650 zł, kolejne - 600 zł
Artykuł reklamowy A4 - 650 zł
Moduły (1 moduł 45x62 mm) - 50 zł/moduł

PRZYJMOWANIE REKLAM I OGŁOSZEŃ
Treść reklamy wraz ze zleceniem i oświadczeniem, że zleceniodawca zapoznał się z treścią Zasad ogólnych przyjmowania ogłoszeń i reklam... należy przesłać (**do 5. dnia w miesiącu poprzedzającym wydanie)** na adres redakcji. Formularz zlecenia, Zasady ogólne dot. reklamy oraz wymogi techniczne dostępne są na stronie www.zodr.pl/wydawnictwo.

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Wydawca: ZODR w Barzkowicach, www.zodr.pl
Redakcja: ZODR w Barzkowicach
73-134 Barzkowice 2, tel. 91 479 40 73, 479 40 41
facebook.com/zodr.barzkowice
e-mail: redakcja@zodr.pl
Zespół: Sylwia Lenard (redaktor naczelna)
Elżbieta Jarosz-Czerniak, Milena Worach (skład, projekt okładki),
Druk: TOP DRUK Sp. z o.o., sp. k., ul. Nowogrodzka 151a, 18-400 Łomża, nakład 1200 egz.

OGŁOSZENIA ROLNIKÓW

KUPNO

Czyszczalnie do zboża i nasion Pektus, Rofama, CZ Major. Tel. 504 910 322.

Ciągnik Zetor Forterra, agregat uprawowy 3 m, formownica do redlin ziemniaków, sadzarka do ziemniaków talerzowa. Tel. 795 807 728.

Bizon Rekord, BS, Class, sortownik do ziemniaków, pług obrotowy Kverneland Famarol, siewnik zbożowy, agregat siewny, opryskiwacz ciągany na kołach Pilmet. Tel. 790 318 118.

Rozsiewacz wapna rcw Unia Brzeg, dmuchawę do zboża ssąco-tłoczącą POM Augustów, przyczepę rolniczą. Tel. 511 924 809.

Ciągnik Zetor, przystawkę do kukurydzy; siewnik do kukurydzy i rozsiewacz nawozu. Tel. 728 032 907.

SPRZEDAŻ

Gruber Unia Grudziądz 3 m, agregat podorywkowy – maszyna w dobrym stanie, zabezpieczenia sprężynowe, 7 łap, rok. prod. 2008, cena 11 600 zł. Tel. 667 554 356.

Bizon na części, silnik na części, heder nowy typ z wózkiem, silnik na chodzie - super stan, sortownik do ziemniaków rolkowy. Tel. 698 087 689

Łąkę o pow. 2,77 ha klasy III i IV położej w miejscowości Przeczno, gm. Bierzwnik. Łąka wilgotna nadająca się do programów przyrodniczych. Tel. 508 361 422

Dwie przyczepy 4-tonowe, brony ciągane pięciopolowe, siewnik Poznaniak 270, kultywator - 2 szt., przetrząsaczo-zgrabiarkę (pająk), opielacz do ziemniaków, silnik elektryczny 15 kW na wózku przewoźnym, dmuchawa do zboża i siana, wóz konny drabiniasty i skrzyniowy (garażowany), samochód osobowo-terenowy Suzuki Jimi. Tel. 666 395 108, dzwonić po 20.00

Kontakt z nami

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, 73-134 Barzkowice 2
tel. (91) 479 40 10; 15, (91) 561 37 00
e-mail: sekretariat.barzkowice@zodr.pl, www.zodr.pl

Oddział w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8
75-216 Koszalin, tel. (94) 341 87 30
e-mail: koszalin.oddzial@zodr.pl

POWIATOWE ZESPOŁY DORADZTWA ROLNICZEGO

PZDR w Białogardzie, ul. Kisielice Duże 28, 78-200 Białogard
tel. (94) 312 04 10,
e-mail: bialogard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Choszcznie, ul. Grunwaldzka 36, 73-200 Choszczno
tel. (95) 765 27 93
e-mail: choszczno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Drawsku Pomorskim
ul. Piłsudskiego 21, 78-500 Drawsko Pomorskie
tel. (94) 363 22 64
e-mail: drawsko.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryficach, ul. Wojska Polskiego 57/5, 72-300 Gryfice
tel. (91) 384 71 52
e-mail: gryfice.pzdr@zodr.pl

PZDR w Gryfinie zs. w Baniach, ul. Targowa 19
74-110 Banie, tel. (91) 416 80 62
e-mail: gryfino.pzdr@zodr.pl

PZDR w Goleniowie zs. w Nowogardzie
ul. Wojska Polskiego 67, 72-200 Nowogard
tel. (91) 392 71 75
e-mail: goleniow.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kamieniu Pomorskim
ul. Mieszka I 6a, 72-400 Kamień Pomorski
tel. (91) 382 34 98
e-mail: kamien.pzdr@zodr.pl

PZDR w Kołobrzegu
ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
tel. (94) 352 40 30
e-mail: kolobrzeg.pzdr@zodr.pl

PZDR w Koszalinie, ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin
tel. (94) 342 79 29
e-mail: koszalin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Łobzie, ul. Sikorskiego 6, 73-150 Łobez
tel. (91) 397 09 21
e-mail: lobez.pzdr@zodr.pl

PZDR w Myśliborzu, ul. Spokojna 13, 74-300 Myślibórz
tel. (95) 747 93 51
e-mail: mysliborz.pzdr@zodr.pl

PZDR w Pyrzycach, ul. Kościuszki 26, 74-200 Pyrzyce
tel. (91) 570 48 75
e-mail: pyrzyce.pzdr@zodr.pl

PZDR w Sławnie zs. w Darłowie
ul. Tynieckiego 2, 76-150 Darłowo
tel. (94) 314 00 00
e-mail: slawno.pzdr@zodr.pl

PZDR w Stargardzie
Barzkowice 2, 73-134 Barzkowice
tel. (91) 479 40 33
e-mail: stargard.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinku
ul. Witolda Pileckiego 8-9, 78-400 Szczecinek
tel. (94) 374 00 54
e-mail: szczecinek.pzdr@zodr.pl

PZDR w Szczecinie
ul. Smolańska 4, 70-026 Szczecin
tel. (91) 484 51 55
e-mail: szczecin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Świdwinie, ul. Kołobrzeska 47, 78-300 Świdwin
tel. (94) 365 35 57,
e-mail: swidwin.pzdr@zodr.pl

PZDR w Wałczu, ul. Chopina 53, 78-600 Wałcz
tel. (67) 258 97 30
e-mail: walcz.pzdr@zodr.pl

Numery kontaktowe do wszystkich doradców dostępne są na stronie www.zodr.pl/kontakt

eprasa.pl b8b2801280

XXXVIII BARZKOWICKIE TARGI ROLNE

AGRO POMERANIA

11-13 WRZEŚNIA 2026

70 LAT ZACHODNIOPOMORSKIEGO DORADZTWA ROLNICZEGO

www.zodr.pl/targi-rolne

eprasa.pl b8b2801280

Zachodniopomorski
Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach

70 LAT ZACHODNIOPOMORSKIEGO DORADZTWA ROLNICZEGO

WYSTAWA OGRODNICZA
BARZKOWICKA WIOSNA

9-10 MAJA 2026

WSTĘP WOLNY!

KONTAKT

wystawa@zodr.pl

tel. 91 479 40 52
91 479 40 54

“Zapylacz za wiedzę”
Wygraj drzewko owocowe

Patronat honorowy

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Patronat honorowy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefana Krajewskiego

Patronat honorowy Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego Olgierda Geblewicza

ARiMR Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa #KUPUJŚWIADOMIE

POWIAT STARGARDZKI

GMINA STARGARD

Partner ekologiczny

Patronat medialny

TVP3 SZCZECIN

TVP info

RADIO SZCZECIN

wSZCZECINIE.PL

Kurier Szczeciński

GS24.pl

GK24.pl

Twoje Radio tylko przeboje

Portal Pszczelarski Z miłości do pszczół

eprasa.pl b8b2801280